

IFAB®

THE
INTERNATIONAL
FOOTBALL
ASSOCIATION
BOARD

THEIFAB.COM
SINCE 1886

თაბაში ნასაბი

2018/19

This translation has been prepared and approved
by the Georgian Football Federation

თარგმანი მომზადებული და დამტკიცებულია
საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის მიერ

The International Football Association Board

Münstergasse 9, 8001 Zurich, Switzerland

T: +41 (0)44 245 1886, F: +41 (0)44 245 1887

www.theifab.com

საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭოს ნებართვის გარეშე არ შეიძლება წინამდებარე ბუკლეტის ნებისმიერი სახით გამრავლება ან თარგმნა, როგორც მთლიანად, ასევე ნაწილობრივ.

ძალაშია 2018 წლის 1 ივნისიდან

**თანამშრომლის
წილობა**

2018/19

სარჩევი

8 შესავალი

- 11 წესების ფილოსოფია და სულისკვეთება
- 12 წესებში ცვლილებების მართვა
- 14 2018/19 წლებისთვის წესების გადასინჯვის საფუძვლები
- 16 მომავალი

18 პენიშვნები თამაშის წესებზე

20 თამაშის წესები 2018/19

- 22 წესების მოდიფიკაციები
- 32 01 სათამაშო მოედანი
- 42 02 ბურთი
- 46 03 მოთამაშეები
- 54 04 მოთამაშეთა ეკვიპირება
- 62 05 მსაჯი
- 72 06 მატჩის სხვა ოფიციალური პირები
- 80 07 მატჩის ხანგრძლივობა
- 84 08 თამაშის დაწყება და განახლება
- 88 09 ბურთი თამაშში და თამაშის გარეთ
- 90 10 მატჩის შედეგის განსაზღვრა
- 96 11 თამაშგარე
- 100 12 წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი
- 112 13 საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები
- 116 14 11მ დარტყმა
- 122 15 ბურთის შემოგდება
- 126 16 კარიდან დარტყმა
- 130 17 კუთხური დარტყმა

134 მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR) პროტოკოლი**144 ცვლილებები წესებში 2018/19**

145 წესებში ცვლილებების ზოგადი მიმოხილვა

148 წესებში ყველა ცვლილების დეტალები

166 ლექსიკონი

167 საფეხბურთო ორგანიზაციები

168 საფეხბურთო ტერმინები

177 სამსაჯო ტერმინები

180 მათნის ოფიციალური პირების პრაქტიკული სახელმძღვანელო

181 შესავალი

182 პოზიციის შერჩევა, მოძრაობა და გუნდური მუშაობა

196 სხეულის ენა, კომუნიკაცია და სასტვენის

202 სხვა რჩევები

- უპირატესობა
- დაკარგული დროის დამატება
- მეტოქის შეკავება
- თამაშგარე
- სამედიცინო დახმარება/ტრავმის შეფასება ისეთი დარღვევის შემდეგ, რომელიც ისჯება გაფრთხილებით/გაძევებით

IFAB®

חכמה נכונה

IFAB®

წესების ფილოსოფია და სულისკვეთება

ფეხბურთი სპორტის უდიდესი სახეობაა დედამიწაზე. ყველა ქვეყანაში და ბევრ სხვადასხვა დონეზე თამაშობენ მას. თამაშის წესები ფეხბურთისთვის ერთნაირია მთელს მსოფლიოში, დაწყებული მსოფლიო თასის ფინალიდან, დამთავრებული პატარა ბავშვებს შორის მატჩით შორეულ სოფელში.

ის, რომ ერთიანი წესები გამოიყენება მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ყოველ მატჩში, კონფედერაციაში, ქვეყანაში, ქალაქსა თუ სოფელში, არის მნიშვნელოვანი უპირატესობა, რომელიც შენარჩუნებული უნდა იქნას. ეს ასევე არის შესაძლებლობა, რომელიც ყველგან უნდა იყოს გამოყენებული ფეხბურთის საკეთილდღეოდ.

ფეხბურთს უნდა ჰქონდეს წესები, რომლებიც შეინარჩუნებენ მის „სამართლიან“ ბუნებას, ვინაიდან უმნიშვნელოვანესი საფუძველი ამ მშვენიერი თამაშის სილამაზის არის მისი სამართლიანობა - ეს არის „თამაშის სულისკვეთების“ სასიცოცხლო მნიშვნელოვანი თვისება. საუკეთესოა ის მატჩები, სადაც მსაჯი იშვიათად არის საჭირო, ვინაიდან მოთამაშეები პატივისცემით თამაშობენ მეტოქეების, მატჩის ოფიციალური პირების და წესების მიმართ.

წესების მთლიანობა და ხელშეუხებლობა, ისევე როგორც მსაჯები, რომლებიც იყენებენ მას, დაცული და პატივცემული უნდა იყვნენ. ყველა მათგანს, ვინც ფლობს ძალაუფლებას და გავლენას, განსაკუთრებით მწვრთნელებს და კაპიტნებს, გააჩნიათ ნათელი პასუხისმგებლობა თამაშის მიმართ, რომ მატჩის ოფიციალური პირები და მათი გადაწყვეტილებები პატივცემული იყოს.

წესებში ცვლილებების მართვა

პირველი „უნივერსალური“ საფეხბურთო წესები შედგენილი იქნა 1863 წელს, ხოლო 1886-ში ბრიტანული საფეხბურთო ასოციაციების (საფეხბურთო ასოციაცია, შოტლანდიის საფეხბურთო ასოციაცია, უელსის საფეხბურთო ასოციაცია და ირლანდიის საფეხბურთო ასოციაცია) მიერ დაარსებული იქნა საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭო (IFAB), როგორც წესების განვითარების და შენარჩუნების ერთადერთი პასუხისმგებელი მსოფლიო ორგანო. FIFA IFAB-ს შეუერთდა 1913 წელს.

წესის შესაცვლელად IFAB დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ ცვლილება სასარგებლო იქნება თამაშისთვის. ხანდახან ეს ნიშნავს, რომ შეთავაზება შემოწმებული იქნება, მაგალითად მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR) და დამატებით დროში მე-4 შეცვლის ექსპერიმენტები. ყოველ შეთავაზებულ ცვლილებაში, როგორც ეს ჩანს თამაშის წესების მნიშვნელოვან მოდერნიზებულ რევიზიაში 2016/17 და 2017/18 წლებისთვის, ყურადღება გამახვილებული უნდა იყოს: სამართლიანობაზე, პატიოსნებაზე, პატივისცემაზე, უსაფრთხოებაზე, მონაწილეთა სიამოვნებაზე და იმაზე, თუ როგორ შეუძლია ტექნოლოგიას სარგებლობის მოტანა თამაშისთვის. ასევე წესებმა თამაშში მონაწილეობისკენ უნდა წაახალისოს ყველა, განურჩევლად წარმოშობისა და უნარისა.

მიუხედავად იმისა, რომ უბედური შემთხვევები ხდება, წესებმა თამაშში უნდა გახადოს რაც შეიძლება უსაფრთხო. ეს მოთამაშეებისგან მოითხოვს მეტოქეთა პატივისცემას, ხოლო მსაჯებმა უსაფრთხო გარემო უნდა შექმნან მკაცრი მიდგომით მათდამი, ვინც ზედმეტად აგრესიულად და სახიფათოდ თამაშობს. საფრთხის შემცველი თამაშის მიუღებლობას წესები გამოხატავს სადისციპლინო ფრაზებში, მაგ: „გაუაზრებელი ორთაბრძოლა“ (გაფრთხილება = ყვითელ ბარათს) და „ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას“ ან „იყენებს გადაჭარბებულ ძალას“ (გაძევება = წითელ ბარათს).

ფეხბურთი მიმზიდველი და სახალისო უნდა იყოს მოთამაშეებისთვის, მატჩის ოფიციალური პირებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ისევე როგორც მაყურებლებისთვის, გულშემატკივრებისთვის, ადმინისტრატორებისთვის და ა.შ. წესები უნდა დაეხმაროს თამაშს გახდეს მიმზიდველი და სახალისო, რათა ადამიანებმა, ასაკის, რასის, რელიგიის, კულტურის, ეთნიკურობის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, უნარშემღუდულობის და სხვათა განურჩევლად, ისურვონ თამაშში მონაწილეობის მიღება და ისიამოვნონ მასში საკუთარი ჩართულობით.

ფეხბურთის წესები სპორტის სხვა სახეობებთან შედარებით მარტივია, თუმცა, ვინაიდან ბევრი სიტუაცია „სუბიექტურია“ და მსაჯები ადამიანები არიან (და ამიტომ შეცდომებს უშვებენ), ზოგიერთი გადაწყვეტილება იწვევს დებატებს და დისკუსიებს. ზოგიერთი ადამიანისთვის ეს დისკუსიები თამაშის სიხალისის და მიმზიდველობის ნაწილია, თუმცა, მიუხედავად იმისა სწორია თუ არა გადაწყვეტილებები, თამაშის „სულისკვეთება“ მოითხოვს, რომ მსაჯების გადაწყვეტილებები ყოველთვის პატივცემული იყოს.

წესებს არ შეუძლია ყველა შესაძლო სიტუაციასთან გამკლავება, ამიტომ იქ, სადაც არ არსებობს პირდაპირი მითითება თამაშის წესებში, IFAB მსაჯებისგან ელის გადაწყვეტილებების გამოტანას თამაშის „სულისკვეთების“ გათვალისწინებით - ეს ხშირად შეიცავს კითხვას: „რა შეიძლება სურდეს ფეხბურთს ან რას შეიძლება ელოდოს ფეხბურთი?“

IFAB გააგრძელებს გლობალურ საფეხბურთო ოჯახთან თანამშრომლობას, რათა წესებში ცვლილებებმა სარგებლობა მოუტანოს ფეხბურთს ყველა დონეზე და მსოფლიოს ყველა კუთხეში და რომ თამაშის სისუფთავე, წესები და მსაჯები იყვნენ პატივცემული, დაფასებული და დაცული.

წესების გადასინჯვის საფუძვლები 2018/19 წლებისთვის

თამაშის წესების გადასინჯვა 2016/17 წლებისთვის შესაძლოა იყო ყველაზე შორს მიმავალი და ყოვლისმომცველი IFAB-ის ისტორიაში. მიზანი იყო: წესები გამხდარიყო უფრო ნათელი, აღქმადი და აგრეთვე იმის უზრუნველყოფა, რომ ის ასახავს თანამედროვე თამაშის საჭიროებებს.

როგორც ნებისმიერი მასშტაბური რევიზიისას, ყოველთვის არსებობს მეორე, „მომდევნო“ ეტაპი და ბევრი ცვლილება 2017/18 წლებისთვის წარმოადგენს დაზუსტებებს, რომლებიც ტექსტს უფრო ნათელს და/ან ადვილს ხდის სათარგმნელად - უმეტესობა არის მთელი მსოფლიოდან პიროვნებების, ჯგუფების და ეროვნული საფეხურთო ასოციაციების მოთხოვნების შედეგი.

განმარტებებთან ერთად, მიღებულია ზოგიერთი ცვლილება, რომლებიც არის 2016/17 წლების რევიზიაში ჩადებული პრინციპების გაგრძელება და 2017 წლის AGM ასევე დაამტკიცა ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება ფეხბურთის განვითარების და ხელშეწყობის მიზნით, მათ შორის:

- ეროვნული ასოციაციების შესაძლებლობების გაფართოება (ასევე კონფედერაციების და FIFA-ს), რათა მათ შეძლონ ზოგიერთი „ორგანიზაციული“ წესის ცვლილება (მაგ: შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობის გაზრდა 5-მდე, უმაღლესი კატეგორიის გარდა) ფეხბურთის წახალისების და განვითარების მიზნით, რაზეც ისინი პასუხისმგებელი არიან, ვინაიდან IFAB დარწმუნებულია, რომ ეროვნულმა ასოციაციებმა უკეთ იციან თუ რა მოუტანს სარგებლობას ფეხბურთს მათ ქვეყნებში
- დროებითი გაძევების შემოღება, როგორც გაფრთხილების (ყვითელი ბარათის) პოტენციური ალტერნატივა ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემღუდულთა და მასობრივ (ყველაზე დაბალი კატეგორიის) ფეხბურთში
- უკუშეცვლების გამოყენების განვრცობა ჭაბუკთა, ვეტერანთა და უნარშემღუდულთა ფეხბურთში (მასობრივ ფეხბურთში უკვე დაშვებულია)

ცვლილებები წესებში 2018/19 წლებისთვის ძირითადად წარმოადგენს მნიშვნელოვანი რევიზიის შემდგომ დახვეწას და მკაცრი გამოცდის შემდეგ, წესებში 2 მთავარი ალტერნატივის ჩართვას შეჯიბრებებისთვის:

- დამატებითი შეცვლის გამოყენება დამატებით დროში
- მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR) გამოყენება IFAB-ის და FIFA-ს ნებართვით

მომავალი

IFAB დაამტკიცა „ითამაშე სამართლიანად!“ სტრატეგია 2017-22 წლებისთვის, რათა შეთავაზებული ცვლილებები გამოცდილი და განხილული იქნას თამაშისთვის რაიმე სარგებლობის მოტანის თვალსაზრისით. ეს დადებითად იქნა აღქმული საფეხბურთო სამყაროს მიერ და უყოყმანოდ იქნა მოწონებული, რომ ყურადღება უნდა გამახვილდეს სამ მნიშვნელოვან სფეროზე:

- **სამართლიანობა და პატიოსნება**
 - აამაღლებს შეთავაზებული ცვლილება სათამაშო მოედანზე თამაშის სამართლიანობას და პატიოსნებას?
- **უნივერსალობა და ჩართულობა**
 - მოუტანს სარგებლობას შეთავაზებული ცვლილება ფეხბურთს ყველა დონეზე და მთელს მსოფლიოში?
 - წაახალისებს შეთავაზებული ცვლილება სხვადასხვა წარმოშობის და უნარის უფრო მეტ ადამიანს მიიღონ მონაწილეობა თამაშში და ისიამოვნონ ფეხბურთით?
- **ტექნოლოგიის ზრდა**
 - მოახდენს შეთავაზებული ცვლილება დადებით გავლენას თამაშზე?

2018/19 წლების განმავლობაში IFAB, მის საექსპერტო კომისიებთან ერთად, გააგრძელებს ფართო განხილვებს წესებთან დაკავშირებულ რამდენიმე მნიშვნელოვან საკითხზე, როგორც არის:

- მოთამაშეთა ქცევა, განსაკუთრებული ყურადღებით:
 - კაპიტნის როლზე
 - დროის გაყვანასთან გამკლავებისთვის საჭირო ზომებზე
- 11მ დარტყმების შესრულების პოტენციურად უფრო სამართლიანი სისტემა
- ტექნიკურ ზონებში არა - მოთამაშე წევრების მიმართ წითელი ბარათების გამოყენების შესაძლებლობა
- ხელით თამაში
- თამაშგარე

სამართლიანობაზე, უნივერსალობაზე, ჩართულობაზე და ტექნოლოგიაზე ყურადღების გამახვილებით IFAB გააგრძელებს წესების განვითარებას უკეთესი თამაშის ხელშეწყობის მიზნით ყოველ საფეხბურთო მოედანზე და მსოფლიოს ნებისმიერ ნაწილში.

IFAB-თვის სასიხარულო იყო ადამიანებთან თანამშრომლობა მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან და ყოველთვის დაინტერესებულია მიიღოს შეთავაზებები ან კითხვები წესებთან დაკავშირებით. მართლაც, წესებში ბევრი ბოლო ცვლილება და „ითამაშე სამართლიანად!“ სტრატეგიის ბევრი საკითხი არის მსოფლიოს სხვადასხვა ნაწილიდან ადამიანების მიერ წარმოდგენილი წინადადებების შედეგი. გთხოვთ, თქვენი წინადადებები და კითხვები გააგზავნოთ შემდეგ მისამართზე: lawenquiries@theifab.com

ՁԱՆՈՒՅՑՆԵԱԾՈՒ

տամաթիռի
հիստորիա

ოფიციალური ენები

IFAB თამაშის წესებს გამოსცემს ინგლისურ, ფრანგულ, გერმანულ და ესპანურ ენებზე. თუ არსებობს რაიმე წინააღმდეგობა ტექსტებს შორის, გამოცემა ინგლისურ ენაზე თვლება პირველწყაროდ.

სხვა ენები

ეროვნულ ასოციაციას, რომელიც თარგმნის თამაშის წესებს, თამაშის წესების 2018/19 წლების გამოცემის თარგის მიღება IFAB-გან შეუძლია შემდეგ მისამართზე: info@theifab.com

ეროვნული ასოციაციები, რომლებიც გამოსცემენ თამაშის წესების თარგმნით ვერსიას ამ ფორმატის გამოყენებით, შეუძლიათ გააგზავნონ კოპია IFAB-ში (სატიტულო გვერდზე ნათელი განმარტებით, რომ ეს არის ეროვნული ასოციაციის ოფიციალური თარგმანი), რათა მოხდეს მისი IFAB - ის ვებ-გვერდზე განთავსება სხვათა მიერ გამოყენების მიზნით.

წესების გამოყენება

ყოველ კონფედერაციაში, ქვეყანაში, ქალაქსა და სოფელში გამოიყენება თამაშის ერთი და იგივე წესები და გარდა IFAB-ის მიერ ნებადართული მოდიფიკაციებისა (იხ. „თამაშის წესების მოდიფიკაციები“), წესები არ უნდა იქნას მოდიფიცირებული ან შეცვლილი. გამონაკლისი შესაძლებელია IFAB-ის ნებადართვით.

მათ, ვისაც მატჩის ოფიციალური პირების და თამაშის სხვა მონაწილეთა განათლება ევალებათ, ხაზგასმით უნდა აღნიშნონ, რომ:

- მსაჯებმა წესები უნდა გამოიყენონ თამაშის „სულისკვეთების“ გათვალისწინებით, რათა მატჩები იყოს სამართლიანი და უსაფრთხო
- ყველამ პატივი უნდა სცეს მატჩის ოფიციალურ პირებს და მათ გადაწყვეტილებებს, ახსოვდეთ რა, რომ ისინი ადამიანები არიან და შეცდომებს დაუშვებენ

მოთამაშეებს აკისრიათ უდიდესი პასუხისმგებლობა თამაშის იმიჯის მიმართ და გუნდის კაპიტანმა გადამწყვეტი როლი უნდა ითამაშოს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ წესები და მსაჯების გადაწყვეტილებები პატივცემული იყოს.

გასაღები

მთავარი ცვლილებები წესებში ხაზგასმულია და მინდვრებზე გამოყოფილია განსხვავებული ფერით.

IFAB®

**თანამშრომლის
წილობა**

2018/19

თამაშის
წესების
აქტუალიზაცია

თამაშის წესების უნივერსალობა ნიშნავს, რომ თამაში არსებითად იგივეა მსოფლიოს ყველა კუთხეში და ყველა დონეზე. თამაშისთვის “სამართლიანი” და უსაფრთხო გარემოს შექმნის მხარდამხარ, წესებმა ასევე უნდა წაახალისოს თამაშით გატაცება და მისგან სიამოვნების მიღება.

ისტორიულად, IFAB-ს ეროვნული ასოციაციებისთვის მინიჭებული აქვს გარკვეული მოქნილობა, რომ მათ შეძლონ ზოგიერთი „ორგანიზაციული“ წესის მოდიფიცირება ფეხბურთის გარკვეული კატეგორიებისთვის. თუმცა, IFAB-ს მტკიცედ სწამს, რომ ეროვნულ ასოციაციებს ეხლა უნდა მიეცეთ მეტი არჩევანის უფლება ფეხბურთის ორგანიზების გარკვეული ასპექტების მოდიფიცირებისთვის, თუ ეს სარგებლობას მოუტანს ფეხბურთს მათ საკუთარ ქვეყანაში.

ფეხბურთის თამაში და მისი მსახობა ერთნაირი უნდა იყოს მსოფლიოს ყველა სათამაშო მოედანზე, დაწყებული მსოფლიო თასის ფინალიდან, დამთავრებული ყველაზე პატარა სოფლამდე. თუმცა, ქვეყანაში ადგილობრივი ფეხბურთის საჭიროებებმა უნდა განსაზღვროს რამდენ ხანს უნდა გაგრძელდეს თამაში, რამდენ ადამიანს შეუძლია თამაშში მონაწილეობის მიღება და როგორ დაისაჯოს ზოგიერთი არასამართლიანი საქციელი.

შედეგად, IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურმა გენერალურმა სხდომამ, რომელიც გამართა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, ერთხმად მოიწონა, რომ ამიერიდან ნაციონალურ ასოციაციებს (ასევე კონფედერაციებს და FIFA-ს) უნდა ჰქონდეთ არჩევანის უფლება, რომ შეცვალონ ფეხბურთის თამაშის წესების ყველა ან ზოგიერთი ქვემოთ მოყვანილი ორგანიზაციული არე, რისთვისაც ისინი პასუხისმგებელი არიან:

ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემღუდულთა და მასობრივი ფეხბურთისთვის:

- სათამაშო მოედნის ზომა
- ბურთის ზომა, წონა ან მასალა, რომლისგანაც ის დამზადებულია
- ბოძებს შორის ან ძელიდან მიწის ზედაპირამდე მანძილი
- თამაშის ორი (თანაბარი) ტაიმის (და დამატებითი დროის ორი თანაბარი ტაიმის) ხანგრძლივობა
- უკუშეცვლების გამოყენება
- დროებით გაძვევების გამოყენება ზოგიერთი/ყველა გაფრთხილებისთვის

ნებისმიერი დონისთვის, გარდა შეჯიბრებებისა უმაღლესი ლიგის კლუბების პირველი გუნდების ან „A“ კატეგორიის ეროვნული გუნდების მონაწილეობით:

- შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, რომელიც გუნდს უფლება აქვს გამოიყენოს, არის ხუთი, ჭაბუკთა ფეხბურთის გარდა, სადაც მაქსიმუმი განსაზღვრული იქნება ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს მიერ

ამის გარდა, ეროვნული ასოციაციებისთვის შემდგომი მოქნილობის მისანიჭებლად, რათა მათ სარგებლობა მოუტანონ და განავითარონ ადგილობრივი ფეხბურთი, IFAB-ის ყოველწლიურმა გენერალურმა სხდომამ დაამტკიცა შემდეგი ცვლილებები, რომლებიც ეხება ფეხბურთის „კატეგორიებს“:

- ქალთა ფეხბურთი აღარ არის განცალკევებული კატეგორია და ამჟამად გააჩნია იგივე სტატუსი, რაც მამაკაცთა ფეხბურთს
- ასაკობრივი შეზღუდვები ჭაბუკებისთვის და ვეტერანებისთვის მოხსნილია - ეროვნულ ასოციაციებს, კონფედერაციებს და FIFA-ს გააჩნიათ მოქნილობა, რათა განსაზღვრონ ასაკობრივი შეზღუდვები ამ კატეგორიებისთვის
- ყოველი ეროვნული ასოციაცია დაადგენს, თუ რომელი შეჯიბრებები ფეხბურთის ყველაზე დაბალ დონეებზე არის განსაზღვრული, როგორც „მასობრივი“ ფეხბურთი

ნებართვები სხვა მოდიფიკაციებისთვის

ეროვნულ ასოციაციებს გააჩნიათ არჩევანის უფლება დაამტკიცონ სხვადასხვა მოდიფიკაციები სხვადასხვა შეჯიბრებებისთვის - აუცილებელი არ არის მათი უნივერსალური გამოყენება ან ყოველი მათგანის გამოყენება. **თუმცა, IFAB-ის ნებართვის გარეშე სხვა მოდიფიკაციები არ არის ნებადართული.**

IFAB სთხოვს ეროვნულ ასოციაციებს აცნობონ IFAB-ს, თუ რა მოდიფიკაციები და რომელი დონეზე არის გამოყენებული, ვინაიდან ეს ინფორმაცია და განსაკუთრებით მიზეზი/ მიზეზები, თუ რატომ არის მოდიფიკაციები გამოყენებული, შესაძლოა დაგვეხმაროს განვითარების იდეების/სტრატეგიების იდენტიფიცირებაში, რაც IFAB-ს შეუძლია გაუზიაროს სხვა ეროვნულ ასოციაციებს ფეხბურთის განვითარებაში დასახმარებლად.

IFAB ასევე უაღრესად დაინტერესებულია მოისმინოს აზრი თამაშის წესების სხვა, შესაძლო მოდიფიკაციების შესახებ, რამაც შესაძლოა გაზარდოს თამაშში მონაწილეობა, ფეხბურთი გახადოს უფრო მიმზიდველი და ხელი შეუწყოს მის განვითარებას მთელს მსოფლიოში.

სახელმძღვანელო დროებით გაძევებებისთვის (sin bins)

IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც ჩატარდა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, დამტკიცდა დროებით გაძევებების (sin bins) გამოყენება ყველა ან ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის/ყვითელი ბარათისთვის ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშეზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში, შეჯიბრების ჩამტარებელი ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში.

მითითება დროებით გაძევებებისთვის შეიძლება ნახოთ:

მე-5 ნუსში - მსაჯი (უფლებები და მოვალეობები): სადისციპლინო სანქცია

მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება უჩვენოს ყვითელი ან წითელი ბარათები და იქ, სადაც შეჯიბრების წესებით დაშვებულია, დროებით გააძევოს მოთამაშე მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედანზე ყოფნამდე, მათ შორის შესვენების, დამატებითი დროის და 11მ ნიშნულიდან დარტყმების დროს.

დროებით გაძევებაა, როდესაც მოთამაშე ჩაიდენს გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯად დარღვევას და დაუყოვნებლივ არის დასჯილი თამაშის მომდევნო ნაწილში მონაწილეობის „შეჩერებით“. არსი მდგომარეობს იმაში, რომ “მყისიერ დასჯას” გააჩნია მნიშვნელოვანი და დადებითი ზეგავლენა დამრღვევ მოთამაშეზე და პოტენციურად, მოთამაშის გუნდზე.

ეროვნულმა ასოციაციამ, კონფედერაციამ ან FIFA უნდა დაამტკიცოს დროებით გაძევების პროტოკოლი (შეჯიბრების წესებში გამოსაქვეყნებლად) ქვემოთ მოყვანილი სახელმძღვანელოს ფარგლებში:

მხოლოდ მოთამაშეები

- დროებით გაძევება გამოიყენება მხოლოდ მოთამაშეების მიმართ (მათ შორის მეკარეების მიმართაც), მაგრამ არა სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშეების მიმართ, რომლებმაც ჩაიდინეს ყვითელი ბარათით დასჯადი დარღვევები

მსაჯის სიგნალი

- დროებით გაძევებას მსაჯი აღნიშნავს ყვითელი ბარათის ჩვენებით და შემდეგ ნათლად მიუთითებს, ორივე ხელის გამოყენებით, დროებითი გაძევების ადგილისკენ (როგორც წესი, მოთამაშეთა ტექნიკური ზონისკენ)

დროებით გაძევების პერიოდი

- დროებით გაძევების ხანგრძლივობა ერთნაირია ყველა დარღვევისთვის
- დროებით გაძევების ხანგრძლივობა უნდა იყოს მთლიანი სათამაშო დროის 10%-დან 15%-მდე (მაგალითად, 10 წუთი 90 წუთიან მატჩში; 8 წუთი 80 წუთიან მატჩში)
- დროებით გაძევების პერიოდი იწყება, როდესაც თამაში განახლდება მოთამაშის მიერ სათამაშო მოედნის დატოვების შემდეგ
- მსაჯმა დროებით გაძევების პერიოდში უნდა გაითვალისწინოს ნებისმიერი დრო, რომელიც “დაიკარგა” თამაშის გაჩერებაზე, რითვისაც “დამატებული დრო” კომპენსირებული იქნება ყოველი ტაიმის ბოლოს (მაგ.: შეცვლა, ტრავმა და ა.შ.)
- შეჯიბრების წესმა უნდა განსაზღვროს, თუ ვინ დაეხმარება მსაჯს გაძევების პერიოდის აღრიცხვაში - ის შეიძლება იყოს დელეგატი, სათადარიგო მსაჯი ან ნეიტრალური მსაჯის ასისტენტი; ასევე, ის შეიძლება იყოს გუნდის ოფიციალური პირი
- როგორც კი დროებით გაძევების პერიოდი დასრულდება, მოთამაშეს შეუძლია დაბრუნდეს გვერდითი ხაზიდან მსაჯის ნებართვით, რომელიც შეიძლება მიცემული იქნას ბურთის თამაშში ყოფნისას
- მსაჯს გააჩნია საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლება, თუ როდის შეიძლება დაბრუნდეს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე
- დროებით გაძევებული მოთამაშე არ შეიძლება იყოს შეცვლილი დროებით გაძევების პერიოდის დასრულებამდე (თუმცა არა მაშინ, თუ გუნდმა უკვე გამოიყენა ყველა ნებადართული შეცვლა)
- თუ დროებით გაძევების პერიოდი არ იქნა დასრულებული პირველი ტაიმის ბოლოსთვის (ან მეორე ტაიმის ბოლოსთვის, როდესაც დამატებითი დრო უნდა იქნას დანიშნული), დროებით გაძევების პერიოდის დარჩენილი ნაწილი უნდა გაგრძელდეს მეორე ტაიმის დასაწყისიდან (დამატებითი დროის დასაწყისიდან)
- მოთამაშეს, რომლის დროებით გაძევების პერიოდი არ არის ამოწურული მატჩის დასრულებისას, უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს 11მ დარტემების შესრულებაში

დროებითი გაძევების ზონა

- დროებითი გაძევებული მოთამაშე უნდა დარჩეს ტექნიკურ ზონაში (თუ ასეთი არსებობს) ან გუნდის მწვრთნელთან/ტექნიკურ პერსონალთან, თუ არ მონაწილეობს მოთელვაში (იმ პირობებში, როგორც სათადარიგო მოთამაშეები)

დარღვევები დროებითი გაძევებამდე/გაძევების დროს/გაძევების შემდეგ

- დროებითი გაძევებული მოთამაშე, რომელიც ჩაიდენს ყვითელი ან წითელი ბარათით დასჯად დარღვევას მისი დროებითი გაძევების პერიოდის განმავლობაში, აღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში და ვერ იქნება ჩანაცვლებული ან შეცვლილი

შემდგომი სადისციპლინო სანქციები

- შეჯიბრებებმა/ეროვნულმა ასოციაციებმა უნდა განსაზღვრონ მოხსენდეს თუ არა დროებითი გაძევებები შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს და განხორციელდეს თუ არა რაიმე შემდგომი სადისციპლინო სანქციები, მაგალითად, მონაწილეობის შეჩერება გარკვეული რაოდენობის დროებითი გაძევებების დაგროვებისთვის, როგორც გაფრთხილებების (ყვითელი ბარათების) შემთხვევაში

დროებითი გაძევების სისტემები

შეჯიბრებამ შეიძლება გამოიყენოს რომელიმე ქვემოთ მოყვანილი დროებითი გაძევების სისტემებიდან:

- სისტემა A - ყოველი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)
- სისტემა B - ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)

სისტემა A - დროებითი გაძევება ყოველი ყვითელი ბარათისთვის

- ყველა გაფრთხილება (ყვითელი ბარათი) ისჯება დროებითი გაძევებით
- მოთამაშე, რომელიც მიიღებს მე-2 გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს) იმავე მატჩში:
 - მიიღებს მეორე დროებითი გაძევებას და ვეღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში
 - შეიძლება იქნას ჩანაცვლებული სათადარიგო მოთამაშით მეორე დროებითი გაძევების პერიოდის დასრულებისას, თუ მოთამაშის გუნდმა არ გამოიყენა ამ მომენტისთვის შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა (იმის გამო, რომ გუნდი უკვე იქნა „დასჯილი“ იმით, რომ თამაშობდა ამ მოთამაშის გარეშე დროებითი გაძევების 2 პერიოდის განმავლობაში)

სისტემა B - დროებით გაძვევება ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)

- დროებით გაძვევებით დაისჯება გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯადი დარღვევები წინასწარ განსაზღვრული სიის მიხედვით
- ყველა სხვა, გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯადი დარღვევები, დაისჯება გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით)
- მოთამაშე, რომელიც დროებით იყო გაძვევებული და შემდეგ მიიღებს გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს), აგრძელებს თამაშს
- მოთამაშეს, რომელმაც მიიღო გაფრთხილება (ყვითელი ბარათი) და შემდეგ იღებს დროებით გაძვევებას, შეუძლია თამაშის გაგრძელება დროებით გაძვევების პერიოდის დასრულების შემდეგ
- მოთამაშე, რომელიც იღებს მეორე დროებით გაძვევებას იმავე მატჩში, მოიხდის მეორე სასჯელს და შემდგომ ვეღარ მიიღებს მონაწილეობას მატჩში. მოთამაშე შეიძლება ჩანაცვლებული იქნას სათადარიგო მოთამაშით მეორე დროებით გაძვევების პერიოდის დასრულებისას, თუ ამ მომენტისთვის მოთამაშის გუნდმა არ გამოიყენა შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, მაგრამ, მოთამაშე, რომელმაც ასევე მიიღო ყვითელი ბარათი (რომელიც არ ისჯება დროებით გაძვევებით), არ შეიძლება იქნას ჩანაცვლებული ან შეცვლილი
- მოთამაშე, რომელიც იღებს მეორე გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს) იმავე მატჩში, იქნება გაძვევებული და ვეღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში და ვერ იქნება ჩანაცვლებული/შეცვლილი

**ზოგიერთი შეჯიბრებისთვის შეიძლება სასარგებლო იყოს დროებით გაძვევების გამოყენება მხოლოდ გაფრთხილებებისთვის (ყვითელი ბარათებისთვის) ისეთ დარღვევებზე, რომლებიც ეხება „მიუღებელ“ ქცევას, მაგალითად:*

- სიმულაცია
- მეტოქე გუნდისთვის მატჩის განახლებაში განზრახ ხელის შეშლა
- უთანხმოების გამოხატვა ან სიტყვიერი კომენტარები ან უხსტები
- იმედისმომცემი შეტევის ჩაშლა შეკავებით, მოქაჩვით, ბიძკით ან ხელით თამაშით
- დამრტყმელი იყენებს აკრძალულ ცრუ მოძრაობებს 11მ დარტყმისას

სახელმძღვანელო უკუშეცვლებისთვის

IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც ჩატარდა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, დამტკიცდა უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში, შეჯიბრების ჩამტარებელი ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA –ს თანხმობის შემთხვევაში.

მითითება უკუშეცვლებზე შეიძლება ნახოთ:

მე-3 წესში - მოთამაშეები (შეცვლების რაოდენობა):

უკუშეცვლები

- ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში შესაძლებელია უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში.

„უკუშეცვლის სათადარიგო მოთამაშე“ არის მოთამაშე, რომელმაც უკვე ითამაშა მატჩში და შეცვლილი იქნა (შეცვლილი მოთამაშე) და შემდგომ ბრუნდება მატჩში სათამაშოდ სხვა რომელიმე მოთამაშის ჩანაცვლებით.

შეცვლილი მოთამაშისთვის მატჩში სათამაშოდ მოედანზე დაბრუნების ნებართვასთან ერთად, უკუშეცვლის სათადარიგო მოთამაშის მიმართ გამოიყენება მე-3 წესის და თამაშის წესების მოთხოვნები. კერძოდ, დაცული უნდა იყოს მე-3 წესში აღწერილი შეცვლის პროცედურა.

საქი

01

სათამაშო მოედანი

1. მოედნის საფარი

სათამაშო მოედანი უნდა იყოს მთლიანად ბუნებრივი, ან, თუ ნებადართულია შევიბრების დებულების მიერ, მთლიანად ხელოვნური სათამაშო საფარის, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც შევიბრების დებულებით, ნებადართულია ხელოვნური და ბუნებრივი მასალების ინტეგრირებული კომბინაცია (ჰიბრიდული სისტემა).

ხელოვნური საფარი მწვანე ფერის უნდა იყოს.

FIFA-ს წევრი ასოციაციების წარმომადგენელ გუნდებს შორის შევიბრებებში ან საერთაშორისო საკლუბო შევიბრებებში გამოყენებული ხელოვნური საფარი უნდა აკმაყოფილებდეს „საფეხბურთო საფარისთვის FIFA-ს ხარისხის პროგრამას“ ან „საერთაშორისო მატჩის სტანდარტს“, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც გაცემულია IFAB-ის სპეციალური ნებართვა.

2. მოედნის დასახვა

სათამაშო მოედანი უნდა იყოს მართკუთხა ფორმის და უწყვეტი და უსაფრთხო ხაზებით მონიშნული; ბუნებრივი მოედნების დასახვაზე შესაძლოა გამოყენებული იქნას ხელოვნური სათამაშო საფარის მასალა, იმ პირობით, რომ ის არ არის სახიფათო. ეს ხაზები ეკუთვნის იმ არეალს, რომელსაც შემოსაზღვრავენ.

სათამაშო მოედანი მხოლოდ 1 წესში მითითებული ხაზებით უნდა იყოს მონიშნული.

მოედნის შემოსაზღვრელი ორი უფრო გრძელი ხაზი არის გვერდითი ხაზი. ორი უფრო მოკლე ხაზი არის კარის ხაზი.

სათამაშო მოედანი გაყოფილია ორ ნაწილად შუა ხაზით, რომელიც აკავშირებს გვერდითი ხაზების შუა წერტილებს.

ცენტრის ნიშნული აღნიშნულია შუა ხაზის ცენტრში. მის ირგვლივ შემოსაზღვრულია წრე 9.15მ (10 იარდი) რადიუსით.

შესაძლებელია მოედნის მონიშვნა მის საზღვრებს გარეთ, კუთხურის რკალიდან 9.15მ (10 იარდი) დაშორებით, კარის ხაზისა და გვერდითი ხაზის მართობულად.

ყველა ხაზი უნდა იყოს ერთნაირი სიგანის და არ უნდა აღემატებოდეს 12სმ (5 დუიმი). კარის ხაზების სიგანე უნდა იყოს კარის ბოძების და ძელის სიგანის ტოლი.

როდესაც გამოყენებულია ხელოვნური საფარი, სხვა ხაზების არსებობა დასაშვებია, იმ პირობით, რომ ისინი განსხვავებული ფერის არიან და მკვეთრად განსხვავდებიან საფეხბურთო ხაზებისგან.

მოთამაშე, რომელიც გაავლებს აკრძალულ ხაზებს სათამაშო მოედანზე, გაფრთხილებული უნდა იყოს არასპორტული საქციელისთვის. თუ მსაჯი შეამჩნევს, რომ ეს ვაკეთდა თამაშის მსვლელობისას, მოთამაშე გაფრთხილებული იქნება ბურთის თამაშიდან გასვლისთანავე.

3. ზომები

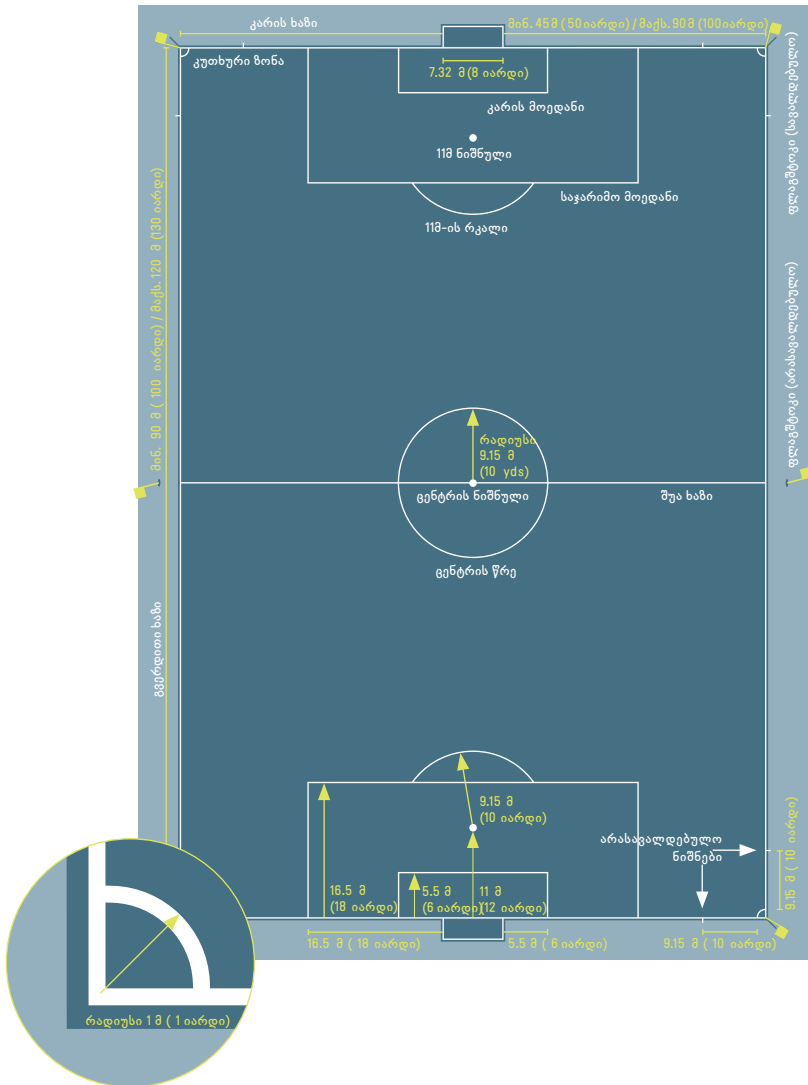
გვერდითი ხაზი კარის ხაზზე გრძელი უნდა იყოს.

• სიგრძე (გვერდითი ხაზი):	• სიგანე (კარის ხაზი):
მინიმუმ 90მ (100 იარდი)	მინიმუმ 45მ (50 იარდი)
მაქსიმუმ 120მ (130 იარდი)	მაქსიმუმ 90მ (100 იარდი)

4. ზომები საერთაშორისო მატიჩებისთვის

• სიგრძე (გვერდითი ხაზი):	• სიგანე (კარის ხაზი):
მინიმუმ 100მ (110 იარდი)	მინიმუმ 64მ (70 იარდი)
მაქსიმუმ 110მ (120 იარდი)	მაქსიმუმ 75მ (80 იარდი)

შეჯიბრების ჩამტარებელმა შეიძლება განსაზღვროს გვერდითი და კარის ხაზის სიგრძე ზემოთ აღნიშნულ ფარგლებში.

- ზომები აიღება ხაზების გარეთა მხრიდან, ვინაიდან ყოველი ხაზი არის იმ არეალის ნაწილი, რასაც შემოსაზღვრავს
- 11მ ნიშნული გადაიზომება ნიშნულის ცენტრიდან კარის ხაზის გარე მხარემდე

5. კარის მოედანი

კარის ორივე ბოძის შიდა მხრიდან კარის ხაზის გასწვრივ გადაზომება 5.5მ (6 იარდი), საიდანაც მოედნის სიღრმეში, კარის ხაზის მართობულად გაივლება ორი ხაზი, რომლებიც 5.5მ (6 იარდი) მანძილზე შეერთდება კარის ხაზის პარალელური ხაზით. ამ ხაზებით და კარის ხაზით შემოსაზღვრული ზონა არის კარის მოედანი.

6. საჯარიმო მოედანი

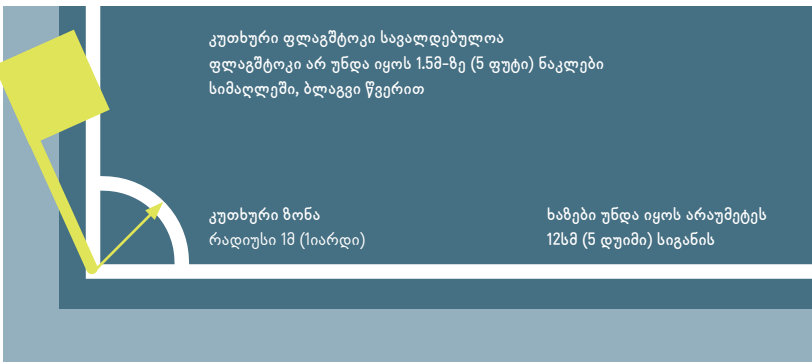
კარის ორივე ბოძის შიდა მხრიდან კარის ხაზის გასწვრივ გადაზომილია 16.5მ (18 იარდი), საიდანაც მოედნის სიღრმეში, კარის ხაზის მართობულად გავლებულია ორი ხაზი, რომლებიც 16.5მ (18 იარდი) მანძილზე შეერთდება კარის ხაზის პარალელური ხაზით. ამ ხაზებით და კარის ხაზით შემოსაზღვრული ზონა არის საჯარიმო მოედანი.

ყოველ საჯარიმო მოედანში აღინიშნება 11მ ნიშნული - კარის ბოძებს შორის შუა წერტილიდან 11მ (10 იარდი) მანძილზე და მათგან თანაბარი მანძილის დაშორებით.

ორივე საჯარიმო მოედნის გარეთ შემოივლება 9.15მ (10 იარდი) რადიუსის რკალი, რომლის ცენტრს წარმოადგენს 11მ ნიშნული.

7. კუთხური ზონა

კუთხური ზონა განსაზღვრულია 1მ (1 იარდი) რადიუსის მეოთხედი რკალით, რომლებიც გავლებულია ყოველი კუთხური ფლაგშტოკიდან სათამაშო მოედნის შიგნით.

8. ფლაგშტოკები

მოედნის ყოველ კუთხეში განთავსებულია ფლაგშტოკები, არანაკლებ 1.5 მ (5 ფუტი) სიმაღლის, ოვალური ზედა ბოლოთი, რომლებზეც ალმები უნდა იყოს დამაგრებული.

კუთხური ფლაგშტოკები ასევე შეიძლება განთავსდეს მოედნის შუა ხაზის ორივე ბოლოში, გვერდითი ხაზიდან 1მ (1 იარდი) დაშორებით.

9. ტექნიკური ზონა

ტექნიკური ზონა განკუთვნილია იმ მატჩებისთვის, რომლებიც ტარდება სტადიონებზე, სადაც არსებობს დასაჯდომი ადგილები გუნდების ოფიციალური პირების, სათადარიგო მოთამაშეებისა და შეცვლილი მოთამაშეებისთვის, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ:

- ტექნიკური ზონა გრძელდება დასაჯდომი ადგილიდან ორივე მხარეს მხოლოდ 1მ (1 იარდი) მანძილზე და გვერდით ხაზამდე სულ ცოტა 1მ-ის (1 იარდი) დაშორებით
- ამ ზონის საზღვრების დასადგენად გამოყენებული უნდა იყოს ხაზები
- იმ პირების რაოდენობა, ვისაც უფლება აქვთ დაიკავონ ადგილები ტექნიკურ ზონაში, განისაზღვრება შეჯიბრების დებულებით
- ტექნიკურ ზონაში მყოფი პირები:
 - იდენტიფიცირებული უნდა იყვნენ მატჩის დაწყებამდე შეჯიბრების დებულების შესაბამისად
 - უნდა მოიტყნენ შესაბამისი პასუხისმგებლობით
 - დარჩნენ მის საზღვრებში, გარდა განსაკუთრებული შემთხვევებისა, მაგ. ფიზიოთერაპევტი/ექიმი შედის სათამაშო მოედანში მსაჯის ნებართვით დაშავებული მოთამაშის შემოწმების მიზნით
- მხოლოდ ერთ პირს აქვს უფლება ერთი და იმავე დროს ტექნიკური ინსტრუქციები მისცეს ტექნიკური ზონიდან

10. კარი

კარი განთავსებული უნდა იყოს ყოველი კარის ხაზის ცენტრში.

კარი შედგება ორი ვერტიკალური ბოძისგან, რომლებიც თანაბარი მანძილითაა დაშორებული კუთხური ალმებისგან და ზევით შეერთებულია ჰორიზონტალური ძელით. ბოძები და ძელი დამზადებული უნდა იყოს ნებადართული მასალისგან. ისინი უნდა იყოს კვადრატული, მართკუთხა, წრიული ან ელიფსური კვეთის და არ უნდა იყოს სახიფათო.

მანძილი ბოძების შიდა კონტურებს შორის არის 7.32მ (8 იარდი), ხოლო მანძილი მიწის ზედაპირიდან ძელის ქვედა კონტურამდე არის 2.44მ (8 ფუტი).

კარის ბოძების განლაგება კარის ხაზის მიმართ უნდა იყოს გრაფიკული ნახაზების მიხედვით.

ბოძები და ძელი უნდა იყოს თეთრი ფერის, უნდა ჰქონდეთ ერთი და იგივე სიგანე და სიღრმე და ის არ უნდა აღემატებოდეს 12სმ (5 დუიმი).

თუ ძელი დაზიანდა ან ჩამოვარდა, თამაში უნდა შეჩერდეს, ვიდრე ძელი არ შეკეთდება ან არ მოთავსდება თავის ადგილზე. თუ ვერ ხერხდება ძელის შეკეთება, მატჩი უნდა შეწყდეს. დაუშვებელია თოკის ან რაიმე მოქნილი ან საშიში მასალის გამოყენება ძელის ნაცვლად. თამაში განახლდება „სადავო ბურთით“.

ბადე შესაძლებელია მიმაგრებული იყოს კარზე და კარის უკან მიწაზე; ის საიმედოდ უნდა იყოს დამაგრებული და ხელს არ უნდა უშლიდეს მეკარეს.

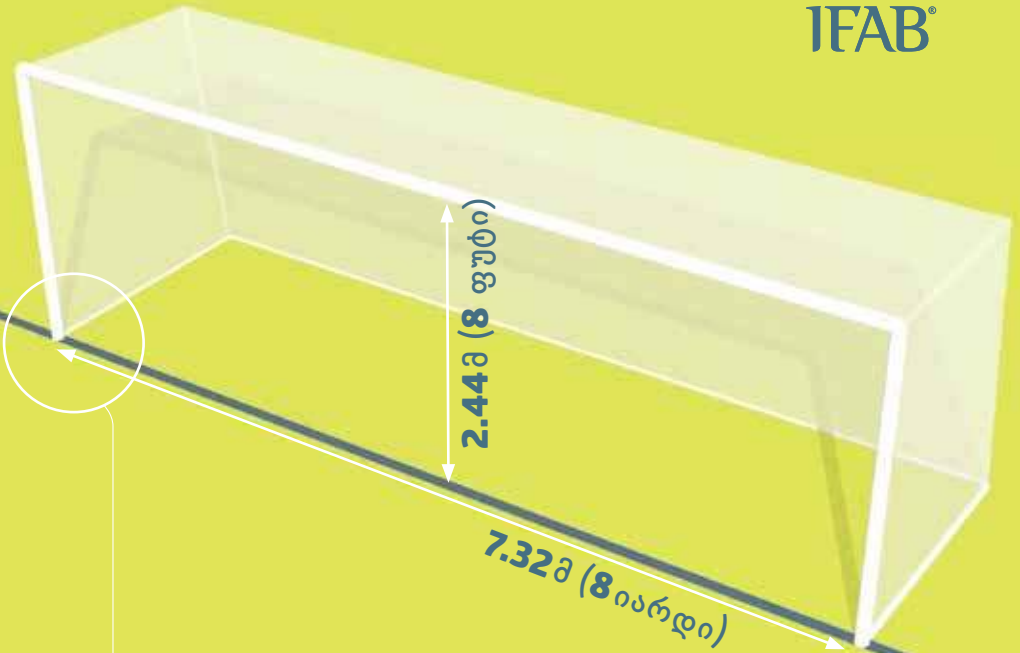
უსაფრთხოება

ორივე კარი (მათ შორის პორტატული კარი) მყარად უნდა იყოს დამაგრებული მიწაზე.

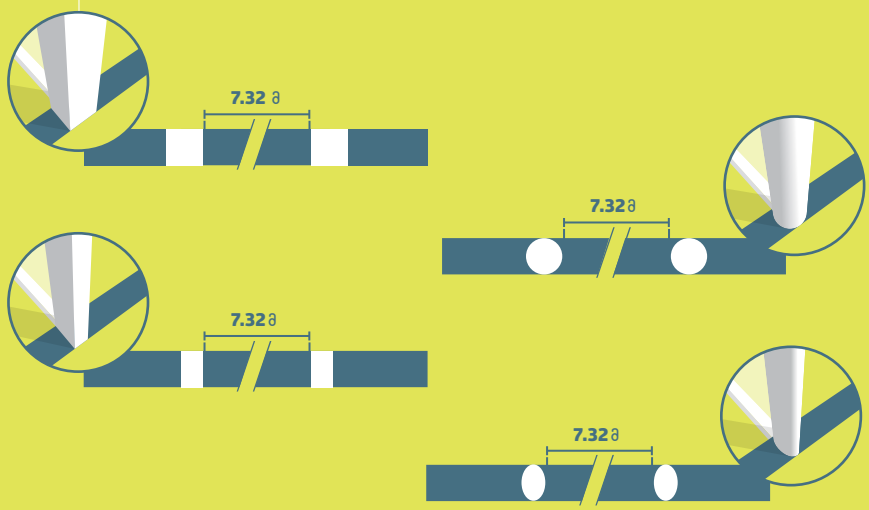
11. გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია (GLT)

GLT სისტემები შესაძლოა გამოყენებული იყოს იმის დასადგენად, გატანილი იქნა თუ არა გოლი და მსაჯის გადაწყვეტილების მხარდასაჭერად.

იქ, სადაც გამოყენებულია გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია, შესაძლოა ნებადართული იყოს კარის კარკასის მოდიფიკაციები GLT-თვის განკუთვნილ „FIFA-ს ხარისხის პროგრამის“ და თამაშის წესების შესაბამისად. გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიის გამოყენება გათვალისწინებული უნდა იყოს შევიბრების დებულებაში.

კარის ბოძების განლაგება კარის ხაზის მიმართ უნდა იყოს ქვემოთ მოცემული გრაფიკული ნახაზების მიხედვით

გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიის (GLT) პრინციპები

GLT გამოიყენება უშუალოდ კარის ხაზისთვის და მხოლოდ იმის დასადგენად, გატანილი იქნა თუ არა გოლი.

გატანილი გოლის ინდიკაცია უნდა იყოს მყისიერი და ავტომატურად დამოწმებული ერთი წამის ფარგლებში GLT სისტემის საშუალებით მხოლოდ მატჩის ოფიციალური პირებისთვის (მსაჯის საათის მეშვეობით, ვიზუალური სიგნალის და ვიბრაციის დახმარებით).

GLT-ის მოთხოვნები და სპეციფიკაციები

თუ GLT გამოყენებულია შეჯიბრების მატჩებში, შეჯიბრების ორგანიზატორები უნდა დარწმუნდნენ, რომ სისტემა სერტიფიცირებულია ქვემოთ მოყვანილი ერთი რომელიმე სტანდარტის შესაბამისად:

- FIFA Quality PRO
- FIFA Quality
- IMS - INTERNATIONAL MATCH STANDARD

დამოუკიდებელმა შემოწმებელმა ორგანიზაციამ უნდა შეამოწმოს სხვადასხვა ტექნოლოგიების მომწოდებლების სისტემების აკურატულობა და გამოსადეგობა „ტესტირების სახელმძღვანელო“ შესაბამისად. თუ ტექნოლოგია არ ფუნქციონირებს „ტესტირების სახელმძღვანელო“ შესაბამისად, მაშინ მსაჯმა არ უნდა გამოიყენოს GLT სისტემა და უნდა მოახსენოს ამის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს.

იქ, სადაც გამოიყენებულია GLT, მსაჯმა უნდა შეამოწმოს ტექნოლოგიის გამოსადეგობა მატჩამდე, როგორც ეს გათვალისწინებულია „FIFA-ს ხარისხის პროგრამაში“ GLT-ის „ტესტირების სახელმძღვანელოსთვის“.

12. კომერციული რეკლამა

დაუშვებელია ნებისმიერი სახის კომერციული რეკლამის – რეალურის ან ვირტუალურის – განთავსება სათამაშო მოედანზე, მიწის ზედაპირზე კარის ბადით შემოსაზღვრულ ზონაში, ტექნიკურ ზონაში ან მსაჯის ვიდეოგადაწმენის ზონაში (RRA) ან მიწის ზედაპირზე 1მ-ზე (1 იარდი) უფრო ახლოს სათამაშო მოედნის შემოსაზღვრელი ხაზებიდან, გუნდების მოედანზე გასვლის მომენტიდან მოედნიდან გამოსვლამდე პირველი ტაიმის ბოლოს, მეორე ტაიმის სათამაშოდ გუნდების მოედანზე დაბრუნების მომენტიდან მატჩის დასრულებამდე. დაუშვებელია რეკლამის განთავსება კარზე, ბადეზე, კუთხური ალმის ფლაგშტოკებზე ან მათ ალმეზე და ასევე დაუშვებელია ამ საგნებზე დამატებითი მოწყობილობების (კამერები, მიკროფონები და ა.შ.) დამატება.

ამის გარდა, ვერტიკალურ სიბრტყეში განთავსებული რეკლამა დაშორებული უნდა იყოს სულ მცირე:

- 1მ-ით (1 იარდი) სათამაშო მოედნის გვერდითი ხაზებიდან
- ისეთივე მანძილით კარის ხაზიდან, როგორცაა კარის ბადის სიღრმე
- 1მ-ით (1 იარდი) კარის ბადიდან

13. ლოგოტიპები და ემბლემები

სათამაშო დროის განმავლობაში აკრძალულია FIFA-ს, კონფედერაციების, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების, შეჯიბრებების, კლუბების ან მათი ორგანოების წამომადგენლობითი ლოგოტიპების ან ემბლემების - რეალურის ან ვირტუალურის - რეპროდუცირება სათამაშო მოედანზე თამაშის მიმდინარეობისას, კარის ბადეებზე და მათ მიერ შემოსაზღვრულ ზონაში, კარზე და კუთხურის ფლაგშტოკებზე.

14. მსაჯის ვიდეოასისტენტები (VAR's)

მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეოასისტენტები, უნდა არსებობდეს ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR) და სულ მცირე ერთი, მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა (RRA).

ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR)

ვიდეო სამუშაო ოთახი წარმოადგენს მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR), მისი ასისტენტის (AVAR) და ვიდეოგამოწმების ოპერატორის (RO) სამუშაო ოთახს; ის შეიძლება იყოს სტადიონზე, სტადიონთან ახლოს ან უფრო შორ მანძილზე. მხოლოდ უფლებამოსილ პირებს აქვთ უფლება მატჩის დროს შევიდნენ ვიდეო სამუშაო ოთახში ან იყვნენ კომუნიკაციაში მსაჯის ვიდეოასისტენტთან, მის ასისტენტთან ან ვიდეოგამოწმების ოპერატორთან.

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან.

მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა (RRA)

იმ მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეოასისტენტი, უნდა არსებობდეს სულ მცირე ერთი RRA (მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა), სადაც მსაჯი ახორციელებს ვიდეოგადამოწმებას მოედანზე (OFR). მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა უნდა იყოს:

- ხილულ ადგილას სათამაშო მოედნის გარეთ
- ნათლად მონიშნული

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შევა ვიდეოგადამოწმების ზონაში, იქნება გაფრთხილებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეოგადამოწმების ზონაში საჯაროდ მიიღებს ოფიციალურ სიტყვიერ გაფრთხილებას (ან იქნება გაფრთხილებული, სადაც ყვითელი ბარათები არის გამოყენებული გუნდის ოფიციალური პირებისთვის).

საქი

02

ბურთი

1. ხარისხი და პარამეტრები

ყველა ბურთი უნდა იყოს:

- სფეროსებრი
- დამზადებული შესაბამისი მასალისაგან
- 70 სმ-დან (28 დუიმი) 68 სმ-მდე (27 დუიმი) გარშემოწერილობის
- 450 გრ-დან (16 უნცია) 410 გრ-მდე (14 უნცია) წონის მატჩის დაწყებისას
- 0.6-1.1 ატმოსფეროს (600-1,100 g/cm²) წნევის ზღვის დონეზე (8.5 კგძ/კვ.დ-15.6 კგძ/კვ. დ)

FIFA-ს ან კონფედერაციების ეგიდით ორგანიზებული ყველა ოფიციალური შეჯიბრების მატჩებში გამოყენებული ყველა ბურთი უნდა ატარებდეს ქვემოთ მოყვანილიდან ერთ-ერთ ნიშანს:

- FIFA Quality PRO

- FIFA Quality

- IMS - INTERNATIONAL MATCH STANDARD

ყოველი ნიშანი აჩვენებს, რომ ბურთმა გაიარა ოფიციალური შემოწმება და შეესაბამება ამ ნიშნის განსაკუთრებულ ტექნიკურ მოთხოვნებს, მე-2 წესში მოყვანილ მინიმალურ სპეციფიკაციებთან ერთად და დამტკიცებული უნდა იყოს IFAB-ის მიერ. ტესტების ჩამტარებელ ორგანიზაციებს ამტკიცებს FIFA.

იქ, სადაც გამოყენებულია გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია (GLT), ბურთები, რომლებშიც ინტეგრირებულია ტექნოლოგია, უნდა ატარებდნენ ზემოთმოყვანილი ხარისხის ნიშნებიდან ერთ-ერთს.

ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების შეჯიბრებებში შესაძლოა მოთხოვნილი იყოს ისეთი ბურთების გამოყენება, რომლებიც ატარებენ ამ ნიშნებიდან ერთ-ერთს.

იმ ოფიციალური შეჯიბრებების მატჩებში, რომლებიც ტარდება FIFA-ს, კონფედერაციების ან ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების ეგიდით, დაუშვებელია ბურთზე ყოველგვარი რეკლამის განთავსება, გარდა შეჯიბრების, შეჯიბრების ორგანიზატორის ლოგოტიპის/ემბლემის და ავტორიზებული დამამზადებლის სავაჭრო ნიშნისა. ასეთი ნიშნების ზომები და რაოდენობა შესაძლოა შეიზღუდოს შეჯიბრების დებულებით.

2. დაზიანებული ბურთის შესვლა

თუ ბურთი დაზიანდა:

- თამაში უნდა გაჩერდეს და
- განახლდეს სათადარიგო ბურთით და „სადავო ბურთით“ იმ ადგილიდან, სადაც ბურთი დაზიანდა

თუ ბურთი დაზიანდა საწყისი დარტყმისას, კარიდან დარტყმისას, კუთხური დარტყმისას, საჯარიმო დარტყმისას, 11მ დარტყმისას ან ბურთის შემოგდებისას, თამაშის განახლება უნდა განმეორდეს.

თუ ბურთი დაზიანდა 11მ დარტყმისას ან დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან, მისი წინ მოძრაობისას და ვიდრე ის შეეხო მოთამაშეს, ძელს ან ბოძებს, 11მ დარტყმა უნდა განმეორდეს.

მატჩის მსვლელობისას ბურთის შეცვლა მსაჯის ნებართვის გარეშე არ შეიძლება.

3. დამატებითი ბურთები

დამატებითი ბურთები, რომლებიც პასუხობენ მე-2 წესის მოთხოვნებს, შეიძლება განთავსებული იქნენ სათამაშო მოედნის გარშემო, ხოლო მათ გამოყენებას აკონტროლებს მსაჯი.

საქი

03

მოთამაშეები

1. მოთამაშეთა რაოდენობა

მატი ტარდება ორი გუნდის მონაწილეობით. თითოეულში მოთამაშეთა მაქსიმალური რაოდენობა არის თერთმეტი, მათ შორის ერთი მეკარეა. მათი არ შეიძლება დაიწყოს ან გაგრძელდეს, თუ რომელიმე გუნდში შვიდ მოთამაშეზე ნაკლებია.

თუ გუნდში შვიდ მოთამაშეზე ნაკლებია იმის გამო, რომ ერთმა ან უფრო მეტმა მოთამაშემ განზრახ დატოვა სათამაშო მოედანი, მსაჯი არ არის ვალდებული გააჩეროს მათი და შეუძლია გამოიყენოს უპირატესობა, მაგრამ მათი არ შეიძლება გაგრძელდეს ბურთის თამაშიდან გასვლის შემდეგ, თუ გუნდში არ არის მინიმუმ შვიდი მოთამაშე.

თუ შეჯიბრების დებულების მიხედვით ყველა მოთამაშე და სათადარიგო მოთამაშე ჩაწერილი უნდა იყვნენ განაცხადში საწყისი დარტყმის შესრულებამდე და გუნდი იწყებს მატჩს თერთმეტზე ნაკლები მოთამაშით, მხოლოდ გუნდის განაცხადში ჩაწერილ მოთამაშეებს და სათადარიგო მოთამაშეებს შეუძლიათ მატჩში მონაწილეობის მიღება მატჩის ჩატარების ადგილას მისვლისთანავე.

2. შეცვლების რაოდენობა

ოფიციალური შეჯიბრებები

შეცვლების რაოდენობა, მაქსიმუმ ხუთი, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული იყოს ნებისმიერი ოფიციალური შეჯიბრების მატჩში, განსაზღვრული იქნება FIFA-ს, კონფედერაციის ან ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის მიერ, გარდა მამაკაცთა და ქალთა შეჯიბრებებისა უმაღლეს ლიგაში კლუბების 1 გუნდების ან "A" კატეგორიის ეროვნული გუნდების მონაწილეობით, სადაც დაშვებულია მაქსიმუმ სამი შეცვლა.

შეჯიბრების ჩატარების წესებში მითითებული უნდა იყოს:

- განაცხადში შესაცვანი სათადარიგო მოთამაშეების რაოდენობა – სამიდან თორმეტამდე.
- შეიძლება თუ არა გამოყენებული იქნას ერთი დამატებითი შეცვლა, თუ მათი გრძელდება დამატებით დროში (იმის მიუხედავად, გამოიყენა თუ არა უკვე გუნდმა დაშვებული შეცვლების სრული რაოდენობა)

სხვა მატჩები

“A” კატეგორიის ეროვნული გუნდების მატჩებში შესაძლებელია მაქსიმუმ თორმეტი სათადარიგო მოთამაშის შეყვანა განაცხადში, საიდანაც შესაძლებელია მაქსიმუმ ექვსი მოთამაშის გამოყენება.

ყველა სხვა მატჩში შესაძლებელია მეტი რაოდენობის შეცვლების გამოყენება, იმ პირობით, რომ:

- გუნდები მიაღწევენ შეთანხმებას მაქსიმალურ რაოდენობაზე
- მსაჯი ინფორმირებულია მატჩამდე

თუ მსაჯი არ არის ინფორმირებული ან შეთანხმება არ არის მიღწეული მატჩის დაწყებამდე, დასაშვებია მაქსიმუმ ექვსი შეცვლის გამოყენება.

უკუშეცვლები

ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში შესაძლებელია უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშეზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში.

3. შეცვლის პროცედურა

მატჩის დაწყებამდე მსაჯს უნდა წარედგინოს ყველა სათადარიგო მოთამაშის სახელი და გვარი. სათადარიგო მოთამაშე, რომლის სახელი და გვარი არ წარედგინება მსაჯს ამ დროისთვის, ვერ მიიღებს მონაწილეობას მატჩში.

მოთამაშის შეცვლისას სათადარიგო მოთამაშით აუცილებელია შემდეგი პირობების დაცვა:

- მსაჯი ინფორმირებული უნდა იყოს მოსალოდნელი შეცვლის შესახებ
- შესაცვლელი მოთამაშე იღებს მსაჯის ნებართვას დატოვოს სათამაშო მოედანი, თუ უკვე არ იმყოფება მის ფარგლებს მიღმა
- მოთამაშე, რომელიც უნდა შეიცვალოს, არა არის ვალდებული დატოვოს სათამაშო მოედანი შუა ხაზთან და ის ვეღარ მიიღებს მონაწილეობას იმავე მატჩში, თუ უკუშეცვლები არ არის ნებადართული
- თუ მოთამაშე, რომელიც უნდა შეიცვალოს, უარს აცხადებს სათამაშო მოედნის დატოვებაზე, თამაში გრძელდება

სათადარიგო მოთამაშე მოედანზე შედის მხოლოდ:

- თამაშის გაჩერებისას
- მოედნის შუა ხაზთან
- მას შემდეგ, რაც მოთამაშე გავიდა მოედნიდან
- მსაჯისგან სიგნალის მიღების შემდეგ

შეცვლის პროცედურა დასრულებულია, როდესაც სათადარიგო მოთამაშე შედის სათამაშო მოედანზე; ამ მომენტიდან ჩანაცვლებული მოთამაშე ხდება შეცვლილი მოთამაშე, ხოლო სათადარიგო მოთამაშე ხდება მოთამაშე და შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს თამაშის ნებისმიერ განახლებაში.

ყველა შეცვლილი და სათადარიგო მოთამაშე იმყოფება მსაჯის იურისდიქციის ქვეშ, იმის მიუხედავად, იღებს თუ არა მატჩში მონაწილეობას.

4. მეკარის შესვლა

ნებისმიერ მოთამაშეს უფლება აქვს ადგილი გაუცვალოს მეკარეს იმ პირობით, რომ:

- მსაჯი ინფორმირებულია შეცვლამდე
- შეცვლა ხდება თამაშის გაჩერების დროს

5. დარღვევები და სანქციები

თუ განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე იწყებს მატჩს განაცხადში შეყვანილი მოთამაშის ნაცვლად და მსაჯი არ არის ინფორმირებული ამ ცვლილების შესახებ:

- მსაჯი თამაშის გაგრძელების ნებას დართავს განაცხადში შეყვანილ სათადარიგო მოთამაშეს
- განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშის მიმართ არ გამოიყენება სადისციპლინო სანქცია
- განაცხადში შეყვანილი მოთამაშე შეიძლება გახდეს განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე
- შეცვლების რაოდენობა არ მცირდება
- მსაჯი ატყობინებს ინციდენტის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს

თუ შეცვლა განხორციელდა პირველი ტაიმის შემდეგ შესვენების დროს ან დამატებითი დროის დაწყებამდე, პროცედურა უნდა დასრულდეს თამაშის განახლებამდე. თუ მსაჯი არ არის ინფორმირებული, განაცხადში შეყვანილ სათადარიგო მოთამაშეს შეუძლია თამაშის გაგრძელება, სადისციპლინო სანქცია არ იქნება გამოტანილი და საკითხი მოხსენდება შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს.

თუ მოთამაშე ადგილს უცვლის მეკარეს მსაჯის ნებართვის გარეშე, მსაჯი:

- აგრძელებს თამაშს
- აფრთხილებს ორივე მოთამაშეს, როდესაც ბურთი თამაშიდან გავა, მაგრამ არა იმ შემთხვევაში, როდესაც შეცვლას ადგილი აქვს შესვენების დროს (დამატებითი დროის ჩათვლით) ან მატჩის დასასრულსა და დამატებითი დროის დაწყების და/ან 11მ დარტყმებს შორის პერიოდში

ნებისმიერი სხვა დარღვევებისთვის:

- მოთამაშეები იქნებიან გაფრთხილებული
- თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში

6. გაქვევებული მოთამაშეები და სათადარიგო მოთამაშეები

მოთამაშე, რომელიც გაქვევებულია:

- გუნდის განაცხადის წარდგენამდე, არ შეიძლება მოხვდეს გუნდის განაცხადში ნებისმიერი სტატუსით
- გუნდის განაცხადში შეყვანის შემდეგ და საწყის დარტყმამდე, შეიძლება ჩანაცვლებული იყოს განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშით, რომელიც თავის მხრივ არ შეიძლება ჩანაცვლებული იყოს; შეცვლების რაოდენობა, რომელიც შეიძლება გუნდმა გააკეთოს, არ მცირდება
- საწყისი დარტყმის შემდეგ, არ შეიძლება ჩანაცვლდეს

განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე, რომელიც გაქვევებულია საწყის დარტყმამდე ან მის შემდეგ, არ შეიძლება ჩანაცვლდეს.

7. ზედმეტი პირები სათამაშო მოედანზე

მწვრთნელი და სხვა ოფიციალური პირები, რომლებიც შეყვანილი არიან გუნდის განაცხადში (მოთამაშეების და სათადარიგო მოთამაშეების გამოკლებით) წარმოადგენენ გუნდის ოფიციალურ პირებს. ნებისმიერი პირი, რომელიც არ არის შეყვანილი გუნდის განაცხადში, როგორც მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, წარმოადგენს გარეშე პირს.

თუ გუნდის ოფიციალური პირი, სათადარიგო, შეცვლილი ან გაქვევებული მოთამაშე ან გარეშე პირი შედის სათამაშო მოედანზე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს თამაშში ჩარევას
- უზრუნველყოს პიროვნების მოედნიდან გაყვანა თამაშის გაჩერებისას
- მიიღოს შესაბამისი სადისციპლინო სანქცია

თუ თამაში გაჩერებული იქნა და მასში ჩაერია:

- გუნდის ოფიციალური პირი, სათადარიგო ან გაქვევებული მოთამაშე, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით ან 11მ დარტყმით
- გარეშე პირი, თამაში განახლდება „სადავო ბურთით“

თუ ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და თამაშში ჩარევა ხელს არ უშლის დამცველ მოთამაშეს ითამაშოს ბურთზე და ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბურთი გადის მეტოქის კარში.

8. მოთამაშე სათამაშო მოედნის გარეთ

თუ მოთამაშე, რომელიც საჭიროებს მსაჯის ნებართვას სათამაშო მოედანზე დასაბრუნებლად, ბრუნდება მსაჯის ნებართვის გარეშე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში (თუმცა არა დაუყოვნებლივ, თუ მოთამაშე არ ერევა თამაშში ან ხელს არ უშლის მატჩის ოფიციალურ პირს ან, თუ შესაძლებელია უპირატესობის გამოყენება)
- გააფრთხილოს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე ნებართვის გარეშე დაბრუნებისთვის

თუ მსაჯი აჩერებს თამაშს, ის უნდა განახლდეს:

- საჯარიმო დარტყმით თამაშში ჩარევის ადგილიდან
- თავისუფალი დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში, თუ ადგილი არ ჰქონდა თამაშში ჩარევას

მოთამაშე, რომელიც გადაკვეთს სათამაშო მოედნის ფარგლებს და ეს არის სათამაშო მოქმედების ნაწილი, არ არღვევს წესებს.

9. გატანილი გოლი, როდესაც სათამაშო მოედანზე იმყოფება ზედმეტი პირი

თუ გოლის გატანის შემდეგ და თამაშის განახლებამდე მსაჯი შეამჩნევს, რომ გოლის გატანის მომენტში სათამაშო მოედანზე იმყოფებოდა ზედმეტი პირი:

- მსაჯმა არ უნდა ჩათვალოს გოლი, თუ ზედმეტი პირი იყო:
 - იმ გუნდის მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე, გაძევებული მოთამაშე ან ოფიციალური პირი, რომელმაც გაიტანა გოლი; თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ზედმეტი პირი
 - გარეშე პირი, რომელიც ჩაერია თამაშში, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც გოლი გატანილი იქნა იმგვარ გარემოებებში, რომლებიც აღწერილია ზემოთ სექციაში „ზედმეტი პირები სათამაშო მოედანზე“; თამაში განახლდება „სადავო ბურთით“
- მსაჯმა უნდა ჩათვალოს გოლი, თუ ზედმეტი პირი იყო:
 - იმ გუნდის მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე, გაძევებული მოთამაშე ან ოფიციალური პირი, რომლის კარშიც გატანილია გოლი
 - გარეშე პირი, რომელიც არ ჩაერია თამაშში

ყველა შემთხვევაში, მსაჯმა უნდა უზრუნველყოს გარეშე პირის გაყვანა სათამაშო მოედნიდან.

თუ გატანილი გოლის შემდეგ თამაში განახლდა და მსაჯი მიხვდება, რომ გოლის გატანის მომენტში სათამაშო მოედანზე იმყოფებოდა ზედმეტი პირი, გატანილი გოლი არ შეიძლება იყოს გაუქმებული. თუ ზედმეტი პირი ჯერ კიდევ იმყოფება სათამაშო მოედანზე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში
- უზრუნველყოს ზედმეტი პირის გაყვანა
- გარემოებების შესაბამისად განახლოს თამაში „სადავო ბურთით“ ან საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით

მსაჯმა უნდა მოახსენოს ინციდენტის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს.

10. გუნდის კაპიტანი

გუნდის კაპიტანს არ გააჩნია რაიმე სპეციალური სტატუსი და პრივილეგიები, მაგრამ გააჩნია გარკვეული ხარისხის პასუხისმგებლობა გუნდის ქცევაზე.

IFAB®

საქი

04

მოთამაშეთა ეკიპირება

1. უსაფრთხოება

მოთამაშემ არ უნდა გამოიყენოს ისეთი ეკიპირება ან ჩაიცვას ისეთი რამ, რაც სახიფათო იქნება.

ყველანაირი სამკაულის ტარება აკრძალულია (ყელსაბამი, ბეჭედი, საყურე, სამაჯური, ტყავის სახვევი, რეზინის სახვევი და ა.შ.) და უნდა იყოს მოხსნილი. აკრძალულია სახვევის გამოყენება სამკაულის დასაფარად.

მოთამაშეების შემოწმება უნდა მოხდეს მატჩის დაწყებამდე, ხოლო სათადარიგო მოთამაშეების - სათამაშო მოედანზე შესვლამდე. თუ მოთამაშე ატარებს ან იყენებს აკრძალულ/სახიფათო ეკიპირებას ან სამკაულს, მსაჯმა უნდა მოსთხოვოს მოთამაშეს:

- მოიხსნას ნივთი
- დატოვოს სათამაშო მოედანი თამაშის მომდევნო გაჩერებისას, თუ მას არ შეუძლია ან არ სურს მოთხოვნის შესრულება

მოთამაშე, რომელიც უარს ამბობს მოთხოვნის შესრულებაზე ან კვლავ ატარებს საგანს, უნდა იყოს გაფრთხილებული.

2. სავალდებულო ეკიპირება

მოთამაშის სავალდებულო ეკიპირება განისაზღვრება შემდეგი ნივთებით:

- მაისური სახელოებით
- შორტი
- გამაშები – სახვევი ან რაიმე მასალა, რომელიც გამოყენებულია ან ჩაცმულია გამაშის ზემოდან, უნდა იყოს გამაშის იმ ნაწილის ფერი, რომელზეც არის გამოყენებული ან რომელსაც ფარავს
- წვივსაფარები – დამზადებული უნდა იყოს შესაფერისი მასალისგან, რათა უზრუნველყოს საფუძვლიანი დაცვა და დაფარული უნდა იყოს გამაშებით
- ფეხსაცმელი

მეკარეებს შეუძლიათ ჩაიცვან სპორტული შარვალი.

თუ მოთამაშე შემთხვევით კარგავს ფეხსაცმელს ან წვივსაფარს, რაც შეიძლება სწრაფად უნდა გამოცვალოს ის და არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როდესაც ბურთი გავა თამაშიდან; თუ ფეხსაცმელის ან წვივსაფარის გამოცვლამდე მოთამაშე თამაშობს ბურთზე და/ან გაიტანს გოლს, გოლი ითვლება.

3. ფერები

- ორივე გუნდმა უნდა ჩაიცვას ისეთი ფერის ფორმები, რაც განასხვავებს მათ ერთმანეთისაგან და მსაჯებისაგან
- ორივე მეკარემ უნდა ჩაიცვას ისეთი ფერის ფორმები, რაც განასხვავებს მათ სხვა მოთამაშეებისაგან და მსაჯებისაგან
- თუ ორი მეკარის ფორმა ერთნაირი ფერისაა და მათ არ გააჩნიათ სხვა მაისური, მსაჯმა უნდა დაიწყოს მატჩი

შიდა მაისური უნდა იყოს მაისურის სახელოს ძირითადი ფერის; შიდა შორტი/ტრიკო უნდა იყოს შორტის ძირითადი ფერის ან შორტის ყველაზე ქვედა ნაწილის ფერის – ერთი და იმავე გუნდის მოთამაშეებმა უნდა ჩაიცვან ერთნაირი ფერის ფორმები.

4. სხვა ჩაცმულობა

ნაბადართულია დამცავი ეკიპირება, როგორც არის თავსაბური, ნილაბი, მუხლის ან მკლავის დამცავი, რომელიც მეკარის კეპის და სპორტული სათვალის მსგავსად უსაფრთხოა და დამზადებულია რბილი, მსუბუქი მასალისაგან.

თავსაბურები

როდესაც გამოყენებულია თავსაბური (გარდა მეკარის კეპისა), ის:

- უნდა იყოს შავი ან მაისურის ძირითადი ფერის (იმ პირობით, რომ იმავე გუნდის მოთამაშეები იცვამენ ისეთივე ფერის მაისურს)
- უნდა შეეხამებოდეს მოთამაშის ეკიპირების პროფესიონალურ შესახედაობას
- არ უნდა იყოს მიმაგრებული მაისურზე
- არ უნდა წარმოადგენდეს საფრთხეს ამ საგნის მატარებელი მოთამაშისთვის ან (მაგალითად, გამხსნელი/ჩამკეტი მექანიზმი კისრის გარშემო) სხვა მოთამაშეებისთვის
- არ უნდა ჰქონდეს რაიმე გამოშვებული ნაწილი/ნაწილები (წამოშვებული ელემენტები)

კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებები

მოთამაშეებს (მათ შორის სათადარიგო/შეცვლილ ან გაძევებულ მოთამაშეებს) არა აქვთ უფლება ატარონ ან გამოიყენონ ნებისმიერი ელექტრონული ან საკომუნიკაციო ეკიპირება (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნებადართულია EPTS). გუნდის ოფიციალური პირების მიერ ნებისმიერი სახის კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალების გამოყენება ნებადართულია, როდესაც ის პირდაპირ არის დაკავშირებული მოთამაშეთა ჯანმრთელობას ან უსაფრთხოებასთან ან ტექნიკურ/სამწვრთნელო მიზნებთან, მაგრამ მხოლოდ მცირე ზომის, გადასატანი, ხელში დასაჭერი მოწყობილობა (მაგ.: მიკროფონი, ყურსასმენი, მობილური/სმარტფონი, სმარტვოტჩი, ტაბლეტი, ლეპტოპი) შეიძლება იქნას გამოყენებული. გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც იყენებს მოწყობილობას, რომელიც არ არის ნებადართული ან იქცევა შეუფერებლად ელექტრონული ან საკომუნიკაციო მოწყობილობის გამოყენების შედეგად, გაძევებული იქნება ტექნიკური ზონიდან.

ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS)

როდესაც FIFA-ს, კონფედერაციების ან ეროვნული ასოციაციების ეგიდით ორგანიზებული ოფიციალური შეჯიბრების მატჩში გამოყენებულია სატარებლად გამოსადეგი ტექნოლოგია (WT), როგორც ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემების (EPTS) ნაწილი, შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ მოთამაშეების ეკიპირებაზე მიმაგრებულ ტექნოლოგია არ არის სახიფათო და მასზე დატანებული უნდა იყოს შემდეგი ნიშანი:

ეს ნიშანი აღნიშნავს, რომ ის ოფიციალურად შემოწმებულია და პასუხობს FIFA-ს მიერ შემუშავებულ და IFAB-ის მიერ დამტკიცებულ “International Match Standard”-ის უსაფრთხოების მინიმალურ მოთხოვნებს. ტესტების ჩამტარებელ ორგანიზაციებს ამტკიცებს FIFA.

იქ, სადაც გამოყენებულია ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) (იმ შემთხვევაში, თუ ეროვნული საფეხბურთო ასოციაცია/შეჯიბრების ორგანიზატორი თანახმაა), შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ოფიციალური შეჯიბრების მატჩების მიმდინარეობისას EPTS-დან ტექნიკურ ზონაში გადაცემული ინფორმაცია და მონაცემები არის სანდო და ზუსტი.

FIFA-ს მიერ შემუშავებული იქნა პროფესიონალური სტანდარტი იმ მიზნით, რათა დაეხმაროს შეჯიბრების ორგანიზატორებს, რომ ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) იყოს სანდო და ზუსტი მათი ექსპლუატაციაში მიღების პროცესში.

პროფესიონალური სტანდარტი დანერგული იქნება გარდამავალ პერიოდში 2019 წლის 1 ივნისამდე. ქვემოთ მოყვანილი ნიშანი მიუთითებს, რომ EPTS მოწყობილობები/ სისტემები ოფიციალურად არის შემოწმებული და პასუხობს ფეხბურთის მოთხოვნებს ადგილმდებარეობის შესახებ მონაცემების სანდოობის და სიზუსტის თვალსაზრისით.

5. მოწოდებები, განცხადებები, გამოსახულებები და რეკლამა

ეკიპირებაზე არ უნდა იყოს რაიმე პოლიტიკური, რელიგიური ან პირადი მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები. მოთამაშეებმა არ უნდა გამოაჩინონ საცვლები, რომელზეც აღბეჭდილია პოლიტიკური, რელიგიური, პირადი მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები, ან რეკლამა, მწარმოებლის ლოგოტიპის გარდა. ნებისმიერი დარღვევისთვის მოთამაშე და/ან გუნდი დაისჯება შეჯიბრების ორგანიზატორის, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის ან FIFA-ს მიერ.

პრინციპები

- მე-4 წესი ვრცელდება ყველა ეკიპირებაზე (მათ შორის ტანსაცმელზეც), რომელსაც ატარებენ მოთამაშეები, სათადარიგო და შეცვლილი მოთამაშეები; ის ასევე ვრცელდება ტექნიკურ ზონაში მყოფ გუნდის ყველა ოფიციალურ პირზე.
- შემდეგი (როგორც წესი) არის ნებადართული:
 - მოთამაშის ნომერი, ვინაობა, გუნდის გერბი/ლოგოტიპი, მოწოდებები/ემბლემები ფეხბურთის პოპულარიზაციისთვის, მოწოდებები/ემბლემები პატივისცემის და პატიოსნების შესახებ, ისევე როგორც ნებისმიერი რეკლამა, რომელიც ნებადართულია შეჯიბრების წესებით ან ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს რეგლამენტებით.
 - მატჩთან დაკავშირებული ფაქტები: გუნდები, თარიღი, შეჯიბრება/ღონისძიება, ჩატარების ადგილი
- ნებადართული მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები შემოფარგლული უნდა იყოს მაისურის წინა ნაწილით და/ან სამკლავურით.
- გარკვეულ შემთხვევებში, მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება შეიძლება განთავსებული იქნას მხოლოდ კაპიტნის სამკლავურზე.

წესის ინტერპრეტაცია

როდესაც ხდება იმის ინტერპრეტაცია, დასაშვებია თუ არა მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, შეედევლობაში მისაღებია მე-12 წესი (წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი), რაც მსაჯისგან მოითხოვს მიიღოს ზომები იმ მოთამაშის წინააღმდეგ, რომელიც დამნაშავეა იმაში, რომ:

- იყენებს შეურაცხმყოფელ, დამამცირებელ ან უცენზურო გამოთქმებს და/ან ჟესტებს
- ჟესტიკულირებს პროვოკაციული, დამცინავი ან გამომწვევი მანერით

ნებისმიერი მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, რომელიც ხვდება ამ რომელიმე კატეგორიაში, არ არის ნებადართული.

თუ „რელიგიური“ ან „პირადი“ შედარებით ადვილი განსასაზღვრია, „პოლიტიკური“ ნაკლებად ნათელია, თუმცა მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები, რომლებიც რომელიმე ქვემოთ მოყვანილს განეკუთვნება, არ არის ნებადართული:

- ნებისმიერი პიროვნება (პიროვნებები), ცოცხალი ან გარდაცვლილი (თუ არ არის ოფიციალური შეჯიბრების დასახელების ნაწილი)
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული, ეროვნული ან საერთაშორისო პოლიტიკური პარტია/ორგანიზაცია/ჯგუფი და ა.შ.
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული ან ეროვნული მთავრობა ან ნებისმიერი მათი განყოფილება, ოფისი ან ფუნქცია
- ნებისმიერი დისკრიმინაციული ორგანიზაცია
- ნებისმიერი ორგანიზაცია, რომლის მიზნები/ქმედებები შეურაცხყოფს ადამიანთა მნიშვნელოვან რაოდენობას
- ნებისმიერი განსაკუთრებული პოლიტიკური აქტი/ღონისძიება

მნიშვნელოვანი ეროვნული ან საერთაშორისო ღონისძიების აღნიშვნისას გათვალისწინებული უნდა იქნას მეტოქე გუნდის (მათ მხარდამჭერთა ჩათვლით) და ზოგადად საზოგადოების გრძნობები და განწყობილებები.

შეჯიბრების წესები შეიძლება შეიცავდეს დამატებით შეზღუდვებს, კერძოდ ნებადართული მოწოდებების, განცხადებების და გამოსახულებების ზომასთან, რაოდენობასთან და განთავსების ადგილთან დაკავშირებით. რეკომენდირებულია, რომ მოწოდებებთან, განცხადებებთან ან გამოსახულებებთან დაკავშირებით არსებული კამათი მოგვარდეს მარჩის/შეჯიბრების დაწყებამდე.

6. დარღვევები და სანქციები

ამ წესის ნებისმიერი დარღვევისთვის არ არის საჭირო თამაშის გაჩერება. მოთამაშე:

- მიიღებს მითითებას დატოვოს სათამაშო მოედანი ეკიპირების წესრიგში მოსაყვანად
- დატოვებს მოედანს, როდესაც თამაში გაჩერდება, თუ ეკიპირება უკვე არ არის მოყვანილი წესრიგში

ეკიპირების წესრიგში მოსაყვანად ან გამოსაცვლელად სათამაშო მოედნიდან გასული მოთამაშის ეკიპირება უნდა:

- შემოწმდეს მატჩის ოფიციალური პირის მიერ, მოედანზე დაბრუნების ნებართვის მიღებამდე
- მოთამაშე მოედანზე უნდა დაბრუნდეს მხოლოდ მსაჯის ნაბართვით (რაც შესაძლოა მიცემული იყოს თამაშის მსვლელობისას)

ნებართვის გარეშე მოედანზე დაბრუნებული მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული და თუ თამაში გაჩერებულია გაფრთხილების მისაცემად, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში, ხოლო თუ ის ჩაერევა თამაშში, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა (11მ დარტყმა) იმ ადგილიდან, სადაც მოხდა თამაშში ჩაერევა.

საქი

05

მსაჯი

1. მსაჯის უფლებამოსილება

ყოველ მატჩს აკონტროლებს მსაჯი, რომელსაც მატჩთან მიმართებით გააჩნია სრული უფლებამოსილება უზრუნველყოს თამაშის წესების დაცვა.

2. მსაჯის გადაწყვეტილებები

გადაწყვეტილებები მიღებული იქნება თამაშის წესების და “თამაშის სულისკვეთების” შესაბამისად და დამყარებული იქნება მსაჯის შეხედულებაზე, რომელსაც გააჩნია უფლებამოსილება განახორციელოს შესაბამისი ქმედებები თამაშის წესების ფარგლებში.

თამაშთან დაკავშირებულ ყველა ფაქტზე – მათ შორის ჩათვლილ ან არ ჩათვლილ გოლზე და თამაშის შედეგზე – მსაჯის გადაწყვეტლება საბოლოოა. მსაჯის და მატჩის ყველა სხვა ოფიციალური პირის გადაწყვეტილებებს ყოველთვის პატივი უნდა სცენ.

მსაჯს არ შეუძლია შეცვალოს გადაწყვეტილება, როდესაც მიხვდება, რომ ის მცდარია ან სხვა რომელიმე მატჩის ოფიციალური პირის რჩევის საფუძველზე, თუ თამაში უკვე განახლებულია ან მსაჯმა მისცა თამაშის პირველი ან მეორე ტაიმის დამთავრების ნიშანი (დამატებითი დროის ჩათვლით) და დატოვა სათამაშო მოედანი ან შეწყვიტა მატჩი.

თუ მსაჯს არ შეუძლია საკუთარი ფუნქციების შესრულება, თამაში შეიძლება გაგრძელდეს მატჩის სხვა ოფიციალური პირების ზედამხედველობის ქვეშ, ვიდრე ბურთი არ გავა თამაშიდან.

3. უფლებები და მოვალეობები

მსაჯი:

- უზრუნველყოფს თამაშის წესების დაცვას
- აკონტროლებს მატჩს მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებთან ურთიერთქმედებით
- მოქმედებს როგორც ქრონომეტრისტი, აწარმოებს მატჩში მომხდარი ფაქტების ჩანაწერს და წარუდგენს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს მატჩის პატაკს, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას სადისციპლინო ზომების და მატჩამდე, მატჩის დროს და მატჩის შემდეგ მომხდარი ნებისმიერი სხვა ინციდენტის შესახებ
- ზედამხედველობას უწევს და/ან ანიშნებს თამაშის განახლებას

უპირატესობა

- აგრძელებს თამაშს, როდესაც ხდება დარღვევა და გუნდი, რომლის წინააღმდეგ დაარღვივს წესი, ისარგებლებს უპირატესობით, და დასჯის თავდაპირველ დარღვევას, თუ მოსალოდნელი უპირატესობის რეალიზაცია არ ხდება მაშინვე ან რამოდენიმე წამის ფარგლებში

სადისციპლინო სანქცია

- როდესაც ერთდროულად ხდება ერთზე მეტი დარღვევა, დასჯის უფრო სერიოზულ დარღვევას – სადისციპლინო სანქციის, თამაშის განახლების, ფიზიკური კონტაქტის სიმძიმის და ტაქტიკური ზეგავლენის გათვალისწინებით
- გაატარებს სადისციპლინო ზომებს იმ მოთამაშეების მიმართ, რომლებიც დამნაშავე არიან ისეთი დარღვევებისთვის, რომლებიც იმსახურებენ გაფრთხილებას ან გაძევებას
- გააჩნია უფლებამოსილება მიიღოს სადისციპლინო ზომა მატჩის წინ მოედნის შესამოწმებლად სათამაშო მოედანზე შესვლის შემდეგ, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედნიდან გამოსვლამდე (მათ შორის 11მ დარტყმების შემდეგ). თუ მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლამდე მოთამაშე ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება არ დაუშვას მოთამაშე მატჩში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. წესი 3.6); მსაჯი მოახსენებს შესაბამის ორგანოებს ნებისმიერი სხვა არასათანადო საქციელის შესახებ
- გააჩნია უფლებამოსილება უჩვენოს ყვითელი ან წითელი ბარათები და იქ, სადაც შევიბრების წესებით დაშვებულია, დროებით გააძევოს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან მატჩის დასაწყისში, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედანზე ყოფნამდე, მათ შორის შესვენების, დამატებითი დროის და დარტყმების დროს 11მ ნიშნულიდან
- მიიღებს ზომებს გუნდების ოფიციალური პირების მიმართ, რომლებიც უპასუხისმგებლოდ იქცევიან და შეუძლია გააძევოს ისინი სათამაშო მოედნიდან და მისი შემოგარენიდან; გუნდის სამედიცინო პერსონალს, რომელიც ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, შეიძლება დარჩეს, თუ გუნდს არ ჰყავს სხვა სამედიცინო პერსონალი და იმოქმედოს შესაბამისად, თუ მოთამაშეს სჭირდება სამედიცინო დახმარება
- მოქმედებს მატჩის სხვა ოფიციალური პირების რჩევის საფუძველზე იმ ინციდენტებთან მიმართებაში, რომლებიც მან თავად ვერ დაინახა

ტრავმები

- აგრძელებს თამაშს ბურთის თამაშიდან გასვლამდე, თუ მისი აზრით მოთამაშე მხოლოდ უმნიშვნელოდ დაშავდა
- აჩერებს თამაშს, თუ მოთამაშე სერიოზულად დაშავდა და უზრუნველყოფს მის გაყვანას სათამაშო მოედნიდან. არ შეიძლება დაშავებული მოთამაშის მკურნალობა სათამაშო მოედანზე. დაშავებული მოთამაშე სათამაშო მოედანზე შეიძლება დაბრუნდეს მხოლოდ თამაშის განახლების შემდეგ; თუ ბურთი თამაშშია,

სათამაშო მოედანზე დაბრუნება უნდა მოხდეს გვერდითი ხაზიდან, მაგრამ თუ ბურთი გასულია თამაშიდან, ის შეიძლება მოხდეს სათამაშო მოედნის ნებისმიერი შემომსაზღვრელი ხაზიდან. სათამაშო მოედნის დატოვების შესახებ მოთხოვნიდან გამონაკლისი არის, როდესაც:

- დაშავებულია მეკარე
- მეკარე და მოედნის მოთამაშე შეეჯახნენ ერთმანეთს და საჭიროებენ ყურადღებას
- ერთი და იმავე გუნდის მოთამაშეები შეეჯახნენ ერთმანეთს და საჭიროებენ ყურადღებას
- ადგილი ჰქონდა მძიმე ტრავმას
- მოთამაშე დაშავდა ფიზიკური დარღვევის გამო, რომლისთვისაც მეტოქე გაფრთხილებული ან გაძევებული იყო (მაგალითად, გაუაზრებელი ან წესების სერიოზული დარღვევა), თუ მოთამაშის შემოწმება/მკურნალობა სწრაფად დასრულდა
- უზრუნველყოფს, რომ სისხლდენის შემთხვევაში, ნებისმიერი მოთამაშე დატოვებს სათამაშო მოედანს. მოთამაშე შეიძლება დაბრუნდეს სათამაშო მოედანზე მხოლოდ მსაჯისგან სიგნალის მიღების შემდეგ, რომელიც დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ სისხლდენა შეჩერებულია და ეკიპირებაზე არ არის სისხლი
- თუ მსაჯმა სათამაშო მოედანზე შესვლის ნება დართო ექიმებს და/ან საკაცის მზიდავებს, მოთამაშემ უნდა დატოვოს მოედანი საკაცით ან საკუთარი ფეხით. მოთამაშე, რომელიც არ დაემორჩილება ამ მოთხოვნებს, გაფრთხილებული უნდა იყოს არასპორტული საქციელისთვის
- თუ მსაჯმა გადაწყვიტა ტრავმირებული მოთამაშის გაფრთხილება ან გაძევება, რომელმაც უნდა დატოვოს სათამაშო მოედანი სამედიცინო დახმარების მისაღებად, ბარათი ნაჩვენები უნდა იქნას მოთამაშის გასვლამდე
- თუ თამაში გაჩერებული იქნა სხვა რომელიმე მიზეზის გამო, ან, თუ მოთამაშის ტრავმა არ წარმოადგენს თამაშის წესების დარღვევის შედეგს, თამაში განახლდება ‘სადავო ბურთით’

გარეშე ჩარევა

- გააჩერებს, დროებით შეაჩერებს ან შეწყვეტს მატჩს წესების ნებისმიერი დარღვევისთვის ან გარეშე ჩარევის გამო, მაგ. თუ:
 - განათება არაადექვიატურია
 - მაყურებლის მიერ ნასროლი საგანი მოხვდება მატჩის ოფიციალურ პირს, მოთამაშეს ან გუნდის ოფიციალურ პირს, მსაჯს შეუძლია მატჩის გაგრძელება, ან გაჩერება, დროებით შეჩერება ან შეწყვეტა, ინციდენტის სიმძიმიდან გამომდინარე
 - მაყურებელმა ჩაბერა სასტვენს, რომელმაც ზეგავლენა მოახდინა თამაშზე – თამაში გაჩერდება და განახლდება ‘სადავო ბურთით’
 - ზედმეტი ბურთი, სხვა საგანი ან ცხოველი შეაღწევს სათამაშო მოედანზე თამაშის მიმდინარეობისას, მსაჯმა უნდა:

- შეაჩეროს თამაში (და განაახლოს „სადავო ბურთით“), თუ ეს ხელს უშლის თამაშს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და თამაშში ჩარევა ხელს არ უშლის დამცველ მოთამაშეს ითამაშოს ბურთზე, და თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), იმ შემთხვევისა გარდა, როდესაც ბურთი გადის მეტოქის კარში
 - გააგრძელოს მატჩი, თუ ის არ უშლის ხელს თამაშს და უზრუნველყოფს მის გატანას სათამაშო მოედნიდან პირველივე შესაძლებლობისთანავე
- არ დაუშვებს სათამაშო მოედანზე იმ პირებს, ვისაც ამის უფლება არა აქვთ

4. მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR)

მსაჯის ვიდეოასისტენტების გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ მატჩის/ შეჯიბრების ორგანიზატორმა დააკმაყოფილა მსაჯის ვიდეოასისტენტის პროტოკოლის და დანერგვის ყველა მოთხოვნა (როგორც განსაზღვრულია მსაჯის ვიდეოასისტენტის სახელმძღვანელოში) და მიიღო IFAB-ის და FIFA-ს წერილობითი თანხმობა.

მსაჯის ვიდეოასისტენტი შეიძლება დაეხმაროს მსაჯს მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“ შემდეგ შემთხვევებში:

- გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
- 11მ დარტყმა/ 11მ დარტყმა არ არის
- პირდაპირი წითელი ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
- შეცდომა იდენტიფიციაში, როდესაც მსაჯი აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს

მსაჯის ვიდეოასისტენტის დახმარება დაკავშირებული იქნება ინციდენტის ვიდეო გამოსახულების გამეორების (გამეორებების) გამოყენებაში. მსაჯი მიიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას, რომელიც შეიძლება დამყარებული იქნას მხოლოდ მსაჯის ვიდეოასისტენტის და/ან მსაჯის ინფორმაციაზე, რომელიც უშუალოდ გადაამოწმებს გამეორებულ ვიდეო კადრებს (ვიდეოგადამოწმება მოედანზე).

გარდა „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისა“, მსაჯმა (და სადაც საჭიროა, მოედანზე მყოფმა მატჩის სხვა ოფიციალურმა პირებმა) ყოველთვის უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება (მათ შორის გადაწყვეტილება არ დასაჯოს შესაძლო დარღვევა); ეს გადაწყვეტილება არ იცვლება, თუ ის არ არის „ნათელი და აშკარა შეცდომა“.

ინციდენტის ვიდეოგადამოწმება თამაშის განახლების შემდეგ.

თუ თამაში გაჩერებული და შემდეგ განახლებული იქნა, მსაჯს შეუძლია ვიდეოგადამოწმების განხორციელება და შესაბამისი სადისციპლინო სანქციის გამოტანა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ჰქონდა შეცდომას იდენტიფიკაციაში, ან პოტენციურად გაძევებით დასჯადი დარღვევის შემთხვევას, რაც დაკავშირებულია ძალადობრივ ქმედებასთან, შეფურთხებასთან, კბენასთან ან უაღრესად შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი და/ან უცენზურო ჟესტების გამოყენებასთან.

5. მსაჯის ეკიპირება

სავალდებულო ეკიპირება

მსაჯს უნდა ჰქონდეს შემდეგი ეკიპირება:

- სასტვენის (სასტვენები)
- საათი (საათები)
- წითელი და ყვითელი ბარათები
- წიგნაკი (ან სხვა საშუალება მატჩში მომხდარი მოვლენების ჩასაწერად)

სხვა ეკიპირება

მსაჯს შეუძლია გამოიყენოს:

- სასიგნალო ალმები, სასაუბრო გადამცემი მოწყობილობები და სხვა ეკიპირება მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებთან კომუნიკაციისათვის
- EPTS ან სხვა მოწყობილობა ფიზიკური მდგომარეობის კონტროლისთვის

მსაჯებს და მატჩის სხვა, მოედანზე მყოფ ოფიციალურ პირებს ეკრძალებათ სამკაულების ან სხვა რომელიმე ელექტრონული მოწყობილობის, მათ შორის კამერების ტარება.

6. მსაჯის სიგნალები

იხილეთ დამტკიცებული მსაჯის სიგნალების გრაფიკული გამოსახულებები

უპირატესობისთვის საჩვენებლად არსებული „ორი ხელით“ სიგნალთან ერთად ამიერიდან დამატებით ნებადართულია მსგავსი სიგნალი „ერთი ხელით“, ვინაიდან ყოველთვის არ არის იოლი მსაჯისთვის სირბილი, როდესაც ორივე ხელი გაშლილი აქვს.

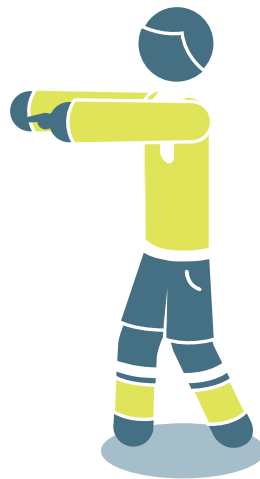
თავისუფალი დარტყმა

საჯარიმო დარტყმა

უპირატესობა (1)

უპირატესობა (2)

11მ დარტყმა

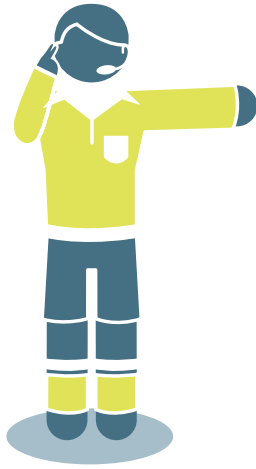
ყვითელი და წითელი
ბარათები

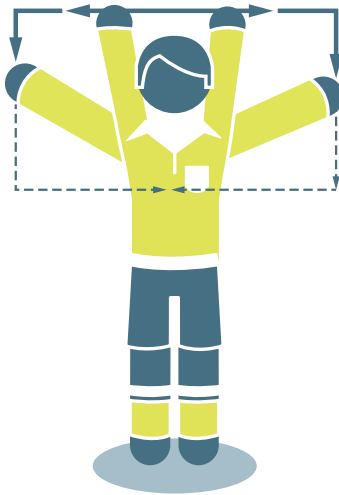
კუთხური დარტყმა

კარიდან დარტყმა

შემოწმება - თითი ყურთან,
მეორე ხელის მტევანი/მკლავი გაშლილია

ვიდეოგადამოწმება - TV სიგნალი

7. მატჩის ოფიციალური პირების პასუხისმგებლობა

მსაჯი ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირი არ აგებს პასუხს:

- ნებისმიერი სახის დაზიანებისთვის, რომელსაც მიიღებს მოთამაშე, ოფიციალური პირი ან მასწავლებელი
- ნებისმიერი ზიანისთვის, რომელიც მიადგება ნებისმიერ ქონებას
- ნებისმიერი სხვა დანაკარგისთვის, რომელსაც განიცდის რომელიმე პირი, კლუბი, კომპანია, ასოციაცია ან სხვა ორგანო, რაც განპირობებულია ან შეიძლება განპირობებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე, რომელიც მსაჯმა შეიძლება მიიღოს თამაშის წესების მიხედვით ან იმ ჩვეულებრივი პროცედურების გამო, რომლებიც აუცილებელია მატჩის ორგანიზების, ჩატარების და კონტროლისთვის

ამ გადაწყვეტილებებში შეიძლება შედიოდეს:

- გადაწყვეტილება იმის შესახებ, დასაშვებია თუ არა მატჩის ჩატარება სათამაშო მოედნის ან მისი მიმდებარე ზონების მდგომარეობის ან ბუნებრივი პირობების გამო
- რაიმე მიზეზით მატჩის შეწყვეტის გადაწყვეტილება
- გადაწყვეტილება სათამაშო მოედნის აღჭურვილობის ვარგისიანობის და სათამაშო ბურთის ვარგისიანობის შესახებ
- გადაწყვეტილება, გააჩეროს ან არ გააჩეროს თამაში მასწავლებლის ჩარევის ან სხვა პრობლემების გამო, რომლებიც წარმოიშვა მასწავლებლისთვის განკუთვნილ ზონაში
- გადაწყვეტილება, გააჩეროს ან არ გააჩეროს თამაში, რათა დაშავებულმა მოთამაშემ დატოვოს სათამაშო მოედანი დახმარების მისაღებად
- მოთხოვნა, რათა დაშავებულმა მოთამაშემ დატოვოს სათამაშო მოედანი დახმარების მისაღებად
- გადაწყვეტილება, მისცეს ან არ მისცეს მოთამაშეს გარკვეული ტანსაცმლის ან ეკიპირების ტარების უფლება
- გადაწყვეტილება, სადაც მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება, ნება დართოს თუ არა ნებისმიერ პირს (მათ შორის გუნდების ან სტადიონის ოფიციალურ პირებს, უსაფრთხოების ოფიცრებს, ფოტოგრაფებს ან მედიის სხვა წარმომადგენლებს) იმყოფებოდეს სათამაშო მოედნის სიახლოვეს
- ნებისმიერი სხვა გადაწყვეტილება, რომელიც მან შეიძლება მიიღოს თამაშის წესების ან მისი მოვალეობების შესაბამისად, რომლებიც გამომდინარეობს FIFA-ს, კონფედერაციის, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის ან შეჯიბრების წესებიდან და რეგლამენტიდან, რომლითაც ტარდება მატჩი

საქი

06

მატჩის სხვა ოფიციალური პირები

მატჩებზე შესაძლოა დანიშნული იყოს მატჩის სხვა ოფიციალური პირები (მსაჯის ორი ასისტენტი, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ორი დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი, მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR) და სულ მცირე ერთი მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი (AVAR)). ისინი დაეხმარებიან მსაჯს მატჩის კონტროლში თამაშის წესების შესაბამისად, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილებას ყოველთვის მსაჯი მიიღებს.

მსაჯი, მსაჯის ასისტენტები, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები და მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი არიან „მოედანზე მყოფი“ მატჩის ოფიციალური პირები.

მსაჯის ვიდეოასისტენტი და მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი არიან მატჩის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები და ეხმარებიან მსაჯს VAR-ის პროტოკოლის შესაბამისად, როგორც განსაზღვრულია IFAB- ის მიერ.

მატჩის ოფიციალური პირები მოქმედებენ მსაჯის ხელმძღვანელობით. გაუმართლებელი ჩარევის ან არასათანადო ქცევის შემთხვევაში, მსაჯი გაანთავისუფლებს მათ მოვალეობების შესრულებისაგან და წარადგენს პატაკს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოში.

მოედანზე მყოფი მატჩის ოფიციალური პირები, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტის გამოკლებით, ეხმარებიან მსაჯს დარღვევების დროს, როდესაც ისინი უკეთ ხედავენ მათ და უნდა წარუდგინონ პატაკი შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს ნებისმიერი სერიოზული უდისციპლინო საქციელის ან ინციდენტის შესახებ, რომელიც მოხდება მსაჯის და მატჩის სხვა ოფიციალური პირების მხედველობის არის მიღმა. მათ რჩევა უნდა მისცენ მსაჯს და მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებს ნებისმიერი პატაკის მომზადებისას.

მოედანზე მყოფი მატჩის ოფიციალური პირები ეხმარებიან მსაჯს სათამაშო მოედნის, ბურთების და მოთამაშეთა ეკიპირების შემოწმებისას (მათ შორის, თუ პრობლემები მოგვარებული იქნა) და აწარმოებენ დროის, გოლების, უდისციპლინო საქციელის და სხვა ფაქტების ჩანაწერებს.

შევიბრების წესებმა ნათლად უნდა დაადგინოს თუ ვინ შეცვლის მატჩის ოფიციალურ პირს, როდესაც მას არ შეუძლია დაიწყოს ან გააგრძელოს მატჩი და ასევე ნებისმიერი ამასთან დაკავშირებული ყველა ცვლილება. განსაკუთრებით ნათელი უნდა იყოს, თუ ვინ შეცვლის მსაჯს, როდესაც მსაჯს არ შეუძლია გააგრძელოს მატჩი - სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის პირველი ასისტენტი თუ მსაჯის პირველი დამატებითი ასისტენტი.

1. მსაჯის ასისტენტები

ისინი ანიშნებენ, როდესაც:

- ბურთი მთლიანად დატოვებს სათამაშო მოედანს და რომელ გუნდს აქვს კუთხური დარტყმის, კარიდან დარტყმის ან ბურთის შემოგდების უფლება
- თამაშკარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე შეიძლება დაისაჯოს
- მოთხოვნილია მოთამაშეთა შეცვლა
- დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან მეკარე ტოვებს კარის ხაზს ბურთის დარტყმამდე და თუ ბურთი გადაკვეთს ხაზს; თუ დანიშნულია მსაჯის დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის ასისტენტი დაიკავებს პოზიციას 11მ ნიშნულის გასწვრივ

მსაჯის ასისტენტის დახმარება ასევე გულისხმობს მოთამაშეთა შეცვლის პროცედურის დაკვირვებას.

მსაჯის ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა 9.15მ (10 იარდი) დისტანციის კონტროლში დახმარებისთვის.

2. სათადარიგო მსაჯი

სათადარიგო მსაჯის დახმარება ასევე გულისხმობს:

- შეცვლის პროცედურის ზედამხედველობას
- მოთამაშის/სათადარიგო მოთამაშის ეკიპირების შემოწმებას
- მოთამაშის დაბრუნებას სათამაშო მოედანზე მსაჯის სიგნალის/ნებართვის შემდეგ
- ბურთების შეცვლის პროცედურის ზედამხედველობას
- მატჩის ყოველი ტაიმის (მათ შორის დამატებითი დროის) ბოლოს დამატებული მინიმალური დროის ჩვენებას, რომელიც მსაჯს განზრახული აქვს ათამაშოს
- მსაჯის ინფორმირებას ტექნიკურ ზონაში მყოფთა ნებისმიერი უდისციპლინო საქციელის შესახებ

3. მსაჯის დამატებითი ასისტენტები

მსაჯის დამატებითა ასისტენტებმა შეიძლება ანიშნონ:

- როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს, მათ შორის როდესაც გატანილია გოლი
- რომელ გუნდს აქვს კუთხური დარტყმის ან კარიდან დარტყმის უფლება
- როდესაც მეკარე ტოვებს კარის ხაზს ბურთის დარტყმამდე 11მ დარტყმისას და თუ ბურთი გადაკვეთს კარის ხაზს

4. მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი

მსაჯის სათადარიგო ასისტენტის ერთადერთი მოვალეობაა შეცვალოს მსაჯის ასისტენტი ან სათადარიგო მსაჯი, როდესაც მათ არ შეუძლიათ მატჩის გაგრძელება.

5. გათჩის ვიდეო ოფიციალური პირები

მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, რომელსაც შეუძლია მსაჯის დახმარება გადაწყვეტილების გამოტანაში ვიდეო კადრების გამეორების გამოყენებით მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“, რომელიც დაკავშირებულია შემდეგთან: გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი, 11მ დარტყმა/11მ დარტყმა არ არის, პირდაპირი წითელ ბარათი (არა მეორე ყვითელ ბარათი) ან იდენტიფიკაციაში შეცდომა, როდესაც მსაჯი აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს.

მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი (AVAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც ეხმარება მსაჯის ვიდეოასისტენტს ძირითადად:

- სატელევიზიო კადრების ყურებით, როდესაც მსაჯის ვიდეოასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით ან ვიდეოგადამოწმებით
- VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების და ნებისმიერი საკომუნიკაციო ან ტექნოლოგიური სირთულეების ჩიანიშვნით
- მსაჯის ვიდეოასისტენტის დახმარებით მისი მსაჯთან კომუნიკაციისას, ასევე მსაჯთან კომუნიკაციით, როდესაც მსაჯის ვიდეოასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით/ვიდეოგადამოწმებით, მაგალითად: უთხრას მსაჯს „გააჩეროს მატჩი“ ან „დააყოვნოს მატჩის განახლება“ და ა.შ.
- შემოწმებისთვის ან ვიდეოგადამოწმებისთვის თამაშის დაყოვნებისას „დაკარგული“ დროის აღრიცხვით
- მსაჯის ვიდეოასისტენტთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებით შესაბამის მხარეებთან

6. მსაჯის ასისტენტის სიგნალები

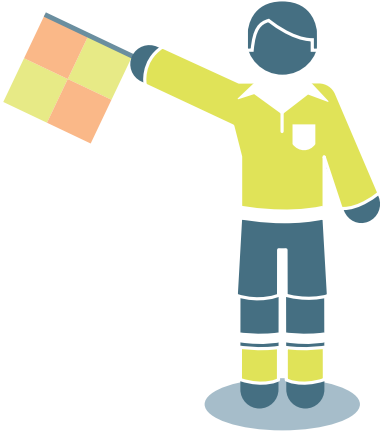
შეცვლა

თავისუფალი ან საჯარიმო
დარტყმა თავდამსხმელთათვის

თავისუფალი ან საჯარიმო
დარტყმა მცველთათვის

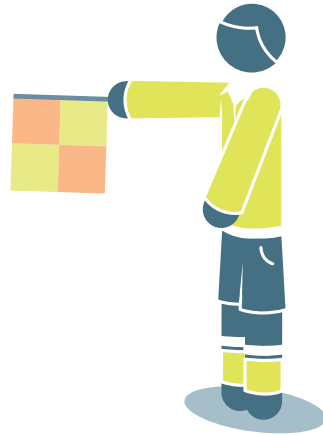
ბურთის შემოგდება
თავდამსხმელისთვის

ბურთის შემოგდება
მცველისთვის

კუთხური დარტყმა

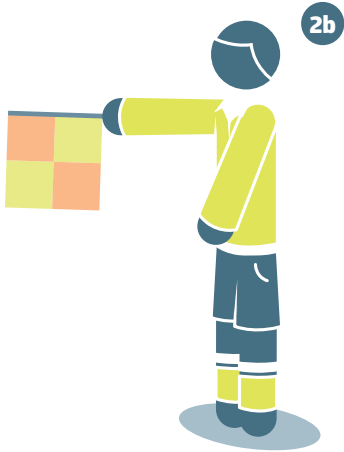
კარიდან დარტყმა

თამაშგარე

თამაშგარე მოედნის
მახლობელ ნაწილში

თამაშგარე მოედნის
შუა ნაწილში

თამაშგარე მოედნის
შორეულ ნაწილში

7. მსაჯის დაბრუნებითი ასისტენტის სიგნალები

გათანილი გოლი

(იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ბურთმა
ძალიან აშკარად გადაკვეთა კარის ხაზი)

საქი

07

მატჩის ხანგრძლივობა

1. სათამაშო დროის პერიოდები

მატჩი გრძელდება ორი 45 წუთიანი თანაბარი პერიოდის, ანუ ტაიმის განმავლობაში, რომელიც შესაძლოა შემცირდეს, თუ მსაჯი და ორივე გუნდი შეთანხმდნენ მატჩის დაწყებამდე და თუ ეს შეჯიბრების დებულებასთან არის შესაბამისობაში.

2. შესვენება ტაიმებს შორის

მოთამაშეებს უფლება აქვთ შეისვენონ ტაიმებს შორის. შესვენება არ უნდა აღემატებოდეს 15 წუთს; დამატებითი დროის ნახევრებს შორის ნებადართულია მოკლე შესვენება (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) სითხეების დასალევად. შეჯიბრების დებულებაში მითითებული უნდა იყოს შესვენების ხანგრძლივობა და ის შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ მსაჯის ნებართვით.

3. დაგაბებული დრო

მსაჯი ორივე ტაიმს დაუმატებს იმ დროს, რაც დაიკარგა:

- შეცვლებზე
- მოთამაშეთა ტრავმების შეფასებასა და მათ გაყვანაზე სათამაშო მოედნიდან
- სათამაშო დროის განზრახ გაყვანაზე
- სადისციპლინო სანქციებზე
- შესვენებისთვის სითხეების დასალევად (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) ან სხვა სამედიცინო მიზეზების გამო, რაც დაშვებულია შეჯიბრების წესებით
- დაყოვნებისას VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების „შემოწმების“ და „ვიდეოგადამოწმების“ გამო
- ნებისმიერი სხვა მიზეზით, მათ შორის თამაშის განახლების მნიშვნელოვანი დაყოვნების გამო (მაგ.: გატანილი გოლის ზემი)

ყოველი ტაიმის საფინალო წუთის ბოლოს სათადარიგო მსაჯი აჩვენებს მსაჯის მიერ დამატებულ მინიმალურ დროს. მსაჯს შეუძლია დამატებული დროის გაზრდა, მაგრამ არა შემცირება.

მსაჯმა არ უნდა მოახდინოს პირველი ტაიმის სათამაშო დროის განსაზღვრისას დაშვებული შეცდომის კომპენსირება მეორე ტაიმისთვის სათამაშო დროის დამატებით ან გამოკლებით.

4. 11მ დარტყმა

თუ საჭიროა 11მ დარტყმის შესრულება ან გამეორება, თამაშის შესაბამის ტაიმს ემატება დარტყმის შესასრულებლად საჭირო დრო.

5. შეწყვეტილი მატჩი

შეწყვეტილი მატჩი უნდა გადათამაშდეს, თუ შეჯიბრების წესები ან ორგანიზატორები არ გადაწყვეტენ სხვაგვარად.

საქი

08

თამაშის დაწყება და განახლება

საწყისი დარტყმა სრულდება მატჩის ორივე ტაიმის და დამატებითი დროის ორივე ნახევრის დასაწყისში და გატანილი გოლის შემდეგ თამაშის განახლებისას. საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები, 11მ დარტყმა, ბურთის შემოვლება, კარიდან დარტყმა და კუთხური დარტყმა არის თამაშის განახლების სხვა სახეები (იხ. წესები 13-დან 17-მდე). „სადავო ბურთი“ არის თამაშის განახლების მეთოდი, როდესაც მსაჯი აჩერებს თამაშს და თამაშის წესები არ მოითხოვს მატჩის განახლებას ზემოთ მოყვანილი რომელიმე მეთოდით.

თუ დარღვევა მოხდა იმ დროს, როდესაც ბურთი არ იმყოფებოდა თამაშში, თამაშის განახლების მეთოდი არ შეიცვლება.

1. საწყისი დართვა

პროცედურა

- გუნდი, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, ირჩევს კარს, რომელსაც ის შეუტევს მატჩის პირველ ტაიმში
- მეტოქე გუნდი ასრულებს საწყის დარტყმას
- გუნდი, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, შეასრულებს საწყის დარტყმას მატჩის მეორე ტაიმის დასაწყებად
- მეორე ტაიმისთვის გუნდები ცვლიან სათამაშო მოედნის ნახევრებს და უტევენ საწინააღმდეგო კარს
- გუნდის მიერ გოლის გატანის შემდეგ, საწყის დარტყმას ასრულებს მეტოქე გუნდი

ყოველი საწყისი დარტყმისთვის:

- ყველა მოთამაშე, გარდა საწყისი დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშისა, უნდა იმყოფებოდეს სათამაშო მოედნის საკუთარ ნახევარზე
- საწყისი დარტყმის შემსრულებელი გუნდის მეტოქეები ბურთის თამაშში შესვლამდე უნდა იმყოფებოდნენ ბურთიდან არანაკლებ 9.15მ (10 იარდი) მანძილზე
- ბურთი უძრავად უნდა იდოს სათამაშო მოედნის ცენტრში
- მსაჯი აძლევს სიგნალს
- ბურთი თამაშშია, როდესაც დარტყმის შემდეგ ამკარად მოძრაობს
- გოლი მეტოქის კარში შესაძლოა გატანილი იქნას უშუალოდ საწყისი დარტყმიდან; თუ ბურთი პირდაპირ გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, დაინიშნება კუთხური დარტყმა მეტოქეების სასარგებლოდ

დარღვევები და სანქციები

თუ საწყისი დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ხელმეორედ შეეხება ბურთს, ვიდრე მას სხვა მოთამაშე შეეხო, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა, ხოლო ბურთზე განზრახ ხელით თამაშისთვის დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა.

საწყისი დარტყმის შესრულების პროცედურის ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის საწყისი დარტყმა გამეორდება.

2. „სადავო ბურთი“

პროცედურა

მსაჯი დააგდებს ბურთს იმ ადგილას, სადაც ის იმყოფებოდა თამაშის გაჩერების მომენტში. თუ თამაში გაჩერდა იმ დროს, როდესაც ბურთი იყო კარის მოედანში, მაშინ მსაჯი დააგდებს ბურთს კარის მოედნის იმ ხაზზე, რომელიც კარის ხაზის პარალელურია და იმ ადგილას, რომელიც უახლოესია იმ ადგილთან, სადაც ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში იყო.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შეეხება მიწას.

„სადავო ბურთის“ გათამაშებაში მონაწილეობის მიღება შეუძლია მოთამაშეთა ნებისმიერ რაოდენობას (მათ შორის მეკარეებსაც); მსაჯს არ შეუძლია „სადავო ბურთის“ გდებაში მონაწილეთა ან მისი შედეგის განსაზღვრა.

დარღვევები და სანქციები

„სადავო ბურთის“ გდება გამეორდება, თუ:

- მიწასთან შეხებამდე მას შეეხება მოთამაშე
- ბურთი დატოვებს სათამაშო მოედანს მიწასთან შეხების შემდეგ, მაგრამ არც ერთი მოთამაშე არ შეეხება მას

თუ „სადავო ბურთის“ გდების შემდეგ ის გადის კარში ისე, რომ მას არ შეეხო სულ მცირე ორი მოთამაშე, თამაში განახლდება:

- კარიდან დარტყმით, თუ ბურთი გადის მეტოქე გუნდის კარში
- კუთხური დარტყმით, თუ ბურთი გადის გუნდის საკუთარ კარში

IFAB®

საქი

09

ბურთი თამაშში და თამაშის გარეთ

1. ბურთი თამაშის გარეთ

ბურთი თამაშიდან გასულია, როდესაც:

- ის მთლიანად გადაკვეთს კარის ან გვერდით ხაზს - მიწაზე ან ჰაერში
- თუ თამაში გაჩერებული იქნა მსაჯის მიერ

2. ბურთი თამაშში

ყველა სხვა დროს ბურთი თამაშშია, მათ შორის, როდესაც ის აისხლიტება მატჩის ოფიციალური პირისგან, კარის ბოძისგან, ძელისგან ან კუთხური ალმის ფლაგშტოკისგან და რჩება სათამაშო მოედანზე.

IFAB®

საქი

10

მატჩის შედეგის განსაზღვრა

1. გათანილი გოლი

გოლი გატანილია, თუ ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი ბოძებს შორის და ძელს ქვემოთ, იმ პირობით, რომ მანამდე გოლის გამტანმა გუნდმა არ დაარღვია თამაშის წესები.

თუ მსაჯმა ანიშნა გოლის გატანა, ვიდრე ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი, თამაში განახლდება „სადავო ბურთის“ გდებით.

2. გამარჯვებული გუნდი

მეტი გოლის გამტანი გუნდი ითვლება გამარჯვებულად. თუ ორივე გუნდმა გაიტანა გოლების ერთნაირი რაოდენობა ან გოლი საერთოდ არ იქნა გატანილი, მატჩი ითვლება ფრედ დამთავრებულად.

როდესაც შეჯიბრების დებულება მოითხოვს ფრედ დამთავრებულ მატჩში ან შინ და სტუმრად გამართული მატჩების შემდეგ გამარჯვებულის დადგენას, ნებადართულია გამარჯვებული გუნდის გამოვლენის მხოლოდ შემდეგი პროცედურები:

- სტუმრად გატანილი გოლების წესი
- დამატებითი დროის ორი თანაბარი ტაიმი, ყოველი მათგანი მაქსიმუმ 15 წუთის ხანგრძლივობით
- დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

შესაძლებელია ზემოთ აღწერილი პროცედურების კომბინაციების გამოყენება.

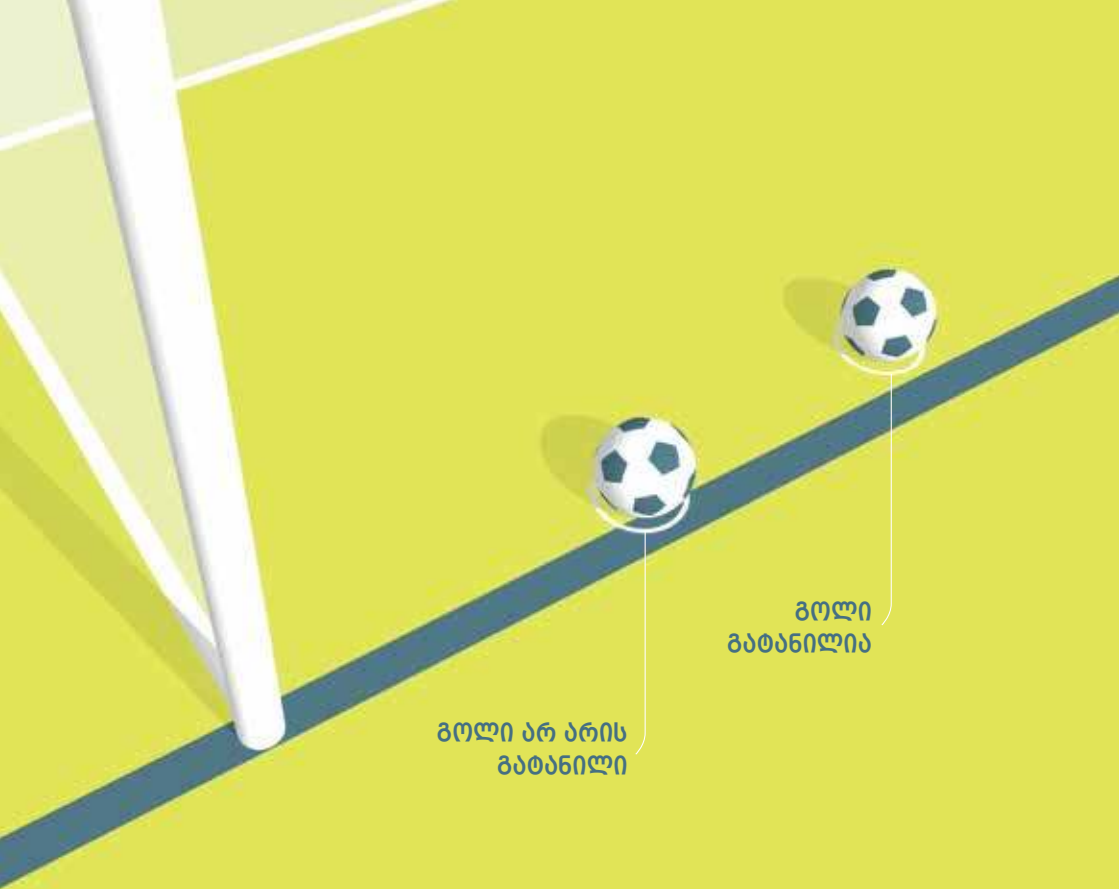
3. დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

დარტყმები 11მ ნიშნულიდან სრულდება მატჩის დასრულების შემდეგ და თუ სხვა რამ არ არის მითითებული, გამოიყენება შესაბამისი თამაშის წესები.

პროცედურა

დარტყმების დაწყებამდე 11მ ნიშნულიდან

- სხვა მოსაზრებების (მაგ.: მიწის მდგომარეობა, უსაფრთხოება და ა.შ.) არ არსებობის შემთხვევაში, მსაჯი ატარებს კენჭისყრას იმ კარის დასადგენად, რომელშიც შესრულდება დარტყმები, რაც შესაძლოა შეიცვალოს მხოლოდ

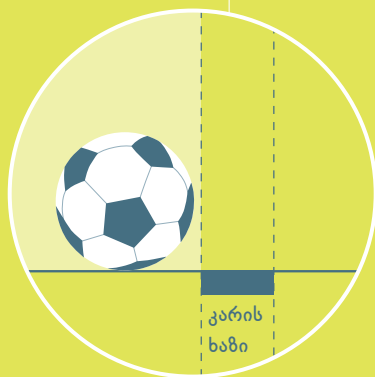
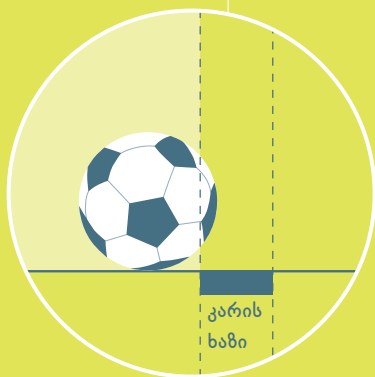

გოლი არ არის
გატანილი

გოლი
გატანილია

გოლი არ არის
გატანილი

გოლი
გატანილია

უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული მოსაზრებების გამო ან, როდესაც კარი ან სათამაშო ზედაპირი გამოუსადეგარი გახდება

- მსაჯი კვლავ ატარებს კენჭისყრას და მოგებული გუნდი ირჩევს პირველი ან მეორე დარტემის უფლებას
- 11მ დარტემების შესრულება შეუძლიათ მხოლოდ მატჩის დამთავრებისას სათამაშო მოედანზე მყოფ ან დროებით (დაშავება, ეკიპირების მოწესრიგება და ა.შ.) სათამაშო მოედნის ფარგლებს გარეთ მყოფ მოთამაშეებს, სათადარიგო მოთამაშის გამოკლებით, რომელიც იმ მეკარის შემცვლელია, რომელსაც არ შეუძლია თამაშის გაგრძელება
- ყოველი გუნდი პასუხისმგებელია იმ თანმიმდევრობის შერჩევაზე, რომლითაც დარტემის უფლების მქონე მოთამაშეები შეასრულებენ დარტემებს. მსაჯი არ არის ინფორმირებული თანმიმდევრობის შესახებ
- თუ მატჩის დასრულებისას და დარტემების წინ ან მიმდინარეობისას ერთ გუნდს ჰყავს უფრო მეტი მოთამაშე, ვიდრე მეტოქე გუნდს, მათ საკუთარ გუნდში უნდა შეამცირონ მოთამაშეთა რაოდენობა, რათა გაუტოლდნენ მეტოქეს და მსაჯი ინფორმირებული უნდა იყოს გამოყვანილი მოთამაშეების სახელების და ნომრების შესახებ. ნებისმიერ გამოყვანილ მოთამაშეს არა აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს დარტემებში (გარდა ქვემოთ აღნიშნული შემთხვევისა)
- მეკარე, რომელსაც არ შეუძლია გააგრძელოს დარტემებში მონაწილეობის მიღება დარტემების წინ ან მიმდინარეობისას, შეიძლება შეცვლილი იქნას მოთამაშეთა რაოდენობის გასათანაბრებლად გამოყვანილი მოთამაშით ან, თუ მისმა გუნდმა არ გამოიყენა შეცვლების დამზებული მაქსიმალური რაოდენობა, განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშით, თუმცა შეცვლილი მეკარე აღარ მიიღებს მონაწილეობას დარტემებში და ვეღარ შეასრულებს დარტემას
- თუ მეკარემ უკვე შეასრულა დარტემა, მის შემცვლელს არ შეუძლია დარტემის შესრულება დარტემების მორიგ სერიამდე.

დარტემების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან

- სათამაშო მოედანზე უნდა იმყოფებოდნენ მხოლოდ დარტემის უფლების მქონე მოთამაშეები და მატჩის ოფიციალური პირები
- 11მ დარტემის უფლების მქონე ყველა მოთამაშე, გარდა დარტემის შემსრულებელი მოთამაშისა და ორივე მეკარისა, უნდა იმყოფებოდნენ ცენტრალურ წრეში
- 11მ დარტემის შემსრულებელი გუნდის მეკარე უნდა დარჩეს სათამაშო მოედანზე, საჯარიმო მოედნის გარეთ, კარის ხაზისა და საჯარიმო მოედნის გვერდითი ხაზის გადაკვეთის წერტილში
- 11მ დარტემის უფლების მქონე ნებისმიერ მოთამაშეს შეუძლია ადგილი გაუცვალოს მეკარეს
- დარტემა ითვლება დასრულებულად, როდესაც ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, გავა თამაშიდან ან მსაჯი გააჩერებს თამაშს წესების რაიმე დარღვევისთვის; დამრტემელს არ შეუძლია ბურთზე განმეორებით თამაში
- მსაჯი აკეთებს ჩანაწერს შესრულებული დარტემების შესახებ

- თუ მეკარე ჩაიდენს დარღვევას და ამის შედეგად დარტყმა უნდა გამეორდეს, მეკარე უნდა იქნას გაფრთხილებული
- თუ მოთამაშე დაჯარიმებულია დარღვევისთვის, რომელიც ჩადენილია დარტყმის შესასრულებლად მსაჯის მიერ სიგნალის მიცემის შემდეგ, დარტყმა ჩანიშნული იქნება, როგორც აცილებული, ხოლო მოთამაშე გაფრთხილებული
- თუ ორივე, მეკარე და დამრტყმელი, ერთდროულად ჩაიდენს დარღვევას:
 - თუ დარტყმა აცილებული ან მოგერიებულია, დარტყმა გამეორდება, ხოლო ორივე მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული
 - თუ დარტყმის შედეგად გოლი გატანილია, გოლი გაუქმდება, დარტყმა ჩანიშნება როგორც აცილებული, ხოლო დამრტყმელი იქნება გაფრთხილებული

ქვემოთ მოყვანილი პირობებით, ორივე გუნდი ასრულებს ხუთ-ხუთ დარტყმას

- გუნდები დარტყმებს ასრულებენ რიგრიგობით
- თუ ხუთივე დარტყმის შესრულებამდე ერთი გუნდი გაიტანს იმაზე მეტ გოლს, ვიდრე გაიტანდა მეორე გუნდი, თუნდაც ხუთივე დარტყმის შესრულების შემდეგ, დარტყმები შეწყდება
- თუ ორივე გუნდის მიერ ხუთივე დარტყმის შესრულების შემდეგ ანგარიში თანაბარია, დარტყმების შესრულება გაგრძელდება, ვიდრე ერთი გუნდი არ გაიტანს მეტოქეზე ერთით მეტ გოლს დარტყმების ერთნაირი რაოდენობის შესრულების შემდეგ
- ყველა დარტყმა სრულდება სხვადასხვა მოთამაშის მიერ და დარტყმის უფლების მქონე ყველა მოთამაშემ უნდა შეასრულოს დარტყმა, ვიდრე რომელიმე მოთამაშე შეასრულებს მეორე დარტყმას
- აღნიშნული პრინციპი გამოიყენება დარტყმების ნებისმიერი შემდგომი თანმიმდევრობისთვის, თუმცა გუნდს შეუძლია თანმიმდევრობის შეცვლა
- 11მ დარტყმების შესრულება არ უნდა შეყოვნდეს იმ მოთამაშის გამო, რომელიც დატოვებს სათამაშო მოედანს. ამ მოთამაშის დარტყმა ანულირებული იქნება (არ არის გატანილი), თუ მოთამაშე არ დაბრუნდება დროულად დარტყმის შესასრულებლად

შეცვლები და გაქვევებები დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან

- მოთამაშე, სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშე შეიძლება იყოს გაფრთხილებული ან გაქვევებული
- გაქვევებული მეკარე შეიძლება შეცვლილი იყოს დარტყმის უფლების მქონე მოთამაშით
- მოთამაშე - გარდა მეკარისა - რომელსაც არ შეუძლია გაგრძელება, არ შეიძლება იყოს შეცვლილი
- მსაჯმა არ უნდა შეწყვიტოს მატჩი, თუ გუნდის მოთამაშეთა რაოდენობა შვიდზე ნაკლები გახდება

IFAB®

საქი

11

თამაშგარე

1. თამაშგარე მდგომარეობა

თამაშგარე მდგომარეობაში ყოფნა თავისთავად არ წარმოადგენს დარღვევას.

მოთამაშე იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში, თუ:

- მისი თავის, სხეულის ან ფეხის რაიმე ნაწილი იმყოფება მეტოქის ნახევარზე (შუა ხაზის გამოკლებით) და
- მისი თავის, სხეულის ან ფეხის რაიმე ნაწილი იმყოფება მეტოქის კარის ხაზთან უფრო ახლოს, ვიდრე ბურთი და ბოლოდან მეორე მეტოქე

ყველა მოთამაშის, მათ შორის მეკარის, ხელის მტევნები და მკლავები მხედველობაში არ მიიღება.

მოთამაშე არ იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში, თუ ის იმყოფება ერთ ხაზზე:

- ბოლოდან მეორე მეტოქესთან ან
- ბოლო ორ მეტოქესთან

2. თამაშგარე დარღვევა

თანაგუნდელის მიერ ბურთზე თამაშის ან შეხების* მომენტში თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე ისჯება მხოლოდ სათამაშო მოქმედებებში აქტიურად ჩართვისას, როდესაც ის:

- ხელს უშლის თამაშს ბურთზე თამაშით ან შეხებით, რომელიც მას მიაწოდა ან რომელსაც შეეხო მისი თანაგუნდელი ან
- ხელს უშლის მეტოქეს:
 - მეტოქისთვის ბურთზე თამაშის ან თამაშის შესაძლებლობის ხელის შეშლით, როდესაც აშკარად უფარავს მეტოქეს მხედველობის არეს ან
 - მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში შესვლით ან

* ბურთზე „თამაშის“ ან „შეხებისას“ გამოყენებული უნდა იქნას კონტაქტის პირველი წერტილი

- ბურთზე თამაშის აშკარა მცდელობით, რომელიც ახლოს არის მასთან, როდესაც ეს ქმედება ზეგავლენას ახდენს მეტოქეზე ან
- აშკარა ქმედებით, რომელიც აშკარად ახდენს ზეგავლენას მეტოქის შესაძლებლობაზე ითამაშოს ბურთი

ან

- მოიპოვებს უპირატესობას ამ მდგომარეობაში ყოფნისას ბურთზე თამაშით ან მეტოქისთვის ხელის შეშლით, როდესაც ბურთი:
 - აისხლიტა, როდესაც მოხვდა კარის ბოძებს, ძელს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან მეტოქეს
 - მეტოქის მიერ გამიზნულად იქნა მოგერიებული გატანილი გოლისაგან კარის გადარჩენის მიზნით

თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე, რომელიც ბურთს იღებს მეტოქისგან, რომელმაც გამიზნულად ითამაშა ბურთზე (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნებისმიერი მეტოქე გამიზნულად გადაარჩენს კარს გატანილი გოლისაგან), არ მოიპოვებს უპირატესობას.

„კარის გადარჩენა“ ნიშნავს, როდესაც მოთამაშე სხეულის რაიმე ნაწილით, გარდა ხელებისა/მკლავებისა (მეკარის გამოკლებით მის საჯარიმო მოედანში), აჩერებს ბურთს ან ცდილობს ბურთის გაჩერებას, რომელიც გადის კარში ან ძალიან ახლოს არის კართან.

იმ სიტუაციებში, სადაც:

- თამაშგარე მდგომარეობიდან მოძრავი ან თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე იმყოფება მეტოქის მოძრაობის გზაზე და ხელს უშლის მეტოქის მოძრაობას ბურთისკენ, ეს არის თამაშგარე დარღვევა, თუ ის ზეგავლენას ახდენს მეტოქის შესაძლებლობაზე ითამაშოს ან იბრძოდეს ბურთისთვის; თუ მოთამაშე გადაადგილდება მეტოქის მოძრაობის გზაზე და აფერხებს მეტოქის წინსვლას (მაგალითად ახდენს მეტოქის ბლოკირებას), დარღვევა უნდა დაისჯოს მე-12 წესის შესაბამისად
- თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე მოძრაობს ბურთისკენ მასზე თამაშის მიზნით და მის წინააღმდეგ არღვევენ წესებს, ვიდრე ის ითამაშებს ან შეეცდება ითამაშოს ბურთზე, ან ბურთისთვის შევა მეტოქესთან ორთაბრძოლაში, დაისჯება წესების დარღვევა, ვინაიდან ის მოხდა თამაშგარე დარღვევამდე
- წესების დარღვევა მოხდა თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშის წინააღმდეგ, რომელმაც უკვე ითამაშა ან ცდილობდა ეთამაშა ბურთზე, ან ებრძოდა მეტოქეს ბურთისთვის, დაისჯება თამაშგარე დარღვევა, ვინაიდან ის მოხდა წესების დარღვევამდე

3. დარღვევა არ არის

თამაშგარე მდგომარეობის წესის დარღვევა არ არის, თუ მოთამაშე ბურთს იღებს უშუალოდ:

- კარიდან დარტყმიდან
- ბურთის შემოვლებიდან
- კუთხური დარტყმიდან

4. დარღვევები და სანაქციები

თუ ადგილი აქვს თამაშგარე მდგომარეობის წესის დარღვევას, მსაჯი ნიშნავს თავისუფელ დარტყმას იმ ადგილას, სადაც დარღვევა მოხდა, მათ შორის, თუ დარღვევა მოხდა მოთამაშის საკუთარ ნახევარზე.

დამცველი მოთამაშე, რომელიც მსაჯის ნებართვის გარეშე ტოვებს სათამაშო მოედანს, თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრის თვალსაზრისით ჩაითვლება კარის ან გვერდით ხაზზე მყოფად, ვიდრე თამაში არ გაჩერებულა ან ვიდრე დამცველი გუნდი არ დაარტყამს ბურთს შუა ხაზისკენ და ის არ იმყოფება მათი საჯარიმო მოედნის გარეთ. თუ მოთამაშე განზრახ ტოვებს სათამაშო მოედანს, იგი გაფრთხილებული უნდა იყოს თამაშიდან ბურთის შემდგომი გასვლისთანავე.

თავდამსხმელ მოთამაშეს შეუძლია გავიდეს სათამაშო მოედნიდან ან დარჩეს მის მიღმა იმ მიზნით, რომ არ ჩაერთოს აქტიურად სათამაშო მოქმედებებში. თუ მოთამაშე ბრუნდება სათამაშო მოედანზე კარის ხაზიდან და ერთვება სათამაშო მოქმედებებში თამაშის შემდგომ გაჩერებამდე, ან მანამდე, ვიდრე დამცველმა გუნდმა დაარტყა ბურთი შუა ხაზისკენ და ის იმყოფება მათი საჯარიმო მოედნის გარეთ, მოთამაშე განხილული უნდა იქნას კარის ხაზზე მყოფად თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრის თვალსაზრისით. მოთამაშე, რომელიც განზრახ ტოვებს სათამაშო მოედანს და ბრუნდება მსაჯის ნებართვის გარეშე და არ იქნა დასჯილი თამაშგარეშე ყოფნის გამო და შემდგომ მოიპოვებს უპირატესობას, უნდა იყოს გაფრთხილებული.

თუ თავდამსხმელი მოთამაშე გოლის გატანის მომენტში უძრავად იმყოფება კარის ბოძებს შორის და კარის შიგნით, გოლი უნდა ჩაითვალოს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მოთამაშე ჩაიდენს თამაშგარე მდგომარეობის წესის ან მე-12 წესის დარღვევას, რა შემთხვევაშიც თამაში განახლდება თავისუფალი ან საჯარიმო დარტყმით.

საქი

12

წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი

საჯარიმო, თავისუფალი და 11მ დარტყმები შეიძლება დანიშნული იყოს მხოლოდ ბურთის თამაშში ყოფნისას ჩადენილი დარღვევებისთვის.

1. საჯარიმო დარტყმა

საჯარიმო დარტყმა დაინიშნება, თუ მოთამაშე მეტოქის წინააღმდეგ ჩაიდენს ქვემოთ ჩამოთვლილ რომელიმე დარღვევას იმგვარად, რომ მსაჯი მას განიხილავს, როგორც გაუფრთხილებელს, გაუაზრებელს ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით:

- თავს დაესხმის
- შეახტება
- დაარტყამს ფეხს ან შეეცდება ფეხი დაარტყას
- უბიძგებს
- დაარტყამს ხელს ან შეეცდება ხელი დაარტყას (მათ შორის თავით)
- ასრულებს ვარდნას ან ბრძოლობს
- გამოუდებს ფეხს ან შეეცდება გამოუდოს ფეხი

თუ დარღვევა მოხდა ფიზიკური კონტაქტის მეშვეობით, ის დაისჯება საჯარიმო ან 11მ დარტყმით.

- გაუფრთხილებელი დარღვევა ნიშნავს, რომ ორთაბრძოლის დროს მოთამაშე მოქმედებს უყურადღებოდ, დაუფიქრებლად ან წინდაუხედავად. სადისციპლინო სანქცია საჭირო არ არის
- გაუაზრებელი დარღვევა ნიშნავს ორთაბრძოლისას მოთამაშის ისეთ მოქმედებას, როდესაც იგი არ ფიქრობს იმაზე, რომ მოქმედებს სახიფათოდ მეტოქის მიმართ ან არ ფიქრობს მოსალოდნელ შედეგებზე. იგი გაფრთხილებული უნდა იქნას
- გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენება ნიშნავს, რომ მოთამაშემ გადაამეტა საჭირო ძალას და ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას. იგი გაძევებული უნდა იქნას

თუ მოთამაშე ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა:

- განზრახ თამაშობს ბურთზე ხელით (გარდა მეკარისა მის საჯარიმო მოედანში)

- აკავებს მეტოქეს
- აფერხებს მეტოქის მოძრაობას ფიზიკური კონტაქტით
- კბენს ან აფურთხებს ვინმეს
- ესვრის საგანს ბურთს, მეტოქეს ან მატჩის ოფიციალურ პირს, ან ხელში დაჭერილი საგნით ახდენს კონტაქტს ბურთზე

იხილეთ ასევე დარღვევები მე-3 წესში.

ბურთზე ხელით თამაში

ბურთზე ხელით თამაში ნიშნავს მოთამაშის განზრახ ქმედებას, როდესაც იგი ბურთს ეხება ხელით ან მკლავით.

მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული შემდეგი გარემოებები:

- ხელის მოძრაობა ბურთისკენ (და არა ბურთისა ხელისკენ)
- მანძილი მეტოქესა და ბურთს შორის (მოულოდნელი ბურთი)
- ხელის მდგომარეობა არ ნიშნავს უცილობლად, რომ მოხდა დარღვევა

მეკარგე ვრცელდება საკუთარი საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა ბურთზე ხელით თამაშის ისეთივე შეზღუდვები, როგორც სხვა ნებისმიერ მოთამაშეზე. საკუთარ საჯარიმო მოედანში მეკარე არ შეიძლება იყოს დამნაშავე ბურთზე ხელით თამაშში, რაც გულისხმობს საჯარიმო დარტყმის დანიშნვას ან რაიმე სხვა სანქციას, მაგრამ შესაძლოა იყოს დამნაშავე ბურთზე ხელით თამაშთან დაკავშირებულ ისეთ დარღვევებში, რისთვისაც ინიშნება თავისუფალი დარტყმა.

2. თავისუფალი დარტყმა

თავისუფალი დარტყმა დაინიშნება, თუ მოთამაშე:

- თამაშობს სახიფათოდ
- აფერხებს მეტოქის მოძრაობას ფიზიკური კონტაქტის გარეშე
- დამნაშავეა უთანხმოების გამოხატვაში შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი ან უცნაურ გამოთქმების და/ან ჟესტების გამოყენებით ან სხვა სიტყვიერ დარღვევებში
- ხელს უშლის მეკარეს ბურთის თამაშში შეყვანაში ან, ურტყამს ან ცდილობს დაარტყას ფეხი ბურთს, როდესაც მეკარეს ბურთი შეჰყავს თამაშში
- ჩაიდენს ნებისმიერ სხვა დარღვევას, რომელიც არ არის მოყვანილი თამაშის წესებში, რისთვისაც თამაში ჩერდება, რათა მოთამაშეს მიეცეს გაფრთხილება ან გაძევებული იქნას მოედნიდან

თავისუფალი დარტყმა დაინიშნება, თუ მეკარე საკუთარ საჯარიმო მოედანში ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს:

- ხელით აკონტროლებს ბურთს ექვს წამზე მეტ ხანს, ვიდრე გაუშვებს მას ხელიდან
- ხელით შეეხება ბურთს მას შემდეგ, რაც:
 - გაუშვებს მას ხელიდან და ბურთს არ შეეხება სხვა მოთამაშე
 - ხელით შეეხება ბურთს მას შემდეგ, რაც მისი თანაგუნდელი ფეხით განზრახ მიაწოდებს მას ბურთს
 - ხელით შეეხება ბურთს მას შემდეგ, რაც მისი თანაგუნდელი ბურთს მიაწოდებს მას უშუალოდ ბურთის შემოგდებიდან

მეკარე აკონტროლებს ბურთს, როდესაც:

- ბურთი არის მის ხელეებს შორის ან მის ხელსა და რაიმე მედაპირს შორის (მაგ.: მიწა, საკუთარი სხეული) ან ეხება ბურთს მისი ხელის ან მკლავის ნებისმიერი ნაწილით, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ბურთი აისხლიტება მეკარისგან ან მეკარე გადაარჩენს კარს გატანილი გოლისგან
- ბურთი უჭირავს გაშლილ ხელისგულზე
- ბურთს აგდებს მიწაზე ან აისვრის ჰაერში

მეტოქეს არ შეუძლია მეკარესთან ორთაბრძოლა, როდესაც იგი ხელებით აკონტროლებს ბურთს.

სახიფათო თამაში

სახიფათო თამაში არის ნებისმიერი ისეთი მოქმედება, როდესაც ბურთზე თამაშის მცდელობისას არსებობს ვინმესთვის (მათ შორის საკუთრივ მოთამაშისთვისაც) ტრავმის მიყენების საშიშროება და არ აძლევს ბურთზე თამაშის საშუალებას იქვე მყოფ მეტოქეს ტრავმის მიღების შიშით.

მაკრატლისებრი ან ველოსიპედისებრი დარტყმა დასაშვებია იმ პირობით, რომ ის არ წარმოადგენს საშიშროებას მეტოქისთვის.

მეტოქის მოძრაობის შეფერხება ფიზიკური კონტაქტის გარეშე

მეტოქის მოძრაობის შეფერხება ნიშნავს მეტოქის მოძრაობის გზაზე ისეთ გადაადგილებას, რომელიც გზას გადაუღობავს მას, მოახდენს მის ბლოკირებას, აიძულებს შეამციროს სიჩქარე ან შეცვალოს მოძრაობის მიმართულება, როდესაც ბურთი არ არის ორივე მოთამაშის სათამაშო მანძილზე.

ყველა მოთამაშეს უფლება აქვს დაიკავოს საკუთარი პოზიცია სათამაშო მოედანზე; მეტოქის მოძრაობის გზაზე ყოფნა არ არის ისეთივე რამ, რაც მეტოქის მოძრაობის გზაზე გადაადგილება.

მოთამაშეს შეუძლია დაფაროს ბურთი მეტოქესა და ბურთს შორის პოზიციის დაკავებით, თუ ბურთი იმყოფება სათამაშო მანძილზე და მეტოქე არ არის შეკავებული მკლავით ან სხეულით. თუ ბურთი იმყოფება სათამაშო მანძილზე, მოთამაშეზე წესების დაცვით თავდასხმა შესაძლებელია.

3. სადისციპლინო სანქცია

მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება სადისციპლინო სანქციები გამოიტანოს სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან თამაშის წინ მოედნის შემოწმებისას, ვიდრე არ დატოვებს სათამაშო მოედანს მატჩის დასრულების შემდეგ (მათ შორის 11მ დარტყმების შემდეგ).

თუ მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლამდე მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, მსაჯს გააჩნია უფლება არ დაუშვას მოთამაშე მატჩში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. მე-3 წესი); მსაჯი შეადგენს პატაჯს სხვა რაიმე უდისციპლინო საქციელის შესახებ.

მოთამაშე, რომელიც სათამაშო მოედანზე ან მის ფარგლებს მიღმა, მეტოქის, თანაგუნდელის, მატჩის ოფიციალური პირის ან სხვა ნებისმიერი პირის მიმართ ან წესების საწინააღმდეგოდ ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაფრთხილებას ან გაძევებას, დასჯილი იქნება დარღვევის შესაბამისად.

ყვითელი ბარათის ჩვენება ნიშნავს გაფრთხილებას და წითელი ბარათის ჩვენება ნიშნავს გაძევებას.

წითელი ან ყვითელი ბარათის ჩვენება შეიძლება მხოლოდ მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის ან შეცვლილი მოთამაშისთვის.

თამაშის განახლების დაყოვნება ბარათის საჩვენებლად

როგორც კი მსაჯი გადაწყვეტს გააფრთხილოს ან გააძევოს მოთამაშე, თამაში არ შეიძლება განახლდეს, ვიდრე სანქცია არ იქნება გამოტანილი.

უპირატესობა

თუ მსაჯი იყენებს უპირატესობას ისეთი დარღვევისთვის, რომლისთვისაც ყვითელი/წითელი ბარათი უნდა ყოფილიყო ნაჩვენები თამაშის გაჩერების შემთხვევაში, მაშინ ეს ყვითელი/წითელი ბარათი ნაჩვენები უნდა იყოს ბურთის თამაშიდან გასვლის შემდეგ, გარდა გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისა, როდესაც მოთამაშე გაფრთხილებულია არასპორტული საქციელისთვის.

წესების სერიოზული დარღვევის, ძალადობრივი ქმედების ან ისეთი დარღვევისას, რომელიც მეორე ყვითელ ბარათს იმსახურებს, უპირატესობა არ უნდა იყოს გამოყენებული, თუ არ არის გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობა. მსაჯმა უნდა გააძევოს მოთამაშე ბურთის თამაშიდან

გასვლისთანავე, მაგრამ, თუ მოთამაშე თამაშობს ბურთზე ან ებრძვის/ხელს უშლის მეტოქეს, მსაჯმა უნდა გააჩეროს თამაში, გააძევეს მოთამაშე და განახლოს თამაში თავისუფალი დარტყმით, თუ მოთამაშემ არ ჩაიდინა უფრო სერიოზული დარღვევა.

თუ მოთამაშე იწყებს მეტოქის შეკავებას საჯარიმო მოედნის გარეთ და აგრძელებს დარღვევას საჯარიმო მოედნის შიგნით, მსაჯმა უნდა დანიშნოს 11მ დარტყმა.

დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაფრთხილებით

მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:

- თამაშის განახლების დაყოვნება
- უთანხმოების გამოხატვა სიტყვიერად ან მოქმედებით
- მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე შესვლა, დაბრუნება ან განზრახ დატოვება
- არ იცავს მოთხოვნილ მანძილს თამაშის განახლებისას კუთხური დარტყმით, საჯარიმო დარტყმით, თავისუფალი დარტყმით ან ბურთის შემოგდებით
- თამაშის წესების სისტემატური დარღვევა („სისტემატური“ არ გულისხმობს დარღვევების რაიმე გარკვეულ რაოდენობას ან ხასიათს)
- არასპორტული საქციელი
- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში შესვლა
- „ვიდეოგადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებულად გამოყენება

სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:

- თამაშის განახლების დაყოვნება
- უთანხმოების გამოხატვა სიტყვიერად ან მოქმედებით
- მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე შესვლა ან დაბრუნება
- არასპორტული საქციელი
- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში შესვლა
- „ვიდეოგადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებული გამოყენება

როდესაც ჩადენილია ორი სხვადასხვა, ყვითელი ბარათით დასჯადი დარღვევა (თუნდაც დროის მოკლე მონაკვეთში), ნაჩვენები უნდა იყოს ორი ყვითელი ბარათი, მაგალითად, თუ მოთამაშე შედის სათამაშო მოედანზე საჭირო ნებართვის გარეშე და ჩაიდინს ჯაუზბრებელ ვარდნას ან გააჩერებს იმედისმომცემ შეტევას წესის დარღვევით/ბურთზე ხელით თამაშით და ა.შ.

გაფრთხილებები არასპორტული საქციელისთვის

არსებობს სხვადასხვა გარემოება, როდესაც აუცილებელია მოთამაშის გაფრთხილება არასპორტული საქციელისთვის, თუ მოთამაშე:

- ცდილობს შეცდომაში შეიყვანოს მსაჯი, მაგალითად ტრავმის გამოგონებით ან აცხადებს პრეტენზიას, რომ მის წინააღმდეგ მოხდა დარღვევა (სიმულაცია)
- უცვლის ადგილს მეკარეს თამაშის მსვლელობისას ან მსაჯის ნებართვის გარეშე
- გაუაზრებლად ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც ისჯება ყვითელი ბარათით
- ხელით თამაშობს ბურთზე იმედისმომცემი შეტევის ხელის შეშლის ან მისი ჩაშლის მიზნით
- ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც ხელს უშლის ან აჩერებს იმედისმომცემ შეტევას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტმას ისეთი დარღვევისთვის, რომელიც იყო ბურთზე თამაშის მცდელობა
- ართმევს მეტოქეს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას დარღვევით, რომელიც იყო ბურთზე თამაშის მცდელობა და მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტმას
- ხელით თამაშობს ბურთზე გოლის გატანის მცდელობისას (იმის მიუხედავად წარმატებულია თუ არა მცდელობა) ან წარუმატებელი მცდელობისას ხელი შეუშალოს გოლის გატანას
- სათამაშო მოედანზე ავლებს აკრძალულ ხაზებს
- თამაშობს ბურთზე მსაჯის ნებართვით მოედნიდან გასვლისას
- ამულავნებს უპატივცემულობას თამაშის მიმართ
- იყენებს გამიზნულ ხრიკს, რათა ბურთი მიაწოდოს (მათ შორის საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმიდან) მეკარეს თავით, მკერდით, მუხლით და ა.შ., რათა გვერდი აუაროს წესს, იმის მიუხედავად, შეეხო თუ არა მეკარე ბურთს ხელით
- სიტყვიერად აბნევს მეტოქეს თამაშის მსვლელობისას ან თამაშის განახლებისას

გატანილი გოლის საზეიმო აღნიშვნა

მოთამაშეებს შეუძლიათ იზეიმონ გატანილი გოლი, მაგრამ ზეიმი არ უნდა იყოს გადაჭარბებული; ქორეოგრაფიულად დადგმული ზეიმი არ არის წახალისებული და არ უნდა გამოიწვიოს დროის გადაჭარბებული ხარჯვა.

სათამაშო მოედნის დატოვება გატანილი გოლის საზეიმოდ არ არის იმგვარი დარღვევა, რომელიც გაფრთხილებას იმსახურებს, თუმცა მოთამაშეები მოედანზე უნდა დაბრუნდნენ რაც შეიძლება სწრაფად.

მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული, თუ ის:

- აცოცდება მოედნის პერიმეტრზე არსებულ ღობეზე და/ან უახლოვდება მაცურებლებს იმგვარი მანერით, რომ იწვევს უსაფრთხოების და/ან დაცვის პრობლემებს
- იყენებს ჟესტებს ან იქცევა პროვოკაციული, დამცინავი ან წამქეზებლური მანერით
- სახეს ან თავს იფარავს ნიღბით ან რაიმე მსგავსი ნივთით
- იხდის მაისურს ან მაისურით იფარავს თავს

თამაშის განახლების დაყოვნება

მსაჯებმა უნდა გააფრთხილონ მოთამაშეები, რომლებიც აყოვნებენ თამაშის განახლებას შემდეგი მოქმედებებით:

- აპირებს ბურთის შემოგდებას, მაგრამ მოულოდნელად გადასცემს ამ უფლებას თანაგუნდელს
- შეცვლის დროს აყოვნებს სათამაშო მოედნიდან გასვლას
- ზედმეტად აყოვნებს განახლებას
- ფეხს ურტყავს ბურთს, ხელით მიაქვს ის ან იწვევს კონფრონტაციას ბურთზე განზრახ შეხებით მსაჯის მიერ თამაშის გაჩერების შემდეგ
- საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას ასრულებს არასწორი პოზიციიდან, რათა გამოიწვიოს დარტყმის გამეორება

დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაძევებით

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე გაძევებული იქნება, თუ ის ქვემოთ მოყვანილი დარღვევიდან რომელიმეს ჩაიდენს:

- ბურთზე განზრახ ხელით თამაშით (მეკარის გარდა მის საჯარიმო მოედანში) მეთოქეს ართმევს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას
- მეთოქეს, რომლის საერთო მოძრაობა მიმართულია დამრღვევის კარიკენ, ართმევს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას ისეთი დარღვევით, რომელიც ისჯება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით (გარდა ქვემოთ აღწერილი შემთხვევებისა)
- წესების სერიოზული დარღვევა
- ვინმეს კბენა ან შეფურთხება
- ძალადობრივი ქმედება
- იყენებს შეურაცხმყოფელ, დამამცირებელ ან უცენზურო გამოთქმებს და/ან ჟესტებს
- იმავე მატჩში იღებს მეორე ყვითელ ბარათს
- ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR) შესვლა

გაძევებული მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე ვალდებულია დატოვოს სათამაშო მოედნის მიმდებარე ტერიტორია და ტექნიკური ზონა.

გოლის ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევა

როდესაც მოთამაშე ართმევს მეტოქეს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას ბურთზე ხელით განზრახ თამაშით, იქნება გაძევებული, სადაც არ უნდა მოხდეს დარღვევა.

როდესაც მოთამაშე მეტოქის წინააღმდეგ ჩაიდენს დარღვევას საკუთარ საჯარიმო მოედანში, რომელიც ართმევს მეტოქეს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას და მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტყმას, დამრღვევი მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დარღვევა არის ბურთზე თამაშის მცდელობა; ყველა სხვა გარემოებაში (მაგ.: შეკავება, მოქაჩვა, ბიძგი, ბურთზე თამაშის შესაძლებლობის არ ქონა და ა.შ.) დამრღვევი მოთამაშე უნდა იქნას გაძევებული.

მოთამაშე, გაძევებული მოთამაშე, სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შედის სათამაშო მოედანზე მსაჯის ნებართვის გარეშე, როდესაც ამგვარი ნებართვა აუცილებელია და ხელს უშლის თამაშს ან მეტოქეს და ართმევს მეტოქე გუნდს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას, დამნაშავეა დარღვევაში, რომელიც ისჯება გაძევებით.

მხედველობაში უნდა იყოს მიღებული შემდეგი მოსაზრებები:

- დარღვევის ადგილსა და კარს შორის მანძილი
- თამაშის მიმართულება
- ბურთის ფლობის ან კონტროლის შესაძლებლობა
- მცველების მდებარეობა და რაოდენობა

წესების სერიოზული დარღვევა

ვარდნა ან ბრძოლა, რომელიც საშიშროებას უქმნის მეტოქის უსაფრთხოებას, უნდა შეფასდეს, როგორც წესების სერიოზული დარღვევა.

ნებისმიერი მოთამაშე, რომელიც ბურთისთვის ბრძოლისას გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით ეკვეთება მეტოქეს ერთი ან ორივე ფეხის გამოყენებით, წინიდან, გვერდიდან ან უკნიდან, ან საშიშროებას უქმნის მეტოქის უსაფრთხოებას, დამნაშავეა წესების სერიოზულ დარღვევაში.

ძალადობრივი ქმედება

ძალადობრივი ქმედება არის ისეთი ქმედება, როდესაც მოთამაშე იყენებს ან ცდილობს გამოიყენოს გადაჭარბებული ფიზიკური ძალა ან სისასტიკე მეტოქის, თანაგუნდელის, გუნდის ოფიციალური პირის, მატჩის ოფიციალური პირის, მაყურებლის ან სხვა ნებისმიერი პირის წინააღმდეგ, როდესაც არ ბრძოლობს ბურთისთვის, იმის მიუხედავად, ჰქონდა თუ არა ადგილი ფიზიკურ კონტაქტს.

ასევე, მოთამაშე, რომელიც არ ბრძოლობს ბურთისთვის, სახეში განზრახ დაარტყამს ხელს ან მკლავს მეტოქეს ან ნებისმიერ სხვა პირს, დამნაშავეა ძალადობრივ ქმედებაში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც გამოყენებული ძალა იყო უმნიშვნელო.

დარღვევები, როდესაც ნასროლია საგანი (ან ბურთი)

ყველა შემთხვევაში მსაჯს გამოაქვს შესაბამისი სადისციპლინო სანქცია:

- გაუაზრებელი – გააფრთხილოს დამრღვევი არასპორტული საქციელისთვის
- გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით – გააძევოს დამრღვევი ძალადობრივი ქმედებისთვის

4. თამაშის განახლება წესების დარღვევის და უდისციპლინო საქციელის შემდეგ

- თუ ბურთი თამაშიდან გასულია, თამაში განახლდება წინა გადაწყვეტილების შესაბამისად
- თუ ბურთი თამაშშია და მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას სათამაშო მოედანზე:
 - მეტოქის წინააღმდეგ - თავისუფალი, საჯარიმო ან 11მ დარტყმა
 - თანაგუნდელის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის, ან გაძევებული მოთამაშის, გუნდის ოფიციალური პირის ან მატრის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ - საჯარიმო დარტყმა ან 11მ დარტყმა
 - ნებისმიერი სხვა პირის წინააღმდეგ - „სადავო ბურთის“ გდება
- თუ ბურთი თამაშშია და:
 - მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას მატრის ოფიციალური პირის, მეტოქე მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ სათამაშო მოედნის გარეთ ან
 - სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშე, ან გუნდის ოფიციალური პირი ჩაიდენს დარღვევას მეტოქე მოთამაშის ან მატრის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ ან ხელს შეუშლის მათ სათამაშო მოედნის გარეთ,

თამაში განახლდება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის/ხელის შეშლის ადგილთან; საჯარიმო დარტყმით დასჯადი დარღვევებისთვის ინიშნება 11მ დარტყმა, თუ ეს ხდება დამრღვევის საჯარიმო მოედანში.

თუ სათამაშო მოედანზე ან მის გარეთ მდგომი მოთამაშე ესვრის საგანს (მათ შორის ბურთს) მეტოქე მოთამაშეს, სათადარიგო ან გაძევებულ მოთამაშეს, გუნდის ოფიციალურ პირს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან ბურთს, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც საგანი მოხვდა ან შეიძლება მოხვედროდა პიროვნებას ან ბურთს. თუ ეს ადგილი არის სათამაშო მოედნის გარეთ, საჯარიმო დარტყმა შესრულდება შემომსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან; თუ ეს მოხდა დამრღვევის საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა.

თუ დარღვევა ჩადენილია სათამაშო მოედნის გარეთ საკუთარი გუნდის მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან.

თუ მოთამაშე ხელში დაჭერილი საგნით (ფეხსაცმელი, წვივსაფარი და ა.შ.) კონტაქტს ახდენს ბურთზე, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით (ან 11მ დარტყმით).

თუ სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშე, დროებით სათამაშო მოედნის გარეთ მყოფი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი ისვრის ან ფეხს დაარტყამს საგანს სათამაშო მოედანში და ის ხელს შეუშლის თამაშს, მეტოქეს ან მატჩის ოფიციალურ პირს, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით (ან 11მ დარტყმით) იმ ადგილიდან, სადაც საგანმა ხელი შეუშალა, მოხვდა ან შეიძლება მოხვედროდა მეტოქეს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან ბურთს.

שנת

13

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

1. დართყვის სახეობები

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები ინიშნება დარღვევაში დამნაშავე მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის, გაძევებული მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის მეტოქე გუნდის სასარგებლოდ.

თავისუფალი დარტყმის სიგნალი

მსაჯი ანიშნებს თავისუფალ დარტყმას თავს ზევით ხელის აწევით; ეს ნიშანი შენარჩუნებული უნდა იყოს, ვიდრე დარტყმა შესრულდება და ბურთი შეეხება რომელიმე მოთამაშეს ან გავა თამაშიდან.

თავისუფალი დარტყმა უნდა გამეორდეს, თუ მსაჯი არ ანიშნებს, რომ დარტყმა თავისუფალია და ბურთი უშუალოდ დარტყმიდან გავა კარში.

ბურთი გადის კარში

- თუ უშუალოდ საჯარიმო დარტყმიდან ბურთი გადის მეტოქის კარში, გოლი ჩაითვლება
- თუ უშუალოდ თავისუფალი დარტყმიდან ბურთი გადის მეტოქის კარში, დაინიშნება კარიდან დარტყმა
- თუ უშუალოდ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმიდან ბურთი გადის გუნდის საკუთარ კარში, დაინიშნება კუთხური დარტყმა

2. პროცედურა

ყველა საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმა სრულდება იმ ადგილიდან, სადაც მოხდა დარღვევა, გარდა:

- თავისუფალი დარტყმებისა შემტევი გუნდის სასარგებლოდ მეტოქე გუნდის კარის მოედანში, რომელიც შესრულდება კარის მოედნის იმ ხაზიდან, რომელიც კარის ხაზის პარალელურია და იმ ადგილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან
- თავისუფალი და საჯარიმო დარტყმებისა დამცველი გუნდის სასარგებლოდ საკუთარი კარის მოედანში, რომელიც შესრულდება კარის მოედნის ნებისმიერი წერტილიდან

- საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისა მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე მოთამაშის შესვლასთან, დაბრუნებასთან ან გასვლასთან დაკავშირებულ დარღვევებთან, რომლებიც სრულდება იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში. თუმცა, თუ მოთამაშის მიერ სათამაშო მოედნის დატოვება წარმოადგენს სათამაშო მოქმედების ნაწილს და იგი ჩაიდენს დარღვევას სხვა მოთამაშის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსახლვრელი ხაზის იმ ადგილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან; საჯარიმო დარტყმით დასჯადი დარღვევებისთვის ინიშნება 11მ დარტყმა, თუ ეს ხდება დამრღვევის საჯარიმო მოედანში
- წესი განსაზღვრავს სხვა ადგილს (იხ. წესები 3, 11, 12)

ბურთი:

- უნდა იყოს უძრავი და დამრტყმელი ხელმეორედ არ უნდა შეეხოს მას, ვიდრე ის არ შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშეს
- თამაშშია, როდესაც ის დარტყმულია და აშკარად მოძრაობს, გარდა საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისა დამცველი გუნდის სასარგებლოდ მათ საკუთარ საჯარიმო მოედანში, სადაც ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დარტყმულია უშუალოდ საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა

ვიდრე ბურთი თამაშში არ არის, ყველა მეტოქე უნდა იყოს:

- არა ნაკლებ 9.15მ (10 იარდი) მანძილზე ბურთიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი იმყოფებიან საკუთარი კარის ხაზზე ბოძებს შორის
- საჯარიმო მოედნის გარეთ, საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას მეტოქის საჯარიმო მოედნის ფარგლებში

საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა შეიძლება შესრულდეს ერთი ან ერთდროულად ორივე ფეხით ბურთის ჰაერში აწევით.

საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმისას შესრულებული ცრუ მოძრაობა, რომელიც მეტოქის დასაბნევად გამოიყენება, დასაშვებია, როგორც ფეხბურთის შემადგენელი ნაწილი.

თუ მოთამაშე საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის სწორად შესრულებისას ფეხით განზრახ მონარტყამს ბურთს მეტოქეს იმ მიზნით, რომ კვლავ დაეუფლოს ბურთს, და ამავე დროს არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, გაუაზრებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

3. დარღვევები და სანქციები

თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას მეტოქე იმყოფება მოთხოვნილ მანძილზე უფრო ახლოს ბურთისგან, დარტყმა უნდა გამეორდეს, თუ გამოყენებული არ არის უპირატესობა; მაგრამ, თუ მოთამაშე ასრულებს საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას სწრაფად და მეტოქე, რომელიც 9.15მ (10 იარდი) მანძილზე უფრო ახლოს იმყოფება ბურთისგან, ჩაჭრის მას, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუმცა, მეტოქე, რომელიც განზრახ ხელს შეუშლის საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებას, უნდა იყოს გაფრთხილებული თამაშის განახლების დაყოვნებისთვის.

თუ დამცველი გუნდის მიერ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის სწრაფად შესრულებისას საკუთარი საჯარიმო მოედნიდან, რომელიმე მეტოქე რჩება საჯარიმო მოედნის ფარგლებში იმიტომ, რომ მათ არ ჰქონდათ საჯარიმო მოედნის დატოვებისთვის საკმარისი დრო, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში, ან შედის საჯარიმო მოედანში, ვიდრე ბურთი თამაშში შევა და თამაშობს, ეხება ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე მას შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშე, საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა გამეორდება.

თუ დამცველი გუნდის მიერ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას საკუთარი საჯარიმო მოედნიდან ბურთი არ არის დარტყმული უშუალოდ საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა, დარტყმა უნდა გამეორდეს.

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი მოთამაშე კვლავ შეეხება ბურთს, ვიდრე მას სხვა რომელიმე მოთამაშე შეეხება, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა. თუ დამრტყმელი მოთამაშე განზრახ ხელით ითამაშებს ბურთზე:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- დაინიშნება 11მ დარტყმა, თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელი მოთამაშის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე – ამ შემთხვევაში დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

საქი

14

11მ დარტყმა

11მ დარტყმა ინიშნება, თუ მოთამაშე საკუთარ საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ - სათამაშო მოქმედების ფარგლებში (როგორც ეს განმარტებულია მე-12 და მე-13 წესებში) - ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც ისჯება საჯარიმო დარტყმით.

გოლი შეიძლება გატანილი იყოს უშუალოდ 11მ დარტყმიდან.

1. პროცედურა

ბურთი უძრავად უნდა იყოს მოთავსებული 11მ ნიშნულზე.

11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ნათლად უნდა იყოს იდენტიფიცირებული.

დარტყმის შესრულებამდე მეკარე უნდა დარჩეს კარის ხაზზე, პირისახით დამრტყმელისკენ და ბოძებს შორის.

11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშის და მეკარის გარდა, ყველა დანარჩენი მოთამაშე უნდა იყოს:

- 11მ ნიშნულიდან არანაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე
- 11მ ნიშნულის უკან
- სათამაშო მოედანში
- საჯარიმო მოედნის გარეთ

მას შემდეგ, რაც მოთამაშეები დაიკავებენ პოზიციებს ამ წესის შესაბამისად, მსაჯი აძლევს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად.

11მ დარტყმის შემსრულებელმა მოთამაშემ ბურთი უნდა დაარტყას წინ; ქუსლით ბურთზე თამაში დასაშვებია, იმ პირობით, რომ ბურთი მოძრაობს წინ.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დარტყმულია და აშკარად მოძრაობს.

11მ დარტყმის შემსრულებელმა მოთამაშემ ხელმეორედ არ უნდა ითამაშოს ბურთზე, ვიდრე ის არ შეეხება რომელიმე სხვა მოთამაშეს.

11მ დარტყმა დასრულებულია, როდესაც ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, თამაშიდან გადის ან მსაჯი აჩერებს თამაშს წესების რაიმე დარღვევისთვის.

დრო შეიძლება დამატებული იქნას 11მ დარტყმის შესასრულებლად და დასასრულებლად მატჩის ორივე ტაიმის ან დამატებითი დროის ორივე ნახევრის ბოლოს. როდესაც დრო დამატებულია 11მ დარტყმის შესასრულებლად, 11მ დარტყმა დასრულებულად ითვლება, როდესაც დარტყმის შესრულების შემდეგ ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, გავა თამაშიდან, მასზე ითამაშებს რომელიმე მოთამაშე (მათ შორის დამრტყმელი) გარდა დამცველი მეკარისა, ან მსაჯი გააჩერებს თამაშს დამრტყმელის ან მისი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევისთვის. თუ დამცველი გუნდის მოთამაშე (მათ შორის მეკარე) ჩაიდენს დარღვევას და 11მ დარტყმა აცილებულია/ მოგერიებულია, 11მ დარტყმა გამეორდება.

2. დარღვევები და სანქციები

მას შემდეგ, რაც მსაჯი მისცემს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად, დარტყმა უნდა შესრულდეს. თუ ბურთის თამაშში შესვლამდე მოხდება რაიმე ქვემოთ მოყვანილი:

- 11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ან მისი თანაგუნდელი დაარღვევს თამაშის წესებს:
 - თუ ბურთი გადის კარში, დარტყმა უნდა გამეორდეს
 - თუ ბურთი არ გადის კარში, მსაჯი აჩერებს თამაშს და განაახლებს თავისუფალი დარტყმით
- გარდა შემდეგი შემთხვევებისა, როდესაც თამაში იქნება გაჩერებული და განახლებული თავისუფალი დარტყმით, იმის მიუხედავად, გატანილი იქნა გოლი თუ არა:
 - 11მ დარტყმა შესრულდა უკან
 - იდენტიფიცირებული დამრტყმელის თანაგუნდელი შეასრულებს დარტყმას; მსაჯი გააფრთხილებს დარტყმის შემსრულებელ მოთამაშეს
 - მას შემდეგ, რაც დაასრულა გამორბენი, მოთამაშე აკეთებს ცრუ მოძრაობას ბურთის დარტყმისას (ცრუ მოძრაობა გამორბენისას დაშვებულია); მსაჯი გააფრთხილებს დამრტყმელს
- მეკარე ან მისი თანაგუნდელი არღვევს თამაშის წესებს:
 - თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება გატანილად
 - თუ ბურთი არ გადის კარში, დარტყმა მეორდება; მეკარე იქნება გაფრთხილებული, თუ პასუხისმგებელია დარღვევაზე

- ორივე გუნდის მოთამაშე არღვევს თამაშის წესებს, დარტყმა მეორდება, თუ მოთამაშე არ ჩაიდენს უფრო სერიოზულ დარღვევას (მაგ. აკრძალული ცრუ მოძრაობა); თუ ორივე, მეკარე და დამრტყმელი, ერთდროულად ჩაიდენს დარღვევას:

- თუ დარტყმა აცილებული ან მოგერიებულია, დარტყმა გამეორდება, ხოლო ორივე მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული
- თუ დარტყმის შედეგად გოლი გატანილია, გოლი გაუქმდება, დარტყმა ჩაინიშნება როგორც აცილებული, ხოლო დამრტყმელი იქნება გაფრთხილებული

თუ 11მ დარტყმის შესრულების შემდეგ:

- დამრტყმელი ეხება ბურთს ხელმეორედ, ვიდრე ის შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშეს:
 - დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა (ან საჯარიმო დარტყმა ბურთზე განზრახ ხელით თამაშისთვის)
- ბურთს შეეხო გარეშე პირი, როდესაც ის მოძრაობდა წინ:
 - დარტყმა მეორდება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და გარეშე ჩარევა არ უშლის ხელს მეკარეს ან მცველს ითამაშოს ბურთზე და თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ჩაითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ბურთი გადის მეტოქის კარში
- ბურთი აისხლიტება სათამაშო მოედანში მეკარისგან, ძელისგან ან კარის ბოძებისგან და შემდეგ მას ეხება გარეშე პირი:
 - მსაჯი აჩერებს თამაშს
 - თამაში განახლდება „სადავო ბურთის“ გდებით იმ ადგილას, სადაც იგი შეეხო გარეშე პირს

3. შიშაჯამებელი ცხრილი

11მ ღარტყმის შედეგი		
	გოლი გატანილია	გოლი არ არის გატანილი
თავდამსხმელი მოთამაშის საჯარიმოში შეღწევა	11მ დარტყმა მეორდება	თავისუფალი დარტყმა
დამცველი მოთამაშის საჯარიმოში შეღწევა	გოლი ითვლება	11მ დარტყმა მეორდება
მეკარის მიერ ჩადენილი დარღვევა	გოლი ითვლება	11მ დარტყმა მეორდება და გაფრთხილება მეკარეს
უკან დარტყმული ბურთი	თავისუფალი დარტყმა	თავისუფალი დარტყმა
აკრძალული ცრუ მოძრაობა	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს
არაიდენტიფიცირებული დამრტყმელი	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება არაიდენტიფიცირებულ დამრტყმელს	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება არაიდენტიფიცირებულ დამრტყმელს
მეკარის და დამრტყმელის ერთდროული დარღვევა	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს	გამეორება და გაფრთხილება მეკარეს და დამრტყმელს

IFAB®

שנת

15

ბურთის შემოგდება

ბურთის შემოგდების უფლება ეძლევა იმ მოთამაშის მეტოქე გუნდს, რომელიც უკანასკნელად შეეხო ბურთს, ვიდრე ბურთი მთლიანად გადაკვეთდა გვერდით ხაზს მიწაზე ან ჰაერში.

უშუალოდ ბურთის შემოგდებიდან გოლის გატანა არ შეიძლება:

- თუ ბურთი გადის მეტოქის კარში - ინიშნება კარიდან დარტყმა
- თუ ბურთი გადის ბურთის შემომგდების საკუთარ კარში - ინიშნება კუთხური დარტყმა

1. პროცედურა

ბურთის შემოგდების მომენტში შემომგდები მოთამაშე:

- პირისახით უნდა იდგეს სათამაშო მოედნისკენ
- ორივე ტერფის ნაწილი მოთავსებული უნდა ჰქონდეს გვერდით ხაზზე ან მიწაზე გვერდითი ხაზის გარეთ
- ბურთი უნდა მოაწოდოს ორივე ხელით, კეფის უკნიდან და თავს ზემოთ მოძრაობით, იმ ადგილიდან, სადაც მან დატოვა სათამაშო მოედანი

ყველა მეტოქე უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 2მ (2 იარდი) მანძილზე ბურთის შემოგდების ადგილიდან.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შედის სათამაშო მოედანში. თუ ბურთი ეხება მიწას სათამაშო მოედანში შესვლამდე, ბურთის შემოგდება მეორდება იმავე გუნდის მიერ და იმავე ადგილიდან. თუ ბურთის შემოგდება არასწორად განხორციელდა, ის გამეორდება მეტოქე გუნდის მიერ.

თუ მოთამაშე ბურთის სწორად შემოგდებისას განზრახ ესვრის ბურთს მეტოქეს მისი კვლავ დაუფლების მიზნით და ამასთან არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, გაუაზრებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

ბურთის შემომგდები მოთამაშე არ უნდა შეეხოს ბურთს ხელმეორედ, ვიდრე მას არ შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშე.

2. დარღვევები და სანქციები

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ ბურთის შემომგდები მოთამაშე კვლავ შეეხება ბურთს, ვიდრე ის შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშეს, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ ბურთის შემომგდები მოთამაშე განზრახ ითამაშებს ხელით ბურთზე:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა შემომგდების საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამცველი გუნდის მეკარე ეხება ბურთს ხელით, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ მეტოქე არასპორტული ხერხით ყურადღებას უფანტავს ან ხელს უშლის შემომგდების (მათ შორის, ბურთის შემომგდების ადგილთან 2მ (2 იარდი) ნაკლებ მანძილზე მიახლოებით), იგი იქნება გაფრთხილებული არასპორტული საქციელისთვის და თუ ბურთის შემომგდება შესრულდა, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა.

ამ წესის ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის ბურთის შემომგდება შეასრულებს მეტოქე გუნდის მოთამაშე.

IFAB®

საქი

16

კარიდან დარტყმა

კარიდან დარტყმა ინიშნება, როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს მიწაზე ან ჰაერში, იმ პირობით, რომ მას ბოლოს შეეხოს შემტევი გუნდის მოთამაშე და გოლი არ არის გატანილი.

უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გოლი შეიძლება გატანილი იქნას, მაგრამ მხოლოდ მეტოქე გუნდის კარში; თუ ბურთი უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, ინიშნება კუთხური დარტყმა, თუ ბურთმა მანამდე დატოვა საჯარიმო მოედანი.

1. პროცედურა

- ბურთი უნდა იყოს უძრავი და უნდა დაირტყას დამცველი გუნდის მოთამაშის მიერ კარის მოედნის ნებისმიერი წერტილიდან
- ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დატოვებს საჯარიმო მოედანს
- მეტოქეები უნდა იყვნენ საჯარიმო მოედნის გარეთ, ვიდრე ბურთი შევა თამაშში

2. დარღვევები და სანაქციები

თუ ბურთი არ დატოვებს საჯარიმო მოედანს ან მას შეეხება მოთამაშე, ვიდრე ის დატოვებს საჯარიმო მოედანს, დარტყმა მეორდება.

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი ხელმეორედ ეხება ბურთს, ვიდრე მას შეეხოს სხვა რომელიმე მოთამაშე, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ დამრტყმელი განზრახ შეეხება ბურთს ხელით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში კარიდან დარტყმის შესრულებისას ან შედის საჯარიმო მოედანში, ვიდრე ბურთი თამაშში შევა და ეხება ბურთს ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე მას შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშე, კარიდან დარტყმა გამეორდება.

თუ ბურთის თამაშში შესვლამდე მოთამაშე შედის საჯარიმო მოედანში და არღვევს წესს ან მის წინააღმდეგ არღვევენ წესს, კარიდან დარტყმა მეორდება და დამნაშავე შესაძლოა იქნას გაფრთხილებული ან გაძევებული დარღვევის სიმძიმის შესაბამისად.

ამ წესის ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის კარიდან დარტყმა მეორდება.

IFAB®

620

17

კუთხური დარტყმა

კუთხური დარტყმა ინიშნება, როდესაც როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს მიწაზე ან ჰაერში, იმ პირობით, რომ მას ბოლოს შეეხო დამცველი გუნდის მოთამაშე და გოლი არ არის გატანილი.

უშუალოდ კუთხური დარტყმიდან გოლი შეიძლება გატანილი იქნას, მაგრამ მხოლოდ მეტოქე გუნდის კარში; თუ ბურთი უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, ინიშნება კუთხური დარტყმა მეტოქეების სასარგებლოდ.

1. პროცედურა

- ბურთი უნდა მოთავსდეს კუთხური რკალით შემოსაზღვრულ ზონაში
- ბურთი უნდა იყოს უძრავი და უნდა დაირტყას შემეტვეი გუნდის მოთამაშის მიერ
- ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დარტყმულია და აშკარად მოძრაობს; არ არის აუცილებელი, რომ მან დატოვოს კუთხური ზონა
- კუთხური აღმის ფლაგშტოკი არ უნდა იქნას გადაადგილებული
- მეტოქეები უნდა დარჩნენ არანაკლებ 9.15მ (10 იარდი) მანძილზე კუთხური რკალიდან ბურთის თამაშში შესვლამდე

2. დარღვევები და სანაქციები

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი განმეორებით ეხება ბურთს, ვიდრე მას შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშე, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ დამრტყმელი განზრახ შეეხება ბურთს ხელით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ მოთამაშე კუთხური დარტყმის სწორად შესრულებისას განზრახ მოარტყამს ბურთს მეტოქეს მისი კვლავ დაუფლების მიზნით და ამასთან არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, გაუაზრებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

ამ წესის ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის კარიდან დარტყმა მეორდება.

**მსაჯის
ვიდეო
ანისტაზის
პროტოკოლი**

პროტოკოლი – პრინციპები, ფუნქციონირება და პროცედურები

მსაჯის ვიდეოასისტენტის (Video Assistant Referee-VAR) პროტოკოლი, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, შეესაბამება თამაშის წესების პრინციპებს და ფილოსოფიას.

მსაჯის ვიდეოასისტენტების (VAR's) გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც მატჩის/შეჯიბრების ორგანიზატორი აკმაყოფილებს VAR-ის პროტოკოლს და დანერგვის მოთხოვნებს (როგორც ეს დადგენილია VAR-ის სახელმძღვანელოში) და მიღებული აქვს IFAB-ის და FIFA-ს წერილობითი თანხმობა.

პრინციპები

ფეხბურთის მატჩებში VAR-ით სარგებლობა დაფუძნებულია გარკვეულ პრინციპებზე და ყველა მათგანი გამოყენებული უნდა იქნას ყოველ მატჩში, სადაც VAR ფუნქციონირებს.

1. მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, დამოუკიდებელი წვდომით მატჩის სატელევიზიო კადრებზე, რომელსაც შეუძლია მსაჯის დახმარება მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომის“ და „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტის“ შემთხვევებში, რომლებიც დაკავშირებულია შემდეგ სიტუაციებთან:
 - a. გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
 - b. 11მ დარტყმა/11მ დარტყმა არ არის
 - c. პირდაპირი წითელი ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
 - d. შეცდომა იდენტიფიკაციაში (როდესაც მსაჯი აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს)
2. მსაჯმა ყოველთვის უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება, ანუ, მსაჯს არა აქვს უფლება არ მიიღოს გადაწყვეტილება და შემდგომ გამოიყენოს ვიდეოასისტენტი გადაწყვეტილების მისაღებად; თამაშის გაგრძელების გადაწყვეტილება შესაძლო დარღვევის შემდეგ შეიძლება იქნას გადამოწმებული.
3. მსაჯის მიერ მიღებული თავდაპირველი გადაწყვეტილება არ შეიცვლება, ვიდრე ვიდეოგამოთვლა ნათლად არ აჩვენებს, რომ გადაწყვეტილება იყო „ნათელი და აშკარა შეცდომა“.

4. მხოლოდ მსაჯს შეუძლია „ვიდეოგადამოწმების“ ინიცირება; VAR-ს (და მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებს) შეუძლია მხოლოდ ურჩიოს მსაჯს „ვიდეოგადამოწმება“.
5. საბოლოო გადაწყვეტილება ყოველთვის მხოლოდ მსაჯის მიერ არის მიღებული, დაფუძნებული VAR-გან მიღებულ ინფორმაციაზე, ან მას შემდეგ, რაც განხორციელებული იქნება „ვიდეოგადამოწმება მოედანზე“ (OFB).
6. ვიდეოგადამოწმების პროცესი არ არის შეზღუდული დროში, ვინაიდან სიზუსტე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სიჩქარე.
7. მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები არ უნდა მიუახლოვდნენ მსაჯს ან ზემოქმედება არ უნდა მოახდინონ მასზე (თუ გადაწყვეტილება არის გადამოწმებული), ვიდეოგადამოწმების პროცესზე ან საბოლოო გადაწყვეტილებაზე.
8. ვიდეოგადამოწმების პროცესის დროს მსაჯი უნდა იყოს „ხილული“, რათა უზრუნველყოფილი იყოს გამჭვირვალობა.
9. თუ თამაში გაგრძელდა ინციდენტის შემდეგ, რომელიც შემდგომ გადამოწმებული იქნა, ინციდენტის შემდგომ პერიოდში ნებისმიერი მიღებული ან საჭირო სადისციპლინო სანქცია არ იქნება გაუქმებული, თუნდაც თავდაპირველი გადაწყვეტილება იქნას შეცვლილი (გარდა გაფრთხილებისა/გაძევებისა იმედისმომცემი შეტევის გაჩერებისთვის ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისთვის).
10. თუ თამაში გაჩერებული და შემდეგ განახლებული იქნა, მსაჯს არ შეუძლია ვიდეოგადამოწმების განხორციელება გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეცდომას იდენტიფიკაციაში, ან პოტენციურად გაძევებით დასჯად დარღვევას, რაც დაკავშირებულია ძალადობრივ ქმედებასთან, შეფურთხებასთან, კენასთან ან უალრესად შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი და/ან უცენზურო ჟესტების გამოყენებასთან.
11. თამაშის პერიოდი ინციდენტამდე და ინციდენტის შემდეგ, რომელიც შეიძლება იქნას გადამოწმებული, განისაზღვრება თამაშის წესებით და VAR-ის პროტოკოლით.
12. ვინაიდან VAR ავტომატურად „შეამოწმებს“ ყველა სიტუაციას/გადაწყვეტილებას, არ არის იმის საჭიროება, რომ მწვრთნელებმა და მოთამაშეებმა მოითხოვონ „ვიდეოგადამოწმება“.

მატჩის მიმდინარეობის უმცვლელი გადაწყვეტილებები/ ინციდენტები, რომლების ექვემდებარებიან ვიდეოგადამოწმებას

მსაჯს შეუძლია VAR-ის დახმარების მიღება მხოლოდ ოთხი კატეგორიის გადაწყვეტილებების ან ინციდენტებისას, რომლების იწვევენ მატჩის მიმდინარეობის ცვლილებას. ყველა ამ სიტუაციაში, VAR გამოყენებულია მხოლოდ *მას შემდეგ, რაც მსაჯმა მიიღო (თავდაპირველი/ორიჯინალური) გადაწყვეტილება* (მათ შორის თამაშის გაგრძელების გადაწყვეტილება), ან, თუ სერიოზული ინციდენტი გამოტოვებულია/ვერ იქნა დანახული მატჩის ოფიციალური პირების მიერ.

მსაჯის თავდაპირველი გადაწყვეტილება არ შეიცვლება, თუ არ არის „ნათელი და აშკარა შეცდომა“ (ეს მოიცავს მსაჯის მიერ მიღებულ ნებისმიერ გადაწყვეტილებას, დაფუძნებულ ინფორმაციაზე მატჩის სხვა ოფიციალური პირებისგან, მაგ.: თამაშგარე).

გადაწყვეტილებების/ინციდენტების კატეგორიები, რომლებიც შესაძლოა გადამოწმდეს „ნათელი ან აშკარა შეცდომის“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტის“ შემთხვევაში, არის შემდეგი:

a. გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი

დარღვევა, რომელიც ჩაიდინა გოლის გამტანმა გუნდმა იმ შეტევის ფაზაში, რომელიც დასრულდა გოლის გატანით, მათ შორის

- შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა საგოლე შეტევის განვითარებისას ან გოლის გატანისას (ხელით თამაში, წესის დარღვევა და ა.შ.)
- თამაშგარე: პოზიცია და დარღვევა
- ბურთი თამაშის გარეთ გოლის გატანამდე
- გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი გადაწყვეტილებები

b. 11მ დარტყმა/11მ დარტყმა არ არის

- 11მ დარტყმა არასწორად არის დანიშნული
- დარღვევა, რომელიც ისჯება 11მ დარტყმით, არ არის დასჯილი
- დარღვევის ადგილი (საჯარიმო მოედნში ან მის გარეთ)
- შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა შეტევის განვითარებისას 11მ - ის ინციდენტამდე
- ბურთი თამაშის გარეთ 11მ ინციდენტამდე
- მეკარის და/ან დამრტყმელის მიერ ჩადენილი დარღვევა 11მ დარტყმის შესრულებისას
- თავდამსხმელის ან მცველის საჯარიმო მოედანში შეღწევა, რომელიც უშუალოდ ერთვება თამაშში 11მ დარტყმიდან ბურთის ასხლეტისას მეკარისგან, ძელისგან ან ბოძისგან

c. პირდაპირი წითელი ბარათები (არა მეორე ყვითელი ბარათი)

- გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევა (კერძოდ, დარღვევის და სხვა მოთამაშეების პოზიცია)
- წესების სერიოზული დარღვევა (ან გაუაზრებელი ორთაბრძოლა)
- ძალადობრივი ქმედება, ვინმეს კბენა ან შეფურთხება
- შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი ან უცენზურო ჟესტები

d. იდენტიფიკაციის შეცდომა (წითელი ან ყვითელი ბარათი)

თუ მსაჯი დასჯის დარღვევას და შემდეგ აძლევს ყვითელ ან წითელ ბარათს სხვა მოთამაშეს დამრღვევი (დასჯილი) გუნდიდან, დამრღვევის პიროვნება შეიძლება იქნას გადამოწმებული; თავად დარღვევა არ შეიძლება იქნას გადამოწმებული, თუ ის არ არის დაკავშირებული გოლთან, 11მ დარტყმის ინციდენტთან ან პირდაპირ წითელ ბარათთან.

ფუნქციონირება

მატრის მიმდინარეობისას VAR-ის გამოყენება მოიცავს შემდეგ პრაქტიკულ მოქმედებებს:

- VAR მატრის უყურებს ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR), მას დახმარებას უწევს VAR - ის ასისტენტი (AVAR) და ვიდეოგამეორების ოპერატორი (RO)
- გამოყენებული ვიდეო კამერების რაოდენობის (და სხვა მოსაზრებების) მიხედვით შესაძლოა იყოს ერთზე მეტი AVAR ან RO
- მხოლოდ უფლებამოსილ პირებს აქვთ უფლება შევიდნენ VOR-ში ან იყვნენ კომუნიკაციაში VAR-თან, AVAR-თან და RO-თან მატრის მიმდინარეობისას
- VAR-ს აქვს დამოუკიდებელი წვდომა სატელევიზიო მაუწყებლობის კადრებთან და მისი გამეორების კონტროლთან
- VAR დაკავშირებულია იმ საკომუნიკაციო სისტემასთან, რომელსაც იყენებენ მატრის ოფიციალური პირები და შეუძლია მოისმინოს ყველაფერი, რასაც ისინი ლაპარაკობენ; VAR-ს შეუძლია ესაუბროს მსაჯს მხოლოდ სპეციალური ღილაკის დაჭერის შემდეგ (რათა თავიდან იქნას აცილებული მსაჯის ყურადღების გაფანტვა VOR-ში არსებული კომუნიკაციით)
- თუ VAR დაკავებულია „შემოწმებით“ ან „ვიდეოგადამოწმებით“, AVAR-ს შეუძლია მსაჯთან საუბარი, კერძოდ მაშინ, როდესაც საჭიროა მატრის გაჩერება ან იმის უზრუნველსაყოფად, რომ არ მოხდეს მისი განახლება
- თუ მსაჯი გადაწყვეტს, რომ ნახოს ვიდეოგამეორების კადრები, VAR შეარჩევს საუკეთესო რაკურსს/ვიდეოგამეორების სიჩქარეს; მსაჯს შეუძლია მოითხოვოს სხვა/დამატებითი რაკურსები/ვიდეოგამეორების სიჩქარეები

პროცედურები

თავდაპირველი გადაწყვეტილება

- მსაჯმა და მატრის სხვა ოფიციალურმა პირებმა ყოველთვის უნდა მიიღონ თავდაპირველი გადაწყვეტილება (მათ შორის ნებისმიერი სადისციპლინო სანქცია), თითქოს მოქმედებენ VAR-ის გარეშე (გარდა „გამოტოვებული“ ინციდენტის შემთხვევისა)
- მსაჯს და მატრის სხვა ოფიციალურ პირებს არა აქვთ უფლება არ მიიღონ გადაწყვეტილება, ვინაიდან ეს გამოიწვევს „სუსტ“/„გაუხედავ“ მსაჯობას, ზედმეტად ხშირ „ვიდეოგადამოწმებას“ და მნიშვნელოვან სირთულეებს, თუ ტექნოლოგია მწყობრიდან გამოვა
- მხოლოდ მსაჯი არის ის პიროვნება, რომელიც იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას; VAR-ს გააჩნია ისეთივე სტატუსი, როგორც მატრის სხვა ოფიციალურ პირებს და მსაჯის მხოლოდ დახმარება შეუძლია

- ალმის/სასტვენის დაყოვნება დარღვევისას ნებადართულია მხოლოდ *ძალიან ნათელი შეტევის სიტუაციაში*, როდესაც მოთამაშემ უნდა გაიტანოს გოლი ან აშკარად შერბის მეტოქის საჯარიმო მოედანში ან გარბის საჯარიმო მოედნის მიმართულებით
- თუ მსაჯის ასისტენტი აყოვნებს ალმის აწევას დარღვევისას, მან უნდა აღმართოს ალაში, თუ შედეგად გადის გოლი/ინიშნება 11მ დარტყა/კუთხური დარტყმა, საჯარიმო/თავისუფალი დარტყმა ან ბურთის შემოგდება შემეტვი გუნდისთვის, ვინაიდან ეს გადაწყვეტილება იქნება საფუძველი ნებისმიერი „შემოწმებისთვის“/„ვიდეოგადამოწმებისთვის“

შეზღვევა

- VAR ავტომატურად „ამოწმებს“ კადრებს სატელევიზიო კამერიდან ყოველ შესაძლო ან რეალურ გატანილ გოლზე, 11მ დარტყმაზე ან პირდაპირი წითელი ბარათის გადაწყვეტილებაზე/ინციდენტზე ან იდენტიფიკაციაში შეცდომის შემთხვევაში, კამერის სხვადასხვა რაკურსის და ვიდეოგამოკრების სხვადასხვა სიჩქარის გამოყენებით
- VAR–ს შეუძლია კადრების „შემოწმება“ ნორმალურ და/ან შენელებულ სიჩქარეზე, თუმცა როგორც წესი, გამოკრებები შენელებული სიჩქარით გამოყენებული უნდა იყოს მხოლოდ ფაქტებისთვის, მაგ.: დარღვევის/მოთამაშის პოზიცია, კონტაქტის ადგილი ფიზიკური დარღვევისთვის და ხელით თამაშისას, ბურთი თამაშის გარეთ (მათ შორის გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი); ნორმალური სიჩქარე გამოყენებული უნდა იქნას დარღვევის „ინტენსივობისთვის“ ან იმის გადასაწყვეტად, იყო თუ არა „განზრახ“ ხელით თამაში
- თუ „შემოწმება“ არ მიუთითებს „ნათელ და აშკარა შეცდომაზე“ ან „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტზე“, VAR–თვის არ არის აუცილებელი მსაჯთან კომუნიკაცია – ეს არის „ჩუმი შემოწმება“; თუმცა, თუ VAR დაადასტურებს, რომ არ ყოფილა „ნათელი და აშკარა შეცდომა“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტი“, ეს ხანდახან დაეხმარება მსაჯს/მსაჯის ასისტენტს მოთამაშეების/მატჩის მართვაში
- თუ „შემოწმებისთვის“ საჭიროა თამაშის განახლების დაყოვნება, მსაჯი ამას ანიშნებს თითის ნათლად მიტანით ყურსასმენთან და მეორე ხელის მტევნის/მკლავის გაშლით; ეს სიგნალი შენარჩუნებული უნდა იქნას, ვიდრე „შემოწმება“ არ დასრულდება, ვინაიდან ის ანიშნებს, რომ მსაჯი არის ინფორმაციის მიღების პროცესში (რაც შეიძლება მიწოდებული იყოს VAR–ის ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირისგან)
- თუ „შემოწმება“ მიუთითებს შესაძლო „ნათელ და აშკარა შეცდომაზე“ ან „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტზე“, VAR გადასცემს ამ ინფორმაციას (და არა გადაწყვეტილებას, რომელიც მიღებული უნდა იქნას) მსაჯს, რომელიც შემდგომ გადაწყვეტს, მოახდინოს თუ არა „ვიდეოგადამოწმების“ ინიცირება

ვიდეოგადამოწმება

- მსაჯს შეუძლია „ვიდეოგადამოწმების“ ინიცირება შესაძლო „ნათელი და აშკარა შეცდომისთვის“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინიცინდენტისთვის“, როდესაც:
 - VAR (ან მატრის სხვა ოფიციალური პირი) ურჩევს „ვიდეოგადამოწმებას“
 - მსაჯი ეჭვობს, რომ რაღაც სერიოზული იქნა „გამოტოვებული“
 - თუ თამაში უკვე იქნა გაჩერებული, მსაჯი დააყოვნებს მის განახლებას
 - თუ თამაში ჯერ კიდევ არ არის გაჩერებული, მსაჯი გააჩერებს თამაშს, როდესაც ბურთი აღმოჩნდება ნეიტრალურ ზონაში/სიტუაციაში (როგორც წესი, როდესაც არც ერთი გუნდი არ იმყოფება შეტევაში)
 - ორივე სიტუაციაში მსაჯმა უნდა ანიშნოს, რომ მოხდება „ვიდეოგადამოწმება“, „სატელევიზიო სიგნალის“ ნათელი ჩვენებით (ჭაერში სატელევიზიო ეკრანის შემოხაზვით)
 - VAR განუმარტავს მსაჯს, თუ რისი ნახვა შეიძლება სატელევიზიო გამეორებებზე, თუმცა არა გამოსატან გადაწყვეტილებას და შემდეგ მსაჯი:
 - მიიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას დაფუძნებულს მის საკუთარ შთაბეჭდილებაზე და VAR-გან მიღებულ ინფორმაციაზე და სადაც შესაძლებელია, მატრის სხვა ოფიციალური პირებისგან მიღებულ ინფორმაციაზე – ეს არის მხოლოდ VAR-ის ვიდეოგადამოწმება
- ან
- გამართება მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონისკენ ვიდეოგამეორების სატელევიზიო კადრების სანახავად – ეს არის „ვიდეოგადამოწმება მოედანზე“ (OFR) – საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე. მატრის სხვა ოფიციალური პირები არ ნახავენ ვიდეოგამეორების კადრებს, ვიდრე, განსაკუთრებულ გარემოებებში, მსაჯი არ სთხოვს მათ ამის გაკეთებას.
- „ვიდეოგადამოწმების“ ორივე პროცესის ბოლოს, მსაჯმა კვლავ უნდა აჩვენოს „სატელევიზიო სიგნალი“, რასაც დაუყოვნებლივ მოჰყვება საბოლოო გადაწყვეტილება
 - ფაქტებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებებისთვის, როგორც არის დარღვევის ან მოთამაშის პოზიცია (თამაშგარე), კონტაქტის ადგილი (ხელით თამაში/წესის დარღვევა), ადგილი (საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ), ბურთი თამაშის გარეთ და ა.შ., მხოლოდ VAR - ის ვიდეოგადამოწმება როგორც წესი საკმარისია, თუმცა „მოედანზე ვიდეოგადამოწმების“ (OFR) გამოყენებაც შეიძლება ფაქტებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებებისთვის, თუ ეს დაეხმარება მოთამაშეების/მატრის მართვას ან გადაწყვეტილების „განმტკიცებას“ (მაგ.: მნიშვნელოვანი, საკვანძო გადაწყვეტილება მატრის მიწურულს)
 - სუბიექტური გადაწყვეტილებებისთვის, როგორც არის ორთაბრძოლისას დარღვევის ინტენსივობა, ხელის შეშლა თამაშგარისას, ხელით თამაშის მოსაზრებებისთვის (პოზიცია, განზრახვა), „მოედანზე ვიდეოგადამოწმება“ (OFR) ხშირად უკეთესია

- მსაჯს შეუძლია მოითხოვოს განსხვავებული რაკურსები/გამეორების სიჩქარეები, თუმცა ზოგადად გამეორებები შენელებული სიჩქარით გამოყენებული უნდა იქნას მხოლოდ ფაქტებთან დაკავშირებით, როგორც არის დარღვევის/მოთამაშის პოზიცია, კონტაქტის ადგილი ფიზიკური დარღვევისას და ხელით თამაშისას, ბურთი თამაშის გარეთ (მათ შორის გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი); ნორმალური სიჩქარე გამოყენებული უნდა იქნას დარღვევის „ინტენსივობისთვის“ ან იმის გადასაწყვეტად, იყო თუ არა ბურთზე „განზრახ“ ხელით თამაში
- გადაწყვეტილებებისთვის/ინციდენტებისთვის, რომლებიც დაკავშირებულია გოლებთან, 11მ დარტყმა/11მ დარტყმა არ არის და წითელ ბარათებთან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისას, შესაძლოა აუცილებელი იყოს თამაშის შეტევის ფაზის ვიდეოგადამოწმება, რომელიც უშუალოდ გაგრძელდა გადაწყვეტილებით/ინციდენტით; ეს შეიძლება მოიცავდეს სიტუაციას, თუ როგორ მოიპოვა ბურთი შეტევა გუნდმა ღია თამაშში
- თამაშის წესები არ რთავს ნებას თამაშის განახლებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების (კუთხური დარტყმა, ბურთის შემოგდება და ა.შ.) შეცვლას თამაშის განახლების შემდეგ, ასე რომ, ისინი არ შეიძლება იქნას გადამოწმებული
- თუ თამაში გაჩერდა და შემდეგ განახლდა, მსაჯს შეუძლია „ვიდეოგადამოწმება“ და შესაბამისი სადისციპლინო სანქციის გამოტანა მხოლოდ იდენტიფიკაციაში შეცდომისას ან პოტენციურად გაძევებით დასჯად დარღვევისას, როგორც არის ძალადობრივი ქმედება, შეფურთხება, კბენა ან უაღრესად შეურაცხყოფელი, დამამცირებელი და უცნაური ჟესტიკულაცია
- ვიდეოგადამოწმების პროცესი უნდა დასრულდეს რაც შეიძლება სწრაფად, თუმცა, საბოლოო გადაწყვეტილების სიზუსტე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სიჩქარე. ამ მიზეზით და იმის გამო, რომ ზოგიერთი რთული სიტუაცია მოიცავს რამოდენიმე გადაწყვეტილებას/ინციდენტს გადამოწმების საჭიროებით, არ არის დადგენილი დროის მაქსიმალური ლიმიტი ვიდეოგადამოწმების პროცესისთვის

საბოლოო გადაწყვეტილება

- როგორც კი ვიდეოგადამოწმების პროცესი დასრულებულია, მსაჯმა უნდა გამოიყენოს „სატელევიზიო სიგნალი“ და გამოაცხადოს საბოლოო გადაწყვეტილება
- ამის შემდეგ მსაჯი მიიღებს/შეცვლის/გააუქმებს ნებისმიერ სადისციპლინო სანქციას (სადაც შესაფერისია) და განახლებს თამაშს თამაშის წესების შესაბამისად

სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები

- ვინაიდან VAR ავტომატურად „შეამოწმებს“ ყველა სიტუაციას/ინციდენტს, არ არსებობს იმის საჭიროება, რომ მოთამაშეებმა ან მწვრთნელებმა მოითხოვონ „შემოწმება“ ან „ვიდეოგადამოწმება“
- მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები არ უნდა ეცადონ ვიდეოგადამოწმების პროცესზე ზეგავლენის მოხდენას ან ხელის შეშლას, მათ შორის როდესაც საბოლოო გადაწყვეტილება გამოცხადებულია

- ვიდეოგადამოწმების პროცესის მიმდინარეობისას მოთამაშეები უნდა დარჩნენ სათამაშო მოედანზე; სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები უნდა დარჩნენ სათამაშო მოედნის გარეთ
- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს „სატელევიზიო სიგნალს“ ან შედის RRA-ში, იქნება გაფრთხილებული
- გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს სატელევიზიო სიგნალს“ ან შედის RRA-ში, საჯაროდ და ოფიციალურად იქნება გაფრთხილებული სიტყვიერად (ან იქნება გაფრთხილებული ყვითელი ბარათით, სადაც ყვითელი და წითელი ბარათები გამოყენებაშია გუნდის ოფიციალური პირებისთვის)
- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შედის VOR-ში, იქნება გაძევებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შედის VOR-ში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან

მატჩის კანონიერება

პრინციპში, მატჩი არ არის ძალადაკარგული იმის გამო, რომ:

- VAR ტექნოლოგია არ ფუნქციონირებს (როგორც გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიისთვის (GLT))
- VAR- ის მონაწილეობით მიღებული გადაწყვეტილება/გადაწყვეტილებები მცდარია (ვინაიდან VAR არის მატჩის ოფიციალური პირი)
- მიღებულია ინციდენტის/ინციდენტების არ გადამოწმების გადაწყვეტილება
- მოხდა იმ სიტუაციის/გადაწყვეტილების ვიდეოგადამოწმება/ვიდეოგადამოწმებები, რომელიც არ ექვემდებარება ვიდეოგადამოწმებას

IFAB®

**ՄՅԵՆՈՒՄԻ
ՏՆՆԱԾՅՈՒ**

2018/19

წესებში ცვლილებების მოკლე მიმოხილვა

ქვემოთ მოყვანილია წესებში ცვლილებების/დაზუსტებების მარტივი მონახაზი.

მოდულიკაცია

- არ არის ლიმიტი შეცვლების რაოდენობაზე, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული იყოს ჭაბუკთა ფეხბურთში
- ნებისმიერ მოდიფიკაციაზე, რომლებიც არ იყო მანამდე ნებადართული, საჭიროა IFAB-ის ნებართვა
- დროებით გაძევებები - სისტემა B: მოთამაშე, რომელიც მიიღებს ორ დროებით გაძევებას და გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს) არ შეიძლება იქნას შეცვლილი/ჩანაცვლებული

ნაწი 1

- სათამაშო მოედანზე ზომების აღების მეთოდის დაზუსტება
- მინიშნება შეცვლილ მოთამაშეებზე, რომელთაც ტექნიკურ ზონაში ყოფნის ნებართვა მიეცათ
- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში (RRA) არ არის ნებადართული კომერციული რეკლამა
- მინიშნება ვიდეო სამუშაო ოთახზე (VOR) და მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაზე (RRA)

ნაწი 3

- შეჯიბრების წესებმა შეიძლება ნება დართოს დამატებითი შეცვლის გამოყენებაზე დამატებით დროში (იმ შემთხვევაშიც, თუ ყველა ნებადართული შეცვლა იქნა გამოყენებული)
- მაქსიმუმ 12 სათადარიგო მოთამაშე შეიძლება იყოს შეყვანილი განაცხადში „A“ კატეგორიის საერთაშორისო ამხანაგური მატჩებისთვის

ნახი 4

- ნებადართულია მცირე ზომის, ხელში დასაჭერი ელექტრონული ან საკომუნიკაციო მოწყობილობებით სარგებლობა ტექნიკურ ზონაში, თუ ისინი გამოყენებულია სამწვრთნელო/ტაქტიკური მიზნებისთვის ან მოთამაშეთა ჯანმრთელობისთვის
- FIFA-ს ხარისხის ნიშნის დანერგვა EPTS-თვის, ამავე დროს შესაძლებელია EPTS-ის მონაცემების მიღება ტექნიკურ ზონაში
- დეტალური სახელმძღვანელო, თუ რა შეიძლება ან არ შეიძლება იყოს დატანებული მოთამაშეთა ეკიპირებაზე
- მოთამაშე, რომელმაც დატოვა სათამაშო მოედანი ეკიპირების გამო და ბრუნდება მოედანზე ნებართვის გარეშე და ხელს უშლის თამაშს ან ვინმეს, ისჯება საჯარიმო დარტყმით (ან 11მ დარტყმით)

ნახი 5

- მინიშნება მსაჯის ვიდეოასისტენტზე (VAR), მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტზე (AVAR) და მსაჯის შესაძლებლობაზე გამოიყენოს ვიდეოგამოკრებები გადაწყვეტილებების გამოტანისას, როგორც VAR სისტემის ნაწილი
- გარკვეული, გაძევებით დასჯადი, დარღვევები შეიძლება გადამოწმებული იყოს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ თამაში უკვე განახლებულია
- მატრის ოფიციალურ პირებს არ შეუძლიათ კამერების ტარება
- VAR-ის პროცესში მსაჯის მიერ გამოყენებული, ინციდენტების „შემოწმების“ და „ვიდეოგადამოწმების“ სიგნალების ჩართვა წესებში

ნახი 6

- განსხვავება „მოედანზე მყოფ“ მატრის ოფიციალურ პირებსა და მატრის „ვიდეო“ ოფიციალურ პირებს შორის
- მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR) და მისი ასისტენტის (AVAR) მოვალეობები

ნახი 7

- შესვენებები სითხეების დასალევად არ უნდა აღმატებოდეს ერთ წუთს
- სითხეების დასალევად შესვენებებისას და VAR-ის მიერ ინციდენტების შემოწმებისას/ვიდეოგადამოწმებისას „დაკარგული“ დროის კომპენსირება

ნახი 10

- დარტყმები 11მ ნიშნულიდან – მეკარის შემცვლელს არ შეუძლია დარტყმის შესრულება მიმდინარე „რაუნდში“, თუ მეკარემ უკვე შეასრულა დარტყმა

ნახი 11

- კონტაქტის პირველი მომენტი ბურთზე თამაშისას/შეხებისას, როდესაც ხდება თამაშგარე პოზიციის განსაზღვრა

მანი 12

- კბენა დამატებულია როგორც საჯარიმო დარტყმით და წითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევა
- საგნის სროლა ბურთზე ან ხელში დაჭერილი საგნით ბურთის დარტყმა არის ცალკეული, საჯარიმო დარტყმით დასასჯელი დარღვევა (და არა ბურთზე ხელით თამაშის სახეობა)
- თუ ბურთი აისხლიტება მეკარისგან, ეს ხელს არ უშლის მას განმეორებით ითამაშოს ბურთზე ხელით, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბურთის დაჭერის/მოგერიების პირველი მცდელობა იყო გამიზნული
- თუ მსაჯი იყენებს უპირატესობას გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისას, დამრღვევი იქნება გაფრთხილებული ყვითელი ბარათით, იმის მიუხედავად, გატანილია თუ არა გოლი
- RFA-ში შესვლა ან გადამეტებულად „სატელევიზიო“ სიგნალის ჩვენება ისჯება ყვითელი ბარათით
- თუ 2 სხვადასხვა, ყვითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევა ჩადენილია დროის მოკლე მონაკვეთში, ნაჩვენები უნდა იყოს ორივე ყვითელი ბარათი; იგივე პრინციპი გამოიყენება, თუ ერთ-ერთი დარღვევა არის წითელი ბარათით დასასჯელი
- VOR – ში შესვლა არის წითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევა
- თუ მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას სათამაშო მოედნის გარეთ (ბურთი თამაშშია) ვინმეს წინააღმდეგ საკუთარი გუნდიდან (გუნდის ოფიციალური პირების ჩათვლით), ეს ისჯება თავისუფალი დარტყმით შემომსაზღვრელი ხაზიდან

მანი 13

- დაზუსტება, რომ საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმების დანიშვნა შესაძლებელია დარღვევებისას, რომლებსაც ჩაიდენენ სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშეები, ან გუნდის ოფიციალური პირები

მანი 15

- მოთამაშე უნდა იდგეს ბურთის შემოგდებისას (მუხლებზე დგომა, ჯდომა და სხვ. არ არის ნებადართული)

ამავე დროს, შემდეგი წინადადება იქნა წაშლილი, როგორც უკვე შეუსაბამო:

მანი 2

- ბურთები, რომლებსაც აქვთ ძველი ხარისხის ნიშნები, როგორც არის „FIFA Approved“, „FIFA Inspected“ ან „International Matchball Standard“, შეიძლება გამოყენებული იქნას გემოთ ნახსენებ შეჯიბრებებში 2017 წლის ივლისამდე.

წესებში ყველა ცვლილების დეტალები

(წესების თანმიმდევრობით)

ქვემოთ მოყვანილია ყველა ცვლილება წესებში, რომლებიც მიღებულია 2017/18 წლების გამოცემის შემდეგ. ყოველი ცვლილებისთვის მოყვანილია ძველი ტექსტი (სადაც შესაძლებელია) და ახალი/შეცვლილი/დამატებული ტექსტი ცვლილების განმარტებით.

ნასახის მოდიფიკაციები

დამატებული ტექსტი

ნებისმიერი დონისთვის, გარდა შეჯიბრებებისა უმაღლესი ლიგის კლუბების პირველი გუნდების ან „A“ კატეგორიის ეროვნული გუნდების მონაწილეობით:

- შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, რომელიც გუნდს უფლება აქვს გამოიყენოს, არის ხუთი, ჭაბუკთა ფეხბურთის გარდა, სადაც მაქსიმუმი განსაზღვრული იქნება ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA - ს მიერ

განმარტება

2017 წლის AGM დაამტკიცა თამაშის წესების უმნიშვნელოვანესი რევიზია, რაც მიზნად ისახავდა მონაწილეობის გაზრდას, თუმცა უნებლიედ შეამცირა მონაწილეობა ზოგიერთ ქვეყანაში, რომლებმაც უკვე დაუშვეს 7 შეცვლის გამოყენება ჭაბუკთა ფეხბურთში, ამიტომ ეს დაზუსტება ჭაბუკთა ფეხბურთში 5-ზე მეტი შეცვლის გამოყენების უფლებას იძლევა.

ნებართვა სხვა მოდიფიკაციებისთვის

დამატებული ტექსტი

ეროვნულ ასოციაციებს გააჩნიათ არჩევანის უფლება დაამტკიცონ განსხვავებული მოდიფიკაციები სხვადასხვა შეჯიბრებებისთვის - აუცილებელი არ არის მათი უნივერსალური გამოყენება ან ყოველი მათგანის გამოყენება. **თუმცა, სხვა მოდიფიკაციები აკრძალულია IFAB-ის ნებართვის გარეშე.**

განმარტება

ამუსტებს, რომ გამონაკლისის სახით, IFAB-ს შეუძლია ნებართვის მიცემა სხვა მოდიფიკაციებზე.

სახელმძღვანელო დროებითი ბაქვიზებისთვის (SIN BINS) - დროებითი გაძევების სისტემები (სისტემა B)

დამატებული ტექსტი

მოთამაშე, რომელიც (...). მოთამაშე შეიძლება ჩანაცვლებული იქნას სათადარიგო მოთამაშით მეორე დროებით გაძევების პერიოდის დასრულებისას, თუ ამ მომენტისთვის მოთამაშის გუნდმა არ გამოიყენა შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, მაგრამ, მოთამაშე, რომელმაც ასევე მიიღო ყვითელი ბარათი (რომელიც არ ისჯება დროებით გაძევებით), არ შეიძლება იქნას ჩანაცვლებული ან შეცვლილი.

განმარტება

მოთამაშე, რომელიც 2-ჯერ იღებს დროებით გაძევებას, შესაძლოა იქნას ჩანაცვლებული/შეცვლილი მეორე დროებით გაძევების პერიოდის დასრულების შემდეგ. თუმცა, მოთამაშე, რომელიც ასევე იღებს ყვითელ ბარათს, რომელიც არ ისჯება დროებით გაძევებით (და შესაბამისად აქვს მიღებული 3 ყვითელი ბარათი), არ უნდა იქნას ჩანაცვლებული/შეცვლილი.

წესი 1 - სათამაშო მოედანი**დამატებული ტექსტი****სათამაშო მოედნის მონიშვნის დიაგრამები**

- ბომბები აიღება ხაზების გარეთა მხრიდან, ვინაიდან ყოველი ხაზი არის იმ არეალის ნაწილი, რასაც შემოსაზღვრავს
- 11მ ნიშნული გადაიზომება ნიშნულის ცენტრიდან კარის ხაზის უკანა მხარემდე

განმარტება

დამატება დიაგრამაზე, თუ როგორ უნდა გადაიზომოს მანძილები მოედნის დახაზვისას.

9. ტექნიკური ზონა

დამატებული ტექსტი

ტექნიკური ზონა განკუთვნილია იმ მატჩებისთვის, რომლებიც ტარდება სტადიონებზე, სადაც არსებობს დასაჯდომი ადგილები გუნდების ოფიციალური პირების, სათადარიგო მოთამაშეებისა და შეცვლილი მოთამაშეებისთვის, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ: (...)

განმარტება

მინიშნება შეცვლილ მოთამაშეებზე, რომელთაც შეუძლიათ ტექნიკურ ზონაში ყოფნა.

12. კომერციული რეკლამა

დამატებული ტექსტი

დაუშვებელია ნებისმიერი სახის კომერციული რეკლამის - რეალურის ან ვირტუალურის - განთავსება სათამაშო მოედანზე, მიწის ზედაპირზე კარის ბადით შემოსაზღვრულ ზონაში, ტექნიკურ ზონაში ან მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში (RRA) ან (...)

განმარტება

მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონის (RRA) ჩართვა კომერციული რეკლამის შეზღუდვებში მიწაზე.

14. მსაჯის ვიდეოასისტენტები (VAR's)

ახალი ტექსტი

მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეოასისტენტები, უნდა არსებობდეს ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR) და სულ მცირე ერთი, მსაჯისთვის გამოყოფილი ინციდენტების ვიდეოგადამოწმების ზონა (RRA).

ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR)

ვიდეო სამუშაო ოთახი წარმოადგენს მსაჯის ვიდეოასისტენტის (VAR), მისი ასისტენტის (AVAR) და ვიდეოგამოწმების ოპერატორის (RO) სამუშაო ოთახს; ის შეიძლება იყოს სტადიონზე, სტადიონთან ახლოს ან უფრო შორ მანძილზე. მხოლოდ უფლებამოსილ პირებს აქვთ უფლება მატჩის დროს შევიდნენ ვიდეო სამუშაო ოთახში ან იყვნენ კომუნიკაციაში მსაჯის ვიდეოასისტენტთან, მის ასისტენტთან ან ვიდეოგამოწმების ოპერატორთან.

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან.

მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა (RRA)

იმ მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეოასისტენტი, უნდა არსებობდეს სულ მცირე ერთი RRA (მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონა), სადაც მსაჯი ახორციელებს ინციდენტების ვიდეოგადამოწმებას მოედანზე (OFB). RRA უნდა იყოს:

- ხილულ ადგილას სათამაშო მოედნის გარეთ
- ნათლად მონიშნული

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შევა მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში, იქნება გაფრთხილებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში საჯაროდ მიიღებს ოფიციალურ სიტყვიერ გაფრთხილებას (ან იქნება გაფრთხილებული, სადაც გამოყენებულია ყვითელი ბარათები გუნდის ოფიციალური პირებისთვის).

განმარტება

საჭირო იყო წესებში მინიშნება „სამუშაო ზონებზე“, რომლებიც გამოიყენება VAR-ის პროცესში.

ნაწი 3 - მოთამაშეები

2. შეცვლათა რაოდენობა - ოფიციალური შეჯიბრებები

დამატებული ტექსტი

შეჯიბრების ჩატარების წესებში მითითებული უნდა იყოს:

- განაცხადში შესაყვანი სათადარიგო მოთამაშეების რაოდენობა - სამიდან თორმეტამდე.
- შეიძლება თუ არა გამოყენებული იქნას ერთი დამატებითი შეცვლა, თუ მატჩი გრძელდება დამატებით დროში (იმის მიუხედავად, გამოიყენა თუ არა უკვე გუნდმა დაშვებული შეცვლების სრული რაოდენობა)

განმარტება

ექსპერიმენტი დამატებით დროში მე-4 შეცვლის გამოყენებით, რომელიც გრძელდებოდა 2 წელი, წარმატებული აღმოჩნდა. მიუხედავად იმისა, თუ რამდენი შეცვლის გამოყენება არის ნებადართული „ნორმალური დროის“ განმავლობაში, ეს ცვლილება შეჯიბრების ორგანიზატორებს დამატებით დროში ერთი დამატებითი შეცვლის გამოყენების ნებადართვის მიცემის უფლებას ანიჭებს.

2. შესვლათა რაოდენობა - სხვა მატრები

ძველი ტექსტი	ახალი ტექსტი
„A“ კატეგორიის ეროვნული გუნდების მატრებში შესაძლებელია მაქსიმუმ ექვსი შეცვლის გამოყენება.	„A“ კატეგორიის ეროვნული გუნდების მატრებში შესაძლებელია მაქსიმუმ <u>თორმეტი სათადარიგო მოთამაშის შეყვანა განაცხადში, საიდანაც შესაძლებელია მაქსიმუმ ექვსი მოთამაშის გამოყენება.</u>

განმარტება

ამუსტებს, რომ „A“ კატეგორიის ეროვნული გუნდების მატრებისთვის მაქსიმუმ თორმეტი სათადარიგო მოთამაშის შეყვანა შეიძლება განაცხადში. ეს შესაბამისობაშია შემღებებთან შეჯიბრების მატრებისთვის და აგვარებს ტექნიკურ ზონაში არასაკმარისი ან ზედმეტი დასაჯდომი ადგილების პრობლემას.

ნაწი 4 - მოთამაშეთა ეკვიპირება

4. სხვა ეკვიპირება - კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებები

ძველი ტექსტი	ახალი ტექსტი
მოთამაშეებს (...) გუნდის ოფიციალური პირების მიერ ნებისმიერი სახის ელექტრონული კომუნიკაციის გამოყენება არ არის ნებადართული, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის პირდაპირ არის დაკავშირებული მოთამაშეთა ჯანმრთელობასა ან უსაფრთხოებასთან.	მოთამაშეებს (...) გუნდის ოფიციალური პირების მიერ ნებისმიერი სახის კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალების გამოყენება ნებადართულია, როდესაც ის პირდაპირ არის დაკავშირებული მოთამაშეთა ჯანმრთელობასა ან უსაფრთხოებასთან ან <u>ტაქტიკურ/სამწვერთნელო მიზნებთან,</u> <u>მაგრამ მხოლოდ მცირე ზომის, გადასატანი,</u> <u>ხელში დასაჭერი მოწყობილობა (მაგ.: მიკროფონი, ყურსასმენი, მობილური/ სმარტფონი, სმარტვლტრი, ტაბლეტი, ლეპტოპი) შეიძლება იქნას გამოყენებული.</u> გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც იყენებს მოწყობილობას, რომელიც არ არის <u>ნებადართული ან იქცევა შეუფერებლად</u> <u>ელექტრონული ან საკომუნიკაციო</u> <u>მოწყობილობის გამოყენების შედეგად,</u> <u>გაძევებული იქნება ტექნიკური ზონიდან.</u>

განმარტება

შეუძლებელია ტექნიკურ ზონაში/ზონიდან კომუნიკაციისთვის ხელის შეშლა და გონივრულია იყოს ინფორმაციის გაცვლა, რაც ეხება გაწვრთნას/ტაქტიკას ან მოთამაშეთა ჯანმრთელობას (მაგრამ არა მატჩის ოფიციალური პირების გადაწყვეტილებებს), ყურადღება გადატანილი იქნება ქცევაზე ამგვარი მოწყობილობების გამოყენების შედეგად.

4. სხვა ეპიზოდები - ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები

დამატებული (და შეცვლილი) ტექსტი

როდესაც FIFA-ს, კონფედერაციების ან ეროვნული ასოციაციების ეგიდით ორგანიზებული ოფიციალური შეჯიბრების მატჩში გამოყენებულია სატარებლად გამოსადეგი ტექნოლოგია (WT), როგორც ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემების (EPTS) ნაწილი, შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ მოთამაშეების ეკვიპრებაზე მიმაგრებული ტექნოლოგია არ არის სახიფათო და მასზე დატანებული უნდა იყოს შემდეგი ნიშანი:

ეს ნიშანი აღნიშნავს, რომ ის ოფიციალურად შემოწმებულია და პასუხობს FIFA-ს მიერ შემუშავებულ და IFAB-ის მიერ დამტკიცებულ „International Match Standard“-ის უსაფრთხოების მინიმალურ მოთხოვნებს. ტესტების ჩამტარებელ ორგანიზაციებს ამტკიცებს FIFA. გორდამავალი ბურთილი გრძელდება 2018 წლის 31 მაისამდე.

იქ, სადაც გამოყენებულია ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) (იმ შემთხვევაში, თუ ეროვნული საფეხბურთო ასოციაცია/შეჯიბრების ორგანიზატორი თანახმაა), შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ოფიციალური შეჯიბრების მატჩების მიმდინარეობისას EPTS-დან ტექნიკურ ზონაში გადაცემული ინფორმაცია და მონაცემები არის სანდო და ზუსტი.

FIFA-ს მიერ შემუშავებული იქნა პროფესიონალური სტანდარტი იმ მიზნით, რათა დაეხმაროს შეჯიბრების ორგანიზატორებს, რომ ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) იყოს სანდო და ზუსტი მათი ექსპლუატაციაში მიღების პროცესში.

პროფესიონალური სტანდარტი დანერგილი იქნება გარდამავალ პერიოდში 2019 წლის 1 ივნისამდე. ქვემოთ მოყვანილი ნიშანი მიუთითებს, რომ EPTS მოწყობილობები/ სისტემები ოფიციალურად არის შემოწმებული და პასუხობს ფეხბურთის მოთხოვნებს ადგილმდებარეობის შესახებ მონაცემების სანდოობის და სიზუსტის თვალსაზრისით.

განმარტება

ხაზს უსვამს EPTS-ის მონაცემების გამოყენებაში ცვლილებებს და FIFA-ს „ხარისხის“ სტანდარტის განვითარებას.

5. მოწოდებები, განცხადებები, გამოსახულებები და რეკლამა

დამატებული ტექსტი

პრინციპები

- მე-4 წესი ვრცელდება ყველა ეკვიპირებაზე (მათ შორის ტანსაცმელზეც), რომელსაც ატარებენ მოთამაშეები, სათადარიგო და შეცვლილი მოთამაშეები; ის ასევე ვრცელდება ტექნიკურ ზონაში მყოფ გუნდის ყველა ოფიციალურ პირზე.
- შემდეგი (როგორც წესი) არის ნებადართული:
 - მოთამაშის ნომერი, ვინაობა, გუნდის გერბი/ლოგოტიპი, მოწოდებები/ემბლემები ფეხბურთის პოპულარიზაციისთვის, მოწოდებები/ემბლემები პატივისცემის და პატიოსნების შესახებ, ისევე როგორც ნებისმიერი რეკლამა, რომელიც ნებადართულია შეჯიბრების წესებით ან ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს რეგლამენტებით.
 - მატჩთან დაკავშირებული ფაქტები: გუნდები, თარიღი, შეჯიბრება/ლონისძიება, ჩატარების ადგილი
- ნებადართული მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები შემოფარგლული უნდა იყოს მაისურის წინა ნაწილით და/ან სამკლავურით.
- გარკვეულ შემთხვევებში, მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება შეიძლება განთავსებული იქნას მხოლოდ კაპიტნის სამკლავურზე

წესის ინტერპრეტაცია

როდესაც ხდება იმის ინტერპრეტაცია, დასაშვებია თუ არა მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, მხედველობაში მისაღებია მე-12 წესი (წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი), რაც მსაჯისგან მოითხოვს მიიღოს ზომები იმ მოთამაშის წინააღმდეგ, რომელიც დამნაშავეა იმაში, რომ:

- იყენებს შეურაცხმყოფელ, დამამცირებელ ან უცნაურ გამოთქმებს და/ან ჟესტებს
- ჟესტიკულირებს პროვოკაციული, დამცინავი ან გამომწვევი მანერით

ნებისმიერი მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, რომელიც ხვდება ამ რომელიმე კატეგორიაში, არ არის ნებადართული.

თუ „რელიგიური“ ან „პირადი“ შედარებით ადვილი განსასაზღვრია, „პოლიტიკური“ ნაკლებად ნათელია, თუმცა მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები, რომლებიც რომელიმე ქვემოთ მოყვანილს განეკუთვნება, არ არის ნებადართული:

- ნებისმიერი პიროვნება (პიროვნებები), ცოცხალი ან გარდაცვლილი (თუ არ არის ოფიციალური შეჯიბრების დასახელების ნაწილი)
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული, ეროვნული ან საერთაშორისო პოლიტიკური პარტია/ორგანიზაცია/ჯგუფი და ა.შ.
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული ან ეროვნული მთავრობა ან ნებისმიერი მათი განყოფილება, ოფისი ან ფუნქცია
- ნებისმიერი დისკრიმინაციული ორგანიზაცია
- ნებისმიერი ორგანიზაცია, რომლის მიზნები/ქმედებები შეურაცხყოფს ადამიანთა მნიშვნელოვან რაოდენობას
- ნებისმიერი განსაკუთრებული პოლიტიკური აქტი/ღონისძიება

მნიშვნელოვანი ეროვნული ან საერთაშორისო ღონისძიების აღნიშვნისას, გათვალისწინებული უნდა იქნას მეტოქე გუნდის (მათ მხარდაჭერთა ჩათვლით) და ზოგადად საზოგადოების გრძნობები და განწყობილებები.

შეჯიბრების წესები შეიძლება შეიცავდეს დამატებით შემლუღვევს, კერძოდ ნებადართული მოწოდებების, განცხადებების და გამოსახულებების ზომასთან, რაოდენობასთან და განთავსების ადგილთან დაკავშირებით. რეკომენდირებულია, რომ მოწოდებებთან, განცხადებებთან ან გამოსახულებებთან დაკავშირებით არსებული კამათი მოგვარდეს მატჩის/შეჯიბრების დაწყებამდე.

განმარტება

ეს სახელმძღვანელო ეხმარება შეჯიბრების ორგანიზატორებს, ეროვნულ ასოციაციებს, კონფედერაციებს და FIFA-ს, გადაწყვიტონ, თუ რა უნდა იყოს გამოსახული და ხილული მოთამაშეთა ეკიპირებაზე.

6. დარღვევები და სანქციები

დამატებული ტექსტი

(...)

ნებართვის გარეშე მოედანზე დაბრუნებული მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული და თუ თამაში გაჩერებულია გაფრთხილების მისაცემად, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში, ხოლო თუ ის ჩაერევა თამაშში, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა (11მ დარტყმა) იმ ადგილიდან, სადაც მოხდა თამაშში ჩარევა.

განმარტება

აზუსტებს თამაშის განახლებას, თუ მოთამაშე ბრუნდება აუცილებელი ნებართვის გარეშე და ხელს უშლის თამაშს ან ვინმეს (შესაბამისობაშია მე-3 წესთან).

ნაწი 5 - მსაჯი

4. მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR)

დამატებული ტექსტი

მსაჯის ვიდეოასისტენტების გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ მატჩის/შეჯიბრების ორგანიზატორმა დააკმაყოფილა მსაჯის ვიდეოასისტენტის პროტოკოლის და დანერგვის ყველა მოთხოვნა (როგორც განსაზღვრულია მსაჯის ვიდეოასისტენტის სახელმძღვანელოში) და მიიღო IFAB-ის და FIFA-ს წერილობითი თანხმობა.

მსაჯის ვიდეოასისტენტი შეიძლება დაეხმაროს მსაჯს მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“ შემდეგ შემთხვევებში:

- გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
- 11მ დარტყმა/ 11მ დარტყმა არ არის
- პირდაპირი წითელი ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
- შეცდომა იდენტიფიკაციაში, როდესაც მსაჯი აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს

მსაჯის ვიდეოასისტენტის დახმარება დაკავშირებული იქნება ინციდენტის ვიდეო გამოსახულების გამეორების (გამეორებების) გამოყენებაში. მსაჯი მიიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას, რომელიც შეიძლება დამყარებული იქნას მხოლოდ მსაჯის ვიდეოასისტენტის და/ან მსაჯის ინფორმაციაზე, რომელიც უშუალოდ გადაამოწმებს გამეორებულ ვიდეო კადრებს (ვიდეოგადამოწმება მოედანზე).

გარდა „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისა“, მსაჯმა (და სადაც საჭიროა, მოედანზე მყოფმა მატჩის სხვა ოფიციალურმა პირებმა) ყოველთვის უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება (მათ შორის გადაწყვეტილება არ დასაჯოს შესაძლო დარღვევა); ეს გადაწყვეტილება არ იცვლება, თუ ის არ არის „ნათელი და აშკარა შეცდომა“.

ვიდეოგადამოწმება თამაშის განახლების შემდეგ

თუ თამაში გაჩერებული და შემდეგ განახლებული იქნა, მსაჯს შეუძლია ვიდეოგადამოწმების განხორციელება და შესაბამისი სადისციპლინო სანქციის გამოტანა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ჰქონდა შეცდომას იდენტიფიკაციაში, ან პოტენციურად გაძევებით დასჯადი დარღვევის შემთხვევას, რაც დაკავშირებულია ძალადობრივ ქმედებასთან, შეფურთხებასთან, კბენასთან ან უაღრესად შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი და/ან უცენზურო ჟესტების გამოყენებასთან.

განმარტება

- მსაჯის მიერ ვიდეო დახმარების გამოყენების შესაძლებლობის (VAR-ის მეშვეობით) ჩართვა წესებში
- მინიშნება იმაზე, რომ მსაჯს შეუძლია ვიდეოგამეორებებიდან ინფორმაციის გამოყენება გარკვეული, წითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევებისას და მცდარი იდენტიფიკაციისას, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ თამაში იქნა განახლებული

5. მსაჯის აპიპირება - სხვა ეკიპირება

ახალი ტექსტი

(...)

მსაჯებს და მატჩის სხვა, მოედანზე მყოფ ოფიციალურ პირებს ეკრძალებათ სამკაულების ან სხვა რომელიმე ელექტრონული მოწყობილობის, მათ შორის კამერების, ტარება.

განმარტება

აზუსტებს, რომ მსაჯს და სხვა, „მოედანზე მყოფ“ მატჩის ოფიციალურ პირებს არ შეუძლიათ კამერების გამოყენება და ტარება.

ნახი 6 - მატრის სხვა ოფიციალური პირები

დამატებული (და შეცვლილი) ტექსტი

მატრებზე შესაძლოა დანიშნული იყოს მატრის სხვა ოფიციალური პირები (მსაჯის ორი ასისტენტი, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ორი დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი, მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR) და სულ მცირე ერთი მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი (AVAR)). ისინი დაეხმარებიან მსაჯს მატრის კონტროლში თამაშის წესების შესაბამისად, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილებას ყოველთვის მსაჯი მიიღებს.

მსაჯი, მსაჯის ასისტენტები, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები და მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი არიან „მოედანზე მყოფი“ მატრის ოფიციალური პირები.

VAR და AVAR არიან მატრის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები და ეხმარებიან მსაჯს VAR-ის პროტოკოლის შესაბამისად, როგორც განსაზღვრულია IFAB- ის მიერ.

(...)

მოედანზე მყოფი მატრის ოფიციალური პირები, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტის გამოკლებით, ეხმარებიან მსაჯს დარღვევების დროს... (...)

მოედანზე მყოფი მატრის ოფიციალური პირები ეხმარებიან მსაჯს სათამაშო მოედნის, ბურთების და მოთამაშეთა ეკვიპირების შემოწმებისას...(...)

განმარტება

- მინიშნება წესებში მატრის იმ ოფიციალურ პირებზე, რომლებიც გამოიყენება VAR სისტემაში
- დადგენილი განსხვავება „მოედანზე მყოფი“ და „ვიდეო“ მატრის ოფიციალურ პირებს შორის

5. მატრის ვიდეო ოფიციალური პირები

დამატებული ტექსტი

მსაჯის ვიდეოასისტენტი (VAR) არის მატრის ოფიციალური პირი, რომელსაც შეუძლია მსაჯის დახმარება გადაწყვეტილების გამოტანაში ვიდეო კადრების გამეორების გამოყენებით მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“, რომელიც დაკავშირებულია შემდეგთან: გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი, 11მ დარტყმა/11მ დარტყმა არ არის, პირდაპირი წითელ ბარათი (არა მეორე ყვითელ ბარათი) ან იდენტიფიკაციაში შეცდომა, როდესაც მსაჯი აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს.

მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი (AVAR) არის მატრის ოფიციალური პირი, რომელიც ეხმარება მსაჯის ვიდეოასისტენტს ძირითადად:

- სატელევიზიო კადრების ყურებით, როდესაც მსაჯის ვიდეოასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით ან ვიდეოგადამოწმებით
- VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების და ნებისმიერი საკომუნიკაციო ან ტექნოლოგიური სირთულეების ჩანიშვნით
- მსაჯის ვიდეოასისტენტის დახმარებით მისი მსაჯთან კომუნიკაციისას, ასევე მსაჯთან კომუნიკაციით, როდესაც მსაჯის ვიდეოასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით/ვიდეოგადამოწმებით, მაგალითად: უთხრას მსაჯს „გააჩეროს მატრი“ ან „დააყოვნოს მატრის განახლება“ და ა.შ.
- შემოწმებისთვის ან ვიდეოგადამოწმებისთვის თამაშის დაყოვნებისას „დაკარგული“ დროის აღრიცხვით
- მსაჯის ვიდეოასისტენტთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებით შესაბამის მხარეებთან

განმარტება

ასახავს მატრის „ვიდეო“ ოფიციალური პირების უმთავრეს მოვალეობებს.

ნუსხი 7- მატრის ხანგრძლივობა

2. შესვენება

დამატებული ტექსტი

(...) დამატებითი დროის ტაიმებს შორის ნებადართულია მოკლე შესვენება (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) სითხეების დასალევად. (...)

განმარტება

რათა თავიდან აცილებული იქნას სითხეების დასალევად შესვენებების გადაქცევა ხანგრძლივ, სამწვრთნელო (კომერციულ) შესვენებებად, მათი ხანგრძლივობა ლიმიტირებულია/ განსაზღვრულია. ეს შემზღუდავს არ ეხება სამედიცინო „შესვენებებს გაგრილებისთვის“.

3. დამატებული დრო

დამატებული ტექსტი

მსაჯი ორივე ტაიმს დაუმატებს იმ დროს, რაც დაიკარგა:

(...)

- შესვენებებისთვის სითხეების დასალევად (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) ან სხვა სამედიცინო მიზეზების გამო, რაც დაშვებულია შეჯიბრების წესებით
- დაყოვნებისას VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების „შემოწმების“ და „ვიდეოგადამოწმების“ გამო

განმარტება

მინიშნება სითხეების დასალევად და VAR-ის მიერ „შემოწმების/ვიდეოგადამოწმებისთვის“ თამაშის გაჩერებებისთვის დამატებულ დროზე.

ნესი 10 - მატჩის შედეგის განსაზღვრა

3. დართყმები 11მ ნიშნულიდან - პროცედურა

დამატებული ტექსტი

- მეკარე, რომელსაც არ შეუძლია გააგრძელოს დართყმებში მონაწილეობის მიღება დართყმების წინ ან მიმდინარეობისას, შეიძლება შეცვლილი იქნას (...) თუმცა შეცვლილი მეკარე აღარ მიიღებს მონაწილეობას დართყმებში და ვეღარ შეასრულებს დართყმას. თუ მეკარემ უკვე შეასრულა დართყმა, მის შემცვლელს არ შეუძლია დართყმის შესრულება დართყმების მორიგ სერიამდე.

განმარტება

აზუსტებს, რომ თუ მეკარე შეცვლილია და უკვე შეასრულა დართყმა, შემცვლელს არ შეუძლია დართყმების მიმდინარე სერიაში დართყმის შესრულება.

ნესი 11 - თამაშგარე

2. თამაშგარე დარღვევა

დამატებული ტექსტი

თანაგუნდელის მიერ ბურთზე თამაშის ან შეხების* მომენტში თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე ისჯება მხოლოდ სათამაშო მოქმედებებში აქტიურად ჩართვისას, როდესაც ის:

(...)

* ბურთზე „თამაშის“ ან „შეხებისას“ გამოყენებული უნდა იქნას კონტაქტის პირველი წერტილი

განმარტება

შენელებული კადრი აჩვენებს ხელშესახებ განსხვავებას ბურთზე პირველ და ბოლო კონტაქტს შორის, ამიტომ თამაშგარე პოზიციის დასადგენად საჭირო იყო ბურთზე „თამაშის“ ზუსტი მომენტის განსაზღვრება.

ნუსი 12 - ნუსების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი

1. საჯარიმო დართვა

დამატებული ტექსტი

თუ მოთამაშე ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს, დაინიშნება საჯარიმო დართვა:

(...)

- კბენს ან აფურთხებს ვინმეს მუტოქუს
- ესვრის საგანს ბურთს, მეტოქეს ან მატჩის ოფიციალურ პირს, ან ხელში დაჭერილი საგნით ახდენს კონტაქტს ბურთზე

ბურთზე ხელით თამაში

- ბურთზე რაიმე საგნით შეხება, რომელიც მოთამაშეს უჭირავს ხელში (ტანხაცმელი, წვივსაფარი და ა.შ.) ითვლება დარღვევად
- ხელით ნახრალი რაიმე საგნის (ფეხსაცმელი, წვივსაფარი და ა.შ.) ბურთზე მოხვედრა ითვლება დარღვევად

განმარტება

- მინიშნება კბენაზე (იშვიათი დარღვევა), როგორც საჯარიმო დართვით დასასჯელ დარღვევაზე (და ასევე წითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევების სიაში ჩართვაზე)
- ბურთზე საგნის სროლა ან ხელში დაჭერილი საგნით ბურთზე კონტაქტი გახდა დარღვევის განცალკევებული კატეგორია და არა ხელით თამაში, ამიტომ მეკარე შეიძლება დასჯილი იყოს ამგვარი ქცევისთვის საკუთარ საჯარიმო მოედანში

2. თავისუფალი დართყმა

შეგვლილი ტექსტი

მეკარე აკონტროლებს ბურთს, როდესაც:

ბურთი არის (...) შორის (მაგ.: მიწა, საკუთარი სხეული) ან ეხება ბურთს მისი ხელის ან მკლავის ნებისმიერი ნაწილით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ბურთი შემთხვევით აისხლიტება მეკარისგან ან ... (...)

განმარტება

მეკარეები ხშირად წარუმატებლად ცდილობენ დაიჭირონ/გააჩერონ ან „მოიგერიონ“ ბურთი, მაგრამ ვინაიდან ეს „განზრახ“ ხელით (ხელებით) შეხებაა ბურთზე, ტექნიკურ ტერმინებში ისინი აკონტროლებდნენ ბურთს და არ შეეძლოთ მისი ხელში ალება. ეს არ არის წესის მიზანი და არ სრულდება, სიტყვა „შემთხვევით“ ამოღება ამუსტებს წესს.

3. სადისციპლინო სანქცია - უპირატესობა

შეგვლილი ტექსტი

თუ მსაჯი იყენებს უპირატესობას ისეთი დარღვევისთვის, რომლისთვისაც ყვითელი/წითელი ბარათი უნდა ყოფილიყო ნაჩვენები თამაშის გაჩერების შემთხვევაში, მაშინ ეს ყვითელი/წითელი ბარათი ნაჩვენები უნდა იყოს ბურთის თამაშიდან გასვლის შემდეგ, გარდა გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისა, როდესაც გოლი გადის და მოთამაშე გაფრთხილებულია არასპორტული საქციელისთვის.

განმარტება

თუ მსაჯი იყენებს უპირატესობას გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისას და გოლი გადის, ეს არის ყვითელი ბარათი, მაგრამ ტექნიკურად, წესი ამბობს, რომ თუ გოლი არ გადის, უნდა იყოს წითელი ბარათი. ეს არასოდეს გამოიყენებოდა და არ განიხილება, როგორც „სამართლიანი“, ვინაიდან უპირატესობის ეფექტური გამოყენება ნიშნავს, რომ გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობა რჩება; აქედან გამომდინარე, ყვითელი ბარათი არის ყველაზე სამართლიანი სანქცია, იმის მიუხედავად, გატანილია გოლი თუ არა.

3. სადისციპლინო სანქცია - დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაფრთხილებით

დამატებული ტექსტი

მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:
(...)

- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში შესვლა
- „ვიდეოგადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებული გამოყენება

სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:

(...)

- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში შესვლა
- „ვიდეოგადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებული გამოყენება

როდესაც ჩადენილია ორი სხვადასხვა, ყვითელი ბარათით დასჯადი დარღვევა (თუნდაც დროის მოკლე მონაკვეთში), ნაჩვენები უნდა იყოს ორი ყვითელი ბარათი, მაგალითად, თუ მოთამაშე შედის სათამაშო მოედანზე საჭირო ნებართვის გარეშე და ჩაიდენს გაუაზრებელ ვარდნას ან გააჩერებს იმედისმომცემ შეტევას წესის დარღვევით/ზურთხეხილით თამაშით და ა.შ.

განმარტება

- მსაჯის ვიდეოგადამოწმების ზონაში (RRA) შესვლის ან გადამეტებულად „ვიდეოგადამოწმების“ სიგნალის (სატელევიზიო ეკრანი) გამოყენების ჩართვა ყვითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევების სიაში
- აზუსტებს მსაჯის მოქმედებას, რომელიც მან უნდა განახორციელოს სადაც ხდება 2, აშკარად სხვადასხვა, ყვითელი ბარათით დასასჯელი დარღვევა, რაც შესაძლოა დაკავშირებული იყოს ერთმანეთთან, კერძოდ, როდესაც ვინმე შედის სათამაშო მოედანზე ნებართვის (როდესაც საჭიროა) გარეშე და შემდეგ ჩაიდენს ყვითელი ბარათით დასასჯელ დარღვევას. ეს პრინციპი ასევე ვრცელდება წითელი ბარათით დასასჯელ დარღვევებზე

3. სადისციპლინო სანქცია - დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაძევებით

დამატებული ტექსტი

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე გაძევებული იქნება, თუ ის ქვემოთ მოყვანილი დარღვევიდან რომელიმეს ჩაიდენს: (...)

- ვინმეს კბენა ან შეფურთხება
- ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR) შესვლა

განმარტება

კბენის და VOR-ში შესვლის ჩართვა წითელი ბარათით დასასჯელ დარღვევებში.

4. თამაშის განახლება ნახების დარღვევების და უღისციკლინო საეციილის შიშდეშ

დამატებული ტექსტი

თუ ბურთი თამაშშია და:

(...)

თუ დარღვევა ჩადენილია სათამაშო მოედნის გარეთ საკუთარი გუნდის მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემოსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან.

თუ მოთამაშე ხელში დაჭერილი საგნით (ფეხსაცმელი, წვიგსაფარი და ა.შ.) კონტაქტს ახდენს ბურთზე, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით (ან 11მ დარტყმით).

განმარტება

აზუსტებს:

- თუ როგორ უნდა განახლდეს თამაში, თუ მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას სათამაშო მოედნის გარეთ ვინმეს წინააღმდეგ საკუთარი გუნდიდან (მათ შორის გუნდის ოფიციალური პირის).
- რომ, ბურთის დარტყმა ხელში დაჭერილი საგნით არის განცალკევებული დარღვევა და არა ხელით თამაშის ნაწილი, შესაბამისად მეკარე შეიძლება დასჯილი იქნას ამგვარი ქცევისთვის საკუთარ საჯარიმო მოედანში.

ნენი 13 - საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმა

1. დარტყმის სახეობები

დამატებული ტექსტი

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები ინიშნება დარღვევაში დამნაშავე მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის, გაძეგებული მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის მეტოქე გუნდის სასარგებლოდ.

განმარტება

წესი იძლევა უფლებას, რომ სათადარიგო, შეცვლილი და გაძეგებული მოთამაშეები ან გუნდის ოფიციალური პირი გარკვეული დარღვევებისთვის დასჯილი იყოს საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით.

ნაწი 15 - ბურთის შემოგდება

1. პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

ბურთის შემოგდების მომენტში შემომგდები მოთამაშე:
პირისახით უნდა იდგეს ~~იშვლეს~~ სათამაშო მოედნისკენ

განმარტება

აზუსტებს, რომ ბურთის შემოგდებისას მოთამაშე უნდა იდგეს, ანუ ჯდომა ან მუხლზე დგომა აკრძალულია.

IFAB®

დასტავონი

ტერმინთა ლექსიკონი შეიცავს სიტყვებს/ფრაზებს, რომლებიც საჭიროებენ განმარტებას ან ახსნას წესებში მოყვანილ დეტალებს მიღმა და/ან რომელთა თარგმნა სხვა ენებზე არ არის ყოველთვის ადვილი.

საფეხბურთო ორგანიზაციები

IFAB - საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭო

ორგანიზაცია, რომელიც შედგება ოთხი ბრიტანული საფეხბურთო ასოციაციის და FIFA-გან და პასუხისმგებელია თამაშის წესებზე მთელ მსოფლიოში. პრინციპში, ცვლილებები წესებში შესაძლებელია დამტკიცდეს მხოლოდ წლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც როგორც წესი, ტარდება თებერვალში ან მარტში.

FIFA - საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაცია

ხელმძღვანელი ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე მთელ მსოფლიოში

Confederation - კონფედერაცია

ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე კონტინენტის მასშტაბით. არსებობს ექვსი კონფედერაცია: AFC (აზია), CAF (აფრიკა), CONCACAF (ჩრდილოეთი, ცენტრალური ამერიკა და კარიბის აუზის ქვეყნები), CONMEBOL (სამხრეთ ამერიკა), OFC (ოკეანია) და UEFA (ევროპა)

National Football Association - ეროვნული საფეხბურთო ასოციაცია

ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე ქვეყნის მასშტაბით

საფეხბურთო ტერმინები

A

Abandon

შეწყვეტა – წინასწარ დადგენილ დროზე ადრე მატჩის დასრულება/დამთავრება

Advantage

უპირატესობა – მსაჯი აგრძელებს თამაშს, როდესაც ხდება დარღვევა, თუ ეს სარგებელს აძლევს იმ გუნდს, რომლის წინააღმდეგაც მოხდა დარღვევა

Additional time

დამატებული დრო – დრო, რომელიც ემატება მატჩის ყოველ ტაიმს დასასრულისას შეცვლების, ტრავმების, სადისციპლინო სანქციების, გატანილი გოლის საზეიმო აღნიშვნის და სხვა მიზეზების გამო „დაკარგული“ დროის კომპენსაციისთვის

Assessment of injured player

ტრავმირებული მოთამაშის შემოწმება – ტრავმის სწრაფი შემოწმება, როგორც წესი, სამედიცინო პერსონალის მიერ, იმის დასადგენად, საჭიროებს თუ არა მოთამაშე მკურნალობას

Away goals rule

სტუმრად გატანილი გოლების წესი – მატჩის/მატჩების გამარჯვებულის გამოვლენის მეოთხედი, როდესაც ორივე გუნდმა გაიტანა გოლების ერთნაირი რაოდენობა; მასპინძლისთვის სტუმრად გატანილი გოლი ითვლება ორად

B

Brutality

სისასტიკე – ველური, დაუნდობელი ან განზრახ ძალადობრივი ქმედება

C

Caution

გაფრთხილება – ოფიციალური სანქცია, რომლის შედეგად სადისციპლინო ორგანოს მიეწოდება პატაკი; გამოიხატება ყვითელი ბარათის ჩვენებით; მატჩში ორი ყვითელი ბარათი იწვევს მოთამაშის გაძევებას

Charge (an opponent)

თავდასხმა (მეტოქეზე) – ფიზიკური ბრძოლა მეტოქის წინააღმდეგ, როგორც წესი მხრის ან მკლავის ზედა ნაწილის გამოყენებით (რომელიც სხეულთან ახლოს იმყოფება)

D

Deceive

მოტყუება – ქმედება მსაჯის შეცდომაში შეყვანის / მოტყუების მიზნით, როდესაც გამოტანილია არასწორი გადაწყვეტილება/ სადისციპლინო სანქცია, რომლითაც სარგებლობს მომტყუებელი და/ან მისი გუნდი

Direct free kick

საჯარიმო დარტყმა – დარტყმა, საიდანაც უშუალოდ შესაძლებელია ბურთზე ფეხის დარტყმით მეტოქის კარში გოლის გატანა

Discretion

შეხედულება, მოსაზრება - მსაჯის ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანისას გამოყენებული მსჯელობა

Dismissal

გაძევება – გაძევების აღმნიშვნელი კიდევ ერთი სიტყვა (წითელი ბარათი)

Dissent

უთანხმოება – მატჩის ოფიციალური პირის გადაწყვეტილების მიმართ უთანხმოების საჯარო გამოხატვა (სიტყვიერად და/ან ფიზიკურად); ისჯება გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით)

Distract

დაბნევა – შეცბუნება, შეწუხება ან ყურადღების მიპყრობა (როგორც წესი არასამართლიანად)

Dropped ball

დაგდებული ბურთი, ანუ “სადავო ბურთი” – თამაშის განახლების „ნეიტრალური“ მეთოდი – მსაჯი აგდებს ბურთს ორივე გუნდის მოთამაშეებს შორის; ბურთი თამაშშია, როდესაც ეხება მიწას

E

Electronic player tracking system (EPTS)

ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემა – სისტემა, რომელიც იწერს და ანალიზებს მოთამაშის ფიზიკური და ფიზიოლოგიური მახასიათებლების მონაცემებს

Endanger the safety of an opponent

ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას – მეტოქის საფრთხეში ან რისკის ქვეშ (დაშავების) ჩავდება

Excessive force

გადაჭარბებული ძალა – საჭიროზე მეტი ძალის/ენერჯის გამოყენება

Extra time

დამატებითი დრო – მატჩის შედეგის განსაზღვრის მცდელობის მეთოდი თამაშის ორი დამატებითი პერიოდის დანიშვნით

F

Feinting

ცრუ მოძრაობა – მოქმედება, რომელიც ცდილობს მეტოქის დაბნევას. წესები განსაზღვრავს დასაშვებ და „არააღებულ“ ცრუ მოძრაობებს

Field of play (pitch)

სათამაშო მოედანი - სათამაშო არეალი, მოქცეული გვერდითი, კარის ხაზების და კარის ბადეს შორის (სადაც ის გამოყენებულია)

G

Goal line technology (GLT)

გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია – ელექტრონული სისტემა, რომელიც დაუყოვნებლივ აცნობებს მსაჯს გატანილი გოლის შესახებ, როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს კარში (დეტალებისთვის იხ. წესი)

H

Hybrid system

ჰიბრიდული სისტემა – ხელოვნური და ბუნებრივი მასალების კომბინაცია, სათამაშო ბედაპირის შექმნის მიზნით, რომელიც საჭიროებს მზის სინათლეს, წყალს, ჰაერის ცირკულაციას და მოძრაობას

I

Indirect free kick

თავისუფალი დარტყმა – დარტყმა, რომლიდანაც უშუალოდ გოლის კარში გატანა შესაძლებელია, თუ რომელიმე სხვა მოთამაშე (ნებისმიერი გუნდის) შეეხება ბურთს დარტყმის შემდეგ

Impede

შეფერხება – ოპონენტის მოქმედების ან მოძრაობის შეყოვნება, ბლოკირება ან ხელის შეშლა

Intentional

განზრახ – გამიზნული ქმედება (არა შემთხვევითი)

Intercept

ჩაჭრა – ხელის შეშლა ბურთისთვის მიაღწიოს წინასწარ განზრახულ დანიშნულებას

K

Kick

ფეხის დარტყმა - ბურთი ფეხით დარტყმულია, როდესაც მოთამაშე მასზე მოახდენს კონტაქტს ტერფით და/ან ქუსლით

Kicks from the penalty mark

დარტყმები 11მ ნიშნულიდან – მატჩის შედეგის დადგენის მეთოდი, როდესაც ორივე გუნდი ალტერნატიულად ასრულებს დარტყმებს, ვიდრე რომელიმე გუნდი არ გაიტანს ერთით მეტ გოლს, ორივე გუნდის მიერ დარტყმების თანაბარი რაოდენობის შესრულებისას (იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც პირველი 5 დარტყმისას ორივე გუნდისთვის, ერთი გუნდი ვერ შეძლებს გაუთანაბრდეს მეორე გუნდის ანგარიშს ყველა დარჩენილი დარტყმიდან გოლის გატანის შემთხვევაშიც)

N

Negligible

უმნიშვნელო – შეუმჩნეველი, მინიმალური

O

Offence

დარღვევა – მოქმედება, რომელიც არღვევს/გათელავს/შებლავს თამაშის წესებს; ზოგჯერ დაკავშირებულია აკრძალულ ქმედებებთან პიროვნების წინააღმდეგ, განსაკუთრებით მეტოქის წინააღმდეგ

Offensive, insulting or abusive language

შეურაცხყოფელი, დამამცირებელი ან უცენზურო გამოთქმები – სიტყვიერი ან ფიზიკური ქცევა, რომელიც არის უხეში, საზიანო, უზრდელო; ისჯება გაძევებით (წითელი ბარათი)

Outside agent

გარეშე პირი – ნებისმიერი პირი, რომელიც არ წარმოადგენს მატჩის ოფიციალურ პირს ან არ არის შეყვანილი გუნდის სიაში (მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები)

P

Penalise

დაჯარიმება – დასჯა, როგორც წესი თამაშის გაჩერებით და საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმის დანიშვნით მეტოქე გუნდის სასარგებლოდ (*იხილეთ აგრეთვე უპირატესობა*)

Played

ითამაშა – მოთამაშის მოქმედება, რომელიც გულისხმობს ბურთზე კონტაქტს

Playing distance

სათამაშო მანძილი – მანძილი ბურთამდე, რომელიც საშუალებას აძლევს მოთამაშეს შეეხოს ბურთს ტერფის/ფეხის გაშლით ან ნახტომში ან, მეკარეებისთვის, ნახტომში გაშლილი მკლავებით. მანძილი დამოკიდებულია მოთამაშის ფიზიკურ ზომებზე

Q

Quick free kick

სწრაფი საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა – თამაშის გაჩერების შემდეგ ძალიან სწრაფად შესრულებული საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა (მსაჯის ნებართვით)

R

Reckless

გაუაზრებელი – მოთამაშის რაიმე მოქმედება (როგორც წესი ფეხით ან სხეულის სხვა ნაწილით), რომელიც უგულებელყოფს საფრთხეს ან შედეგებს მეტოქისთვის

Restart

განახლება – თამაშის განახლების ნებისმიერი მეთოდი მისი გაჩერების შემდეგ

S

Sanction

სანქცია – მსაჯის მიერ გამოტანილი სადისციპლინო სანქცია

Save

გადარჩენა – მოთამაშის ქმედება, როდესაც ის აჩერებს ან ცდილობს გააჩეროს ბურთი, რომელიც უნდა გავიდეს კარში ან ძალიან ახლოს არის კართან, სხეულის ნებისმიერი ნაწილის გამოყენებით, ხელების გარდა (გარდა მეკარისა საკუთარ საჯარიმო მოედანში)

Send off (dismissal)

გაძევება – სადისციპლინო სანქცია, როდესაც მოთამაშეს მოეთხოვება დატოვოს მოედანი მატჩის ბოლომდე ისეთი დარღვევისთვის, რომელიც იმსახურებს გაძევებას (წითელი ბარათის ჩვენებით); თუ მატჩი დაწყებულია, მოთამაშის ჩანაცვლება არ შეიძლება

Serious foul play

წესების სერიოზული დარღვევა – ვარდნა ან ბრძოლა ბურთისთვის, რომელიც ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას ან იყენებს გადაჭარბებულ ფიზიკურ ძალას/სისასტიკეს; ისჯება გაძევებით (წითელი ბარათით)

Signal

სიგნალი – ფიზიკური ნიშანი მსაჯისაგან ან მატჩის ნებისმიერი ოფიციალური პირისაგან; როგორც წესი გულისხმობს ხელის, მკლავის ან აღმის მოძრაობას, ან სასტვენის გამოყენებას (მხოლოდ მსაჯი)

Simulation

სიმულაცია – ქმედება, რომელიც ქმნის მცდარ/ყალბ შთაბეჭდილებას, რომ რაღაც მოხდა, როდესაც ეს არ მომხდარა (იხილეთ აგრეთვე deceive); ჩადენილია მოთამაშის მიერ არასამართლიანი უპირატესობის მოპოვების მიზნით

Spirit of the game

თამაშის სულისკვეთება – ფეხბურთის ძირითადი/არსებითი პრინციპები/ხასიათი

Suspend

შეჩერება – მატჩის შეჩერება დროის რაღაც პერიოდის განმავლობაში საბოლოოდ მისი კვლავ განახლების მიზნით, მაგ.: ნისლი, ძლიერი წვიმა, ჭექაქუხილი, მძიმე ტრავმა

T**Tackle**

ვარდნა – ბრძოლა ბურთისთვის ფეხების გამოყენებით (მიწაზე ან ჰაერში)

Team official

გუნდის ოფიციალური პირი – ნებისმიერი პირი, რომელიც არ წარმოადგენს მოთამაშეს და შეყვანილია გუნდის ოფიციალურ განაცხადში, მაგ.: მწვრთნელი, ფიზიოთერაპევტი, ექიმი (იხილეთ ტექნიკური პერსონალი)

Team list

გუნდის განაცხადი – გუნდის ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც როგორც წესი შეიცავს მოთამაშეთა, სათადარიგო მოთამაშეთა და გუნდის ოფიციალური პირების ჩამონათვალს

Technical staff

ტექნიკური პერსონალი – გუნდის ოფიციალური წევრები, რომლებიც არ წარმოადგენენ მოთამაშეებს და შეყვანილი არიან გუნდის ოფიციალურ განაცხადში, მაგ.: მწვრთნელი, ფიზიოთერაპევტი, ექიმი (იხილეთ გუნდის ოფიციალური პირი)

Technical area

ტექნიკური ზონა – გარკვეული ზონა (სტადიონზე) დასაჯდომი ადგილებით გუნდის ოფიციალური პირებისთვის (იხილეთ წესი 1 დეტალებისთვის)

Temporary dismissal

დროებით გაძევება – ზოგიერთი/ყველა ყვითელი ბარათით დასჯადი (შეჯიბრების დებულების მიხედვით) დარღვევებისთვის დამნაშავე მოთამაშის მატჩის შემდგომ ნაწილში მონაწილეობის დროებით შეჩერება

U

Undue interference

უადგილო ჩარევა – ქმედება/ზეგავლენა, რომელიც არ არის საჭირო

Unsporting behaviour

არასპორტული საქციელი – არასამართლიანი ქმედება/ქცევა; ისჯება გაფრთხილებით

V

Violent conduct

ძალადობრივი ქმედება – ქმედება, რომელიც არ წარმოადგენს ბურთისთვის ბრძოლას, რომელიც იყენებს ან ცდილობს გამოიყენოს გადაჭარბებული ძალა ან სისასტიკე მეტოქის წინააღმდეგ ან როდესაც მოთამაშე განზრახ ურტყამს ხელს თავში ან სახეში ვინმეს და გამოყენებული ძალა არ არის უმნიშვნელო

სამსაჯო ტერმინები

Match official(s)

მატჩის ოფიციალური პირები – ძირითადი ტერმინი იმ პირის ან პირებისთვის, რომლებიც პასუხისმგებლები არიან ფეხბურთის მატჩის კონტროლზე საფეხბურთო ასოციაციის და/ან შეჯიბრების სახელით, რომლის იურისდიქციითაც ტარდება მატჩი

Referee

მსაჯი – მატჩის მთავარი ოფიციალური პირი, რომელიც მოქმედებს სათამაშო მოედანზე. მატჩის სხვა ოფიციალური პირები მოქმედებენ მსაჯის კონტროლით და ხელმძღვანელობით. მსაჯი არის უკანასკნელი/ერთადერთი, ვინც იღებს გადაწყვეტილებებს

Other match officials

მატჩის სხვა ოფიციალური პირები

„On – field” match officials

„მოედანზე მყოფი“ მატჩის ოფიციალური პირები

მსაჯის დასახმარებლად შეჯიბრებებში შესაძლოა დაინიშნონ მატჩის სხვა ოფიციალური პირები:

- **Assistant referee**

მსაჯის ასისტენტი – მატჩის ოფიციალური პირი აღმით ხელში, რომელიც განლაგებულია ყოველი გვერდითი ხაზის ერთ ნახევარზე მსაჯის დასახმარებლად, კერძოდ თამაშებზე სიტუაციებისას და კარიდან დარტყმის / კუთხური დარტყმის / ბურთის შემოგდების გადაწყვეტილებებისას

- **Fourth official**

სათადარიგო მსაჯი – მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც პასუხისმგებელია მსაჯის დახმარებაზე მოედნის გარეთ და მოედანზე არსებულ საკითხებში, მათ შორის ტექნიკური ზონის მეთვალყურეობაში, სათადარიგო მოთამაშეების კონტროლში და ა.შ.

- **Additional assistant referee (AAR)**

მსაჯის დამატებითი ასისტენტი – მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც განლაგებულია ყოველ კარის ხაზზე მსაჯის დასახმარებლად, კერძოდ საჯარიმო მოედანსა და მის გარშემო წარმოქმნილ სიტუაციებში და გადაწყვეტილებებში, რომლებიც დაკავშირებულია სიტუაციასთან: იყო თუ არა გოლი

- **Reserve assistant referee**

მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი – მსაჯის ასისტენტი, რომელიც შეცვლის ასისტენტს (და, თუ შეჯიბრების დებულება უშვებს, სათადარიგო მსაჯს და/ან მსაჯის დამატებით ასისტენტს), რომელსაც აღარ შეუძლია მატჩის გაგრძელება

“Video” match officials

მატჩის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები

VAR (მსაჯის ვიდეოასისტენტი) და AVAR (მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი) ეხმარებიან მსაჯს VAR-ის პროტოკოლის შესაბამისად

- **Assistant video assistant referee (AVAR)**

მსაჯის ვიდეოასისტენტის ასისტენტი - მოქმედი ან ყოფილი მსაჯი/მსაჯის ასისტენტი, რომელიც დანიშნულია მატჩზე, რათა დაეხმაროს მსაჯის ვიდეოასისტენტს (VAR)

- **Video assistant referee (VAR)**

მსაჯის ვიდეოასისტენტი - მოქმედი ან ყოფილი მსაჯი, რომელიც დანიშნულია მატჩზე, რათა დაეხმაროს მსაჯს გამეორებული ვიდეო კადრების შესახებ ინფორმაციის მისთვის გადაცემით, მხოლოდ „ნათელ და აშკარა შეცდომასთან“ და „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტთან“ დაკავშირებულ ერთ-ერთ კატეგორიაში, რომელიც ექვემდებარება ვიდეოგადამოწმებას

მატჩის
ოფიციალური
პირების
პრეჩტოკუდი
სახანძროვანალო

შესავალი

ეს სახელმძღვანელო შეიცავს პრაქტიკულ რჩევებს მატჩის ოფიციალური პირებისთვის, რომელიც აცხადებს თამაშის წესებში არსებულ ინფორმაციას.

მე-5 წესში არის მითითება მსაჯებზე, რომლებიც მოქმედებენ თამაშის წესების და „თამაშის სულისკვეთების“ ფარგლებში. არსებობს იმის მოლოდინი, რომ მსაჯები მიმართავენ საღ აზრს და გაითვალისწინებენ „თამაშის სულისკვეთებას“ თამაშის წესების გამოყენებისას, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც გამოაქვთ გადაწყვეტილება მატჩის ჩატარების და/ან გაგრძელების შესახებ.

ეს სწორია, განსაკუთრებით ფეხბურთის დაბალ საფეხურებზე, სადაც ყოველთვის არ არის შესაძლებელი წესების მკაცრი გამოყენება. მაგალითად, თუ არ არსებობს უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საკითხები, მსაჯმა უნდა დაიწყოს/გააგრძელოს თამაში, თუ:

- არ არის ერთი ან მეტი კუთხური ალაში
- არის მცირე უზუსტობა მოედნის დახაზვაში, როგორც არის კუთხური ზონა, ცენტრალური წრე და ა.შ.
- კარის ბოძები/ძელი არ არის თეთრი

ასეთ შემთხვევებში, მსაჯმა, გუნდებთან შეთანხმებით, უნდა დაიწყოს/ გააგრძელოს მატჩი და წარუდგინოს პატაკი შესაბამის ორგანოებს.

აღნიშვნა:

- AR = მსაჯის ასისტენტი
- AAR = მსაჯის დამატებითი ასისტენტი

ადგილის შერჩევა, მოძრაობა და გუნდური მუშაობა

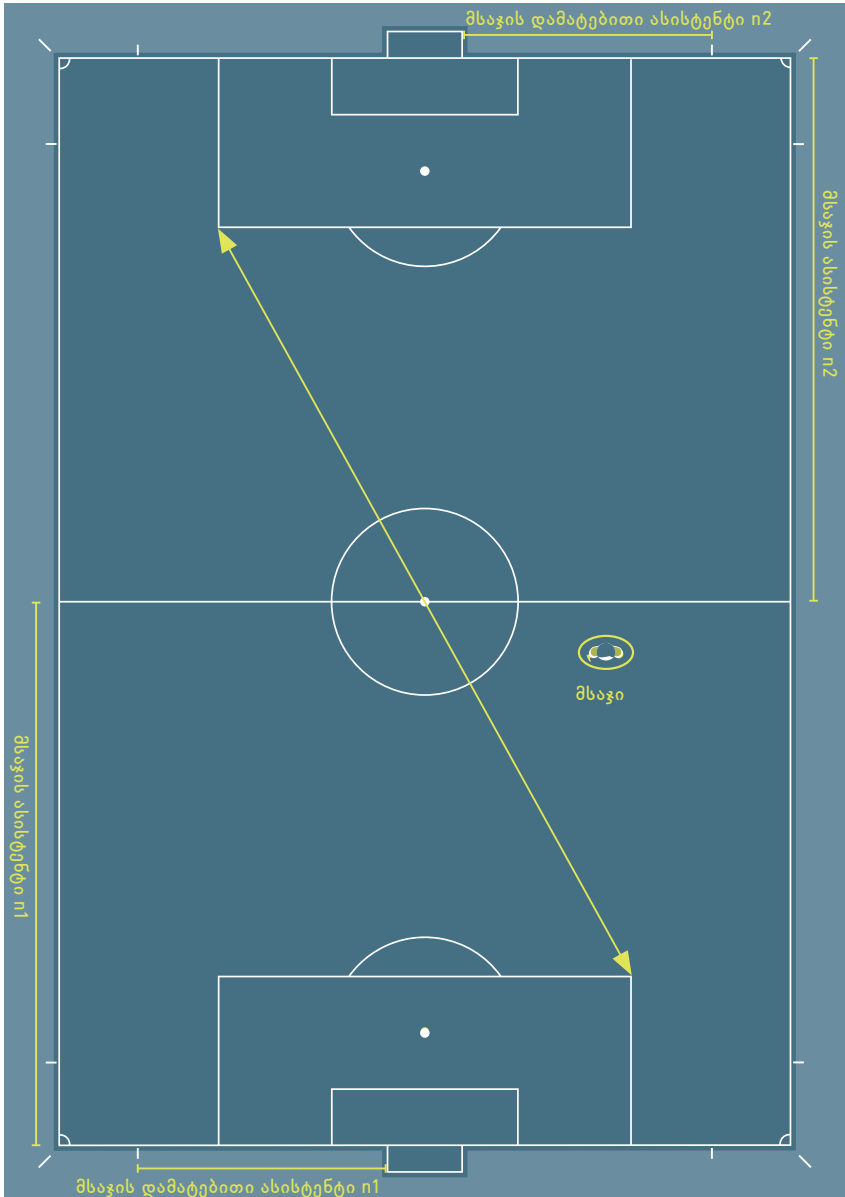
1. ადგილის შერჩევის და მოძრაობის ძირითადი პრინციპები

საუკეთესო პოზიცია არის ის, საიდანაც მსაჯს შეუძლია სწორი გადაწყვეტილების მიღება. ყველა რეკომენდაცია მოედანზე ადგილის შერჩევასთან დაკავშირებით კორექტირებული უნდა იქნას გუნდების, მოთამაშეების და მატჩში მომხდარი მოვლენების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით.

დიაგრამებით მოცემული პოზიციები არის საბაზისო და რეკომენდირებული მსაჯებისთვის. მინიშნება „ზონაზე“ ხაზს უსვამს იმას, რომ რეკომენდირებული პოზიცია არის ის სივრცე, სადაც მსაჯი იმოქმედებს ყველაზე ეფექტურად. ზონა შეიძლება იყოს უფრო ვრცელი, მცირე ან სხვადასხვა ფორმის, კონკრეტული გარემოებების მიხედვით.

რეკომენდაციები:

- თამაში უნდა მიმდინარეობდეს მსაჯსა და მსაჯის წამყვან ასისტენტს შორის
- მსაჯის წამყვანი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს მსაჯის მხედველობის არეში, ასე რომ მსაჯმა, როგორც წესი, უნდა გამოიყენოს განიერი დიაგონალური სისტემა
- თამაშის გვერდიდან ყურება აადვილებს თამაშის და მსაჯის წამყვანი ასისტენტის ყოლას მსაჯის მხედველობის არეში
- მსაჯი საკმარისად ახლოს უნდა იყოს, რათა დაინახოს თამაში მასზე ზეგავლენის გარეშე
- „ის, რაც უნდა იყოს დანახული“ – ყოველთვის არ არის ბურთთან არსებული სივრცე. მსაჯმა ყურადღება უნდა მიაქციოს აგრეთვე:
 - მოთამაშეთა კონფრონტაციებს, რომლებიც არ ფლობენ ბურთს
 - შესაძლო დარღვევებს იმ ზონაში, საითაც არის მიმართული შეტევა
 - შესაძლო დარღვევებს გადაცემის შესრულების შემდეგ

ადგილის შერჩევა მსაჯის ასისტენტებისა და მსაჯის დამატებითი ასისტენტებისთვის

მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს ბოლოდან მეორე მცველთან ან ბურთთან ერთ ხაზზე, თუ ბურთი უფრო ახლოს იმყოფება კარის ხაზთან, ვიდრე ბოლოდან მეორე მცველი. მსაჯის ასისტენტი პირისახით ყოველთვის სათამაშო მოედნისკენ უნდა იყოს, სირბილის დროსაც კი. გვერდითი მოძრაობა გამოყენებული უნდა იქნას მოკლე დისტანციებისთვის. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრისას, რადგან უკეთეს მხედველობის არეს აძლევს ასისტენტს.

მსაჯის დამატებითი ასისტენტის პოზიცია არის კარის ხაზის უკან, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საჭიროა კარის ხაზზე დგომა გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი სიტუაციების განსაზღვრისას. მსაჯის დამატებითი ასისტენტებს არა აქვთ უფლება შევიდნენ სათამაშო მოედანზე, გარდა განსაკუთრებული სიტუაციებისა.

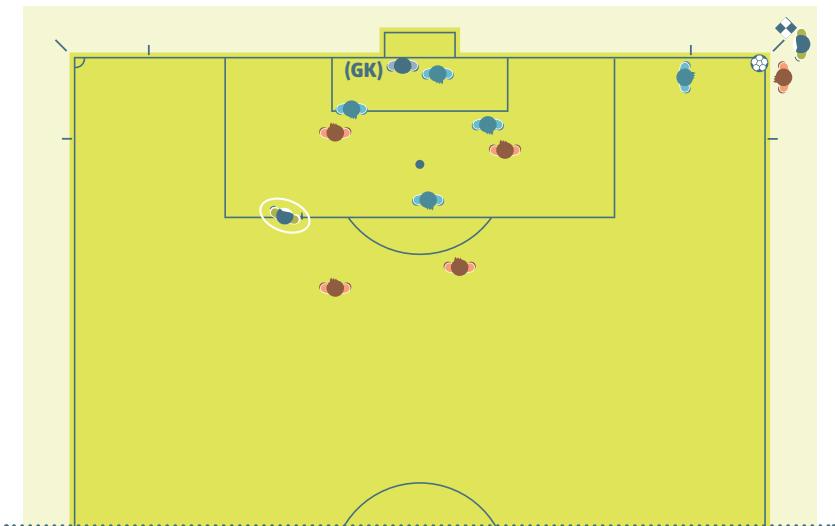
2. ადგილის შერჩევა და გუნდური მუშაობა

კონსულტაცია

იმ სიტუაციებში, როდესაც საჭიროა სადისციპლინო სანქციების გამოტანა, ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და მსაჯის ასისტენტის ძირითადი, თავშეკავებული სიგნალი ხელით შესაძლოა იყოს საკმარისი. როდესაც საჭიროა უშუალო კონსულტაცია, მსაჯის ასისტენტს შეუძლია, საჭიროების შემთხვევაში, მოედნის სიღრმეში 2–3 მეტრით შესვლა. საუბრისას მსაჯი და მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდნენ პირისახით მოედნისკენ, რათა თავიდან აიცილონ ვინმეს მიერ მათი საუბრის მოსმენა და დააკვირდნენ მოთამაშეებს და სათამაშო მოედანს.

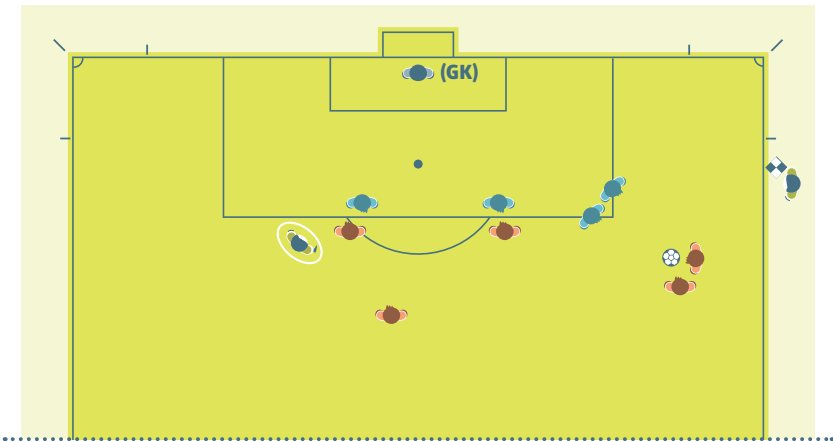
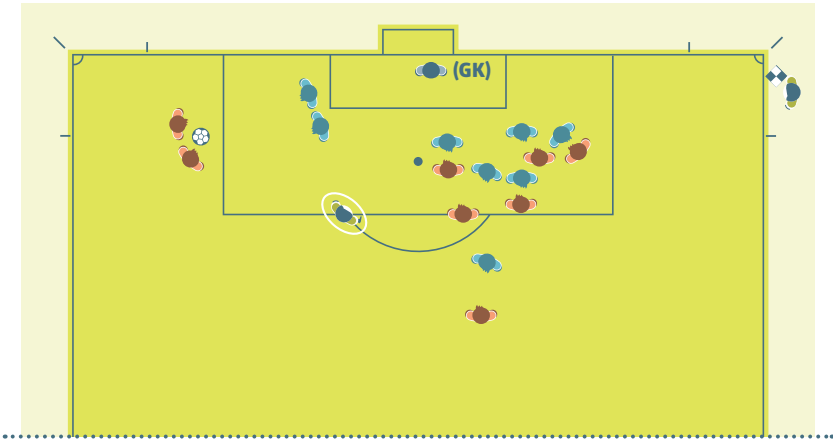
კუთხური დარტყმა

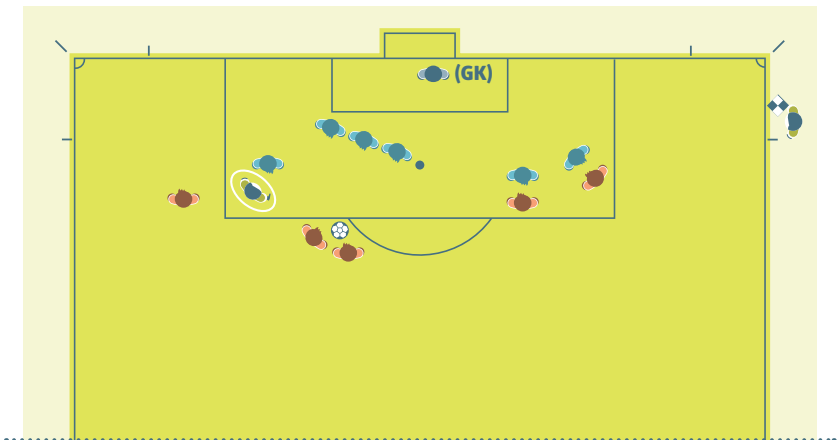
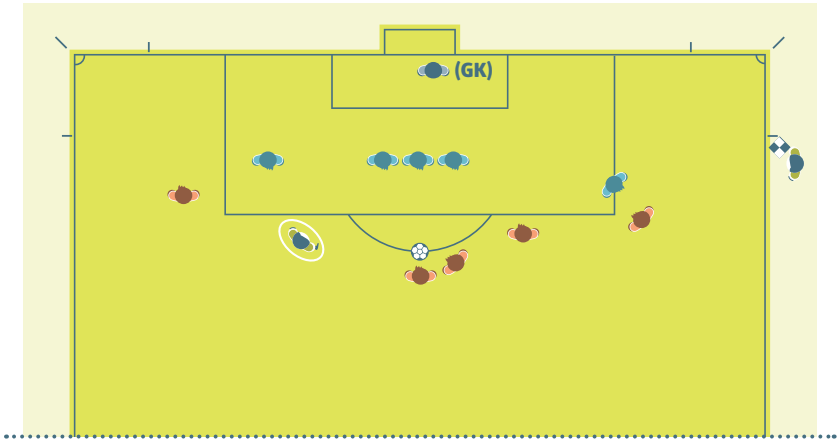
მსაჯის ასისტენტის პოზიცია კუთხური დარტყმის დროს არის კუთხური აღმის უკან, კარის ხაზის გასწვრივ, თუმცა, მსაჯის ასისტენტმა არ უნდა შეუშალოს ხელი კუთხური დარტყმის შემსრულებელ მოთამაშეს და უნდა შეამოწმოს, რომ ბურთი სწორად არის მოთავსებული კუთხურ ზონაში.

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

მსაჯის ასისტენტის პოზიცია საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმების დროს უნდა იყოს ბოლოდან მეორე მცველთან ერთ ხაზზე თამაშგარე ხაზის შესამოწმებლად. თუმცა, მსაჯის ასისტენტი მზად უნდა იყოს გააყვეს ბურთს გვერდითი ხაზის გასწვრივ კუთხური აღმისკენ მოძრაობით, თუ ადგილი აქვს კარში პირდაპირ დარტყმას.

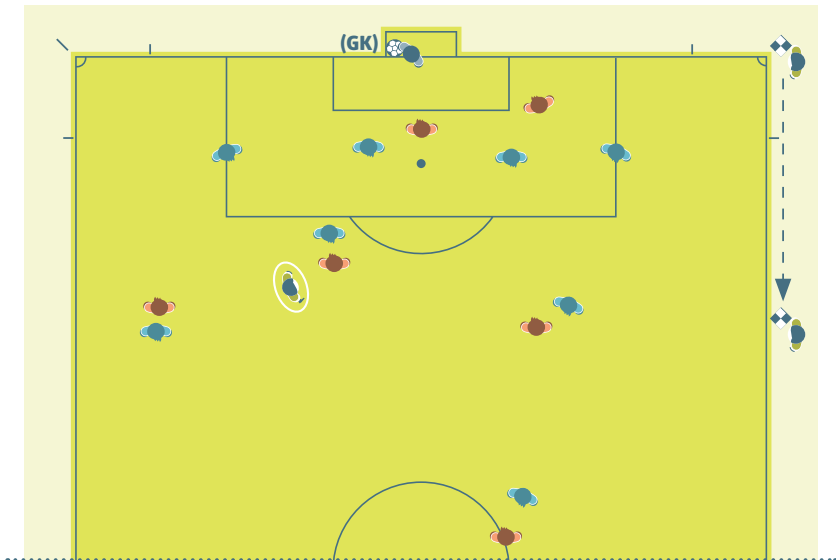

გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი

თუ გოლი იქნა გატანილი და არ არსებობს ეჭვის საფუძველი ამის შესახებ, მსაჯმა და მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაამყარონ ვიზუალური კონტაქტი და და მსაჯის ასისტენტმა ალმის აწევის გარეშე სწრაფად უნდა გაირბინოს 25-30 მეტრი გვერდითი ხაზის გასწვრივ მოედნის შუა ხაზისკენ.

როდესაც გოლი გატანილი იქნა, თუმცა ისე ჩანს, თითქოს ბურთი ჯერ კიდევ თამაშშია, მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა ასწიოს ალაში მსაჯის ყურადღების მისაპყრობად და შემდეგ გააგრძელოს გოლის ჩათვლის პროცედურა 25-30 მეტრის სწრაფი გარბენით გვერდითი ხაზის გასწვრივ მოედნის შუა ხაზისკენ.

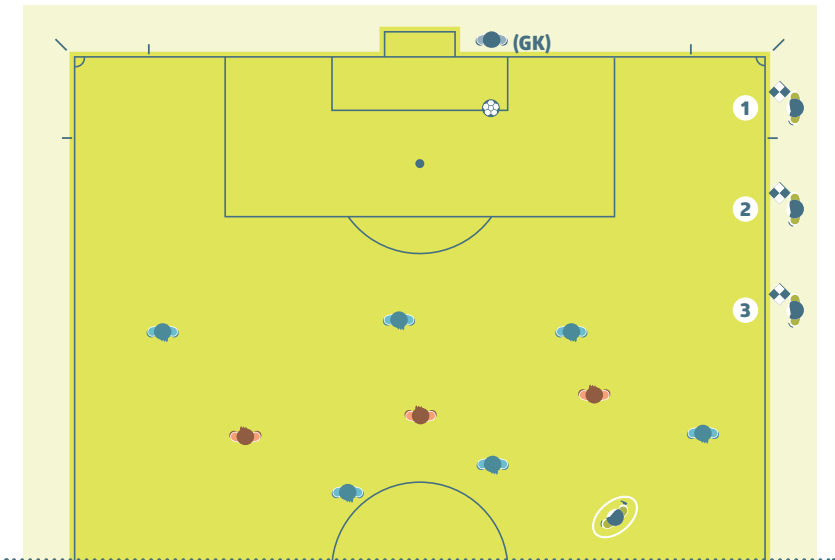
იმ შემთხვევებში, როდესაც ბურთი მთლიანად არ გადაკვეთს კარის ხაზს და თამაში ჩვეულებრივ გრძელდება, ვინაიდან გოლი არ იქნა გატანილი, მსაჯმა უნდა დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯის ასისტენტთან და თუ საჭიროა, მისცეს თავშეკავებული სიგნალი ხელით.

კარიდან დარტყმა

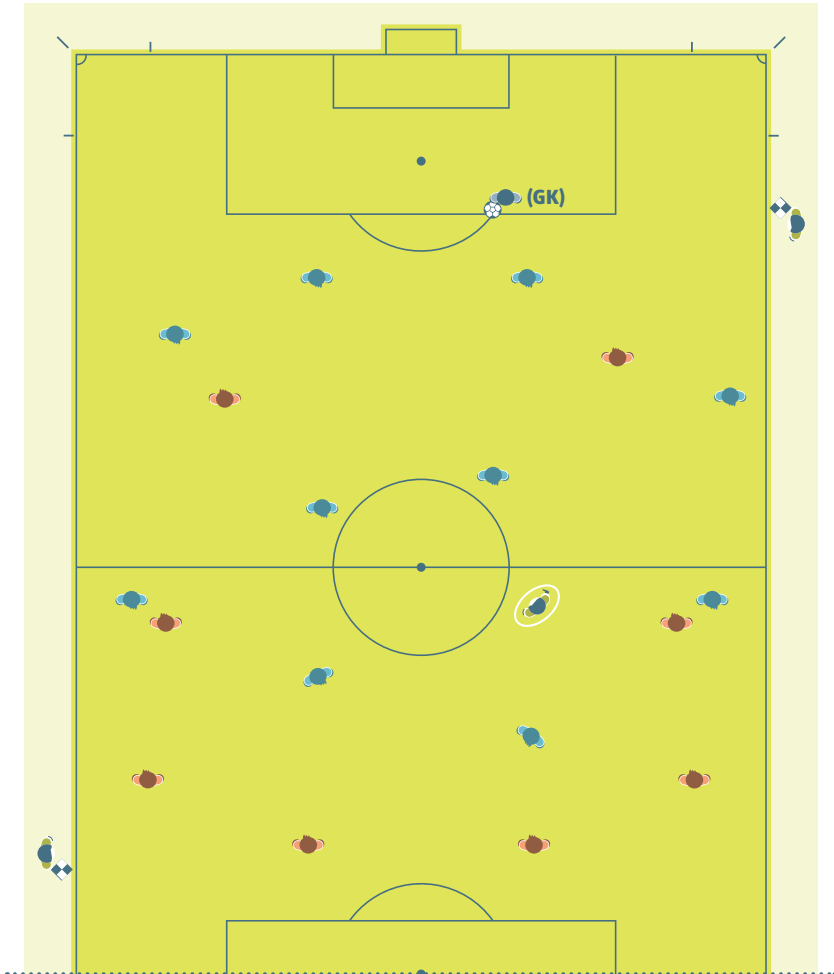
მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა შეამოწმოს, მოთავსებულია თუ არა ბურთი კარის მოედანში. თუ ბურთი არ არის სწორად მოთავსებული, მსაჯის ასისტენტი უნდა დარჩეს საკუთარ ადგილას, დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და ასწიოს ალაში. მას შემდეგ, რაც ბურთი სწორად მოთავსდა კარის მოედანში, მსაჯის ასისტენტი უნდა გადაადგილდეს საჯარიმო მოედნის კუთხისკენ, რათა დარწმუნდეს, რომ ბურთი ტოვებს საჯარიმო მოედანს (ბურთი თამაშშია) და თავდამსხმელები საჯარიმო მოედნის გარეთ იმყოფებიან. ამის შემდეგ ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია თამაშგარე ხაზის გასაკონტროლებლად.

თუმცა, თუ არის მსაჯის დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია საჯარიმო მოედნის ხაზის გასწვრივ და შემდეგ თამაშგარე ხაზზე, ხოლო მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია კარის ხაზის და კარის მოედნის გადაკვეთზე და შეამოწმოს, მოთავსებულია თუ არა ბურთი კარის მოედანში. თუ ბურთი სწორად არ არის მოთავსებული, მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა უნდა მიაწოდოს ეს ინფორმაცია მსაჯს.

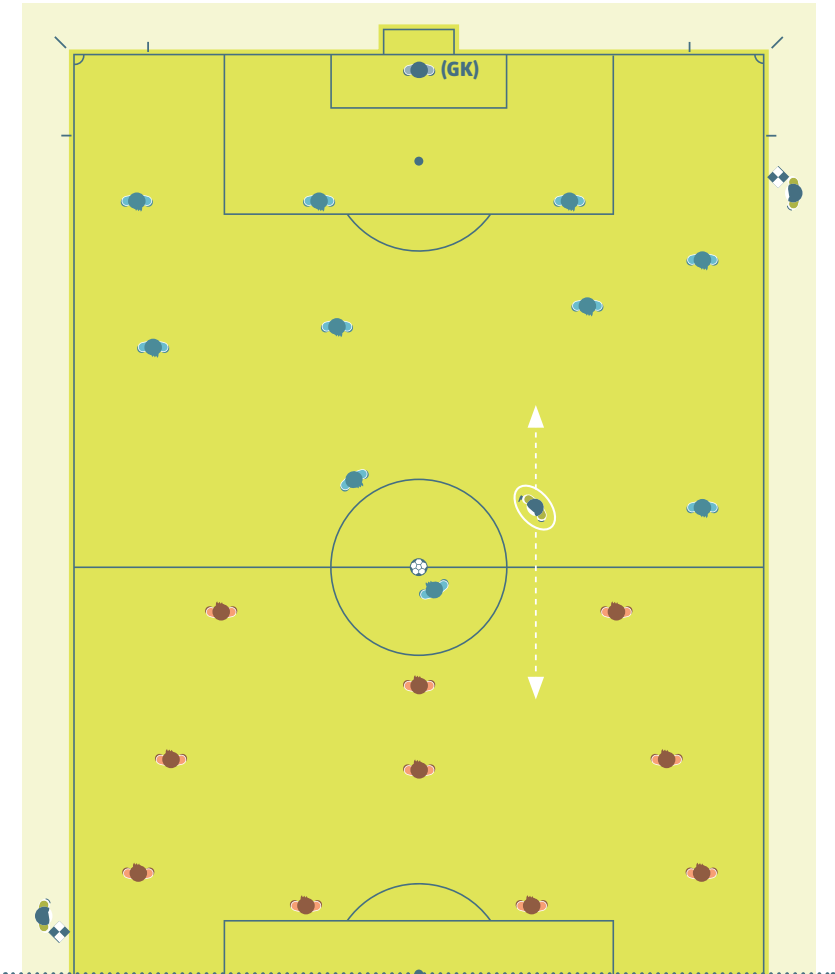
მეკარეს თამაშში შეჭყავს ბურთი თამაშის მიმდინარეობისას

მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია საჯარიმო მოედნის ხაზის გასწვრივ და შეამოწმოს მეკარის მიერ ბურთზე ხელით შესაძლო თამაშში საჯარიმო მოედნის გარეთ. მას შემდეგ, რაც მეკარე შეიყვანს ბურთს თამაშში, მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია თამაშგარე ხაზის გასაკონტროლებლად.

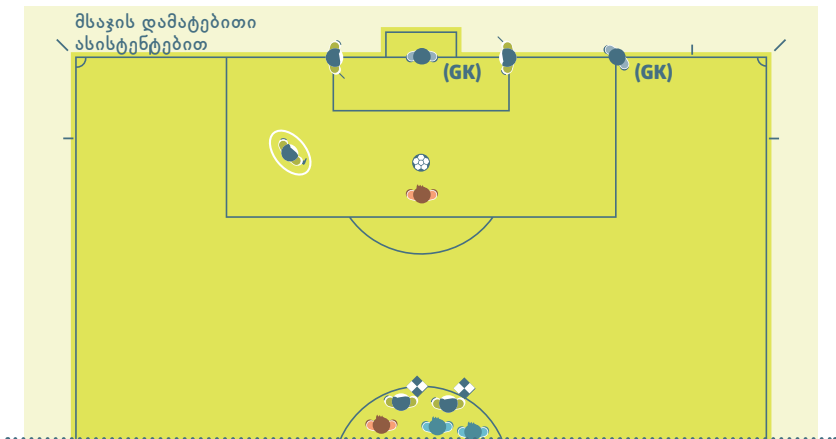
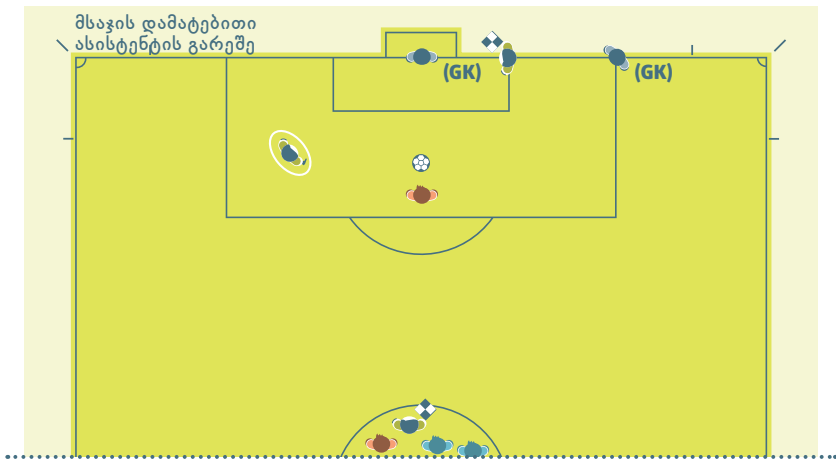
საწყისი დარტემა

მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია ბოლოდან მეორე მცველთან ერთ ხაზზე.

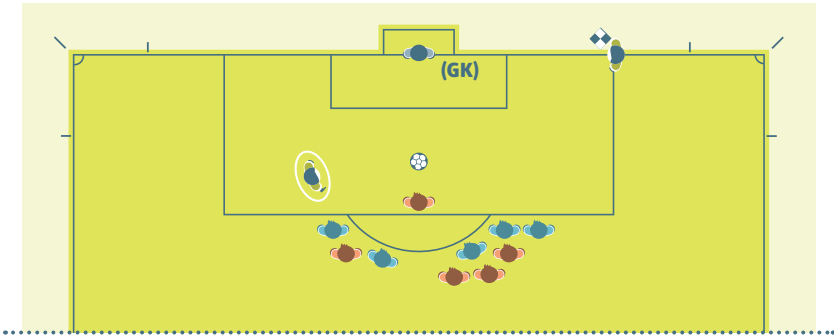
დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

მსაჯის ერთი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზის და კარის მოედნის გადაკვეთაზე. მსაჯის მეორე ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს ცენტრალურ წრეში მოთამაშეების გასაკონტროლებლად. თუ არიან მსაჯის დამატებითი ასისტენტები, ისინი უნდა განლაგდნენ კარის ხაზის და კარის მოედნის გადაკვეთის წერტილებში, შესამაბისად კარიდან მარჯვნივ და მარცხნივ, გარდა იმ შემთხვევისა, სადაც გამოყენებულია GLT, რომლის დროსაც მხოლოდ ერთი დამატებითი ასისტენტი არის საჭირო. მსაჯის მეორე დამატებითმა ასისტენტმა და მსაჯის პირველმა ასისტენტმა უნდა გააკონტროლონ მოთამაშეები ცენტრალურ წრეში, ხოლო მსაჯის მეორე ასისტენტმა და სათადარიგო მსაჯმა უნდა გააკონტროლონ ტექნიკური ზონები.

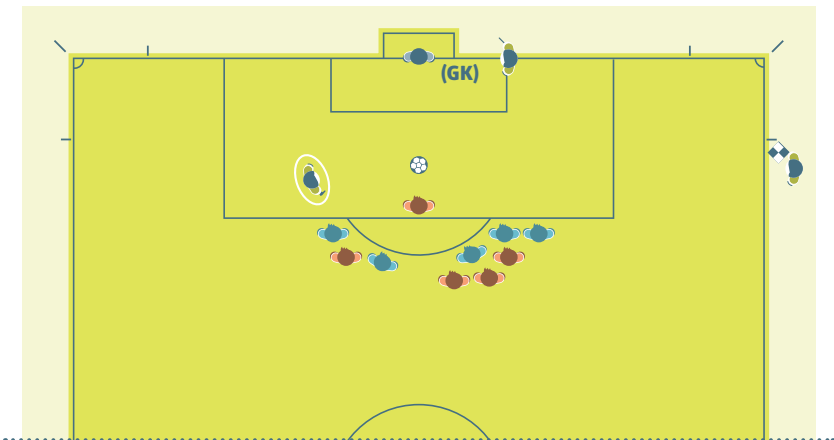

11მ დარტყმა

მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზის და საჯარიმო მოედნის გადაკვეთაზე.

თუ არიან მსაჯის დამატებითი ასისტენტები, მსაჯის დამატებითი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზის და კარის მოედნის ხაზის გადაკვეთაზე, ხოლო მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია 11მ ნიშნულთან ერთ ხაზზე (რომელიც წარმოადგენს თამაშგარე ხაზს).

მასობრივი კონფრონტაციის

მასობრივი კონფრონტაციების დროს, მსაჯის უახლოეს ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა მსაჯის დასახმარებლად. მსაჯის მეორე ასისტენტი უნდა დააკვირდეს და ჩაიწეროს ინციდენტის დეტალები. სათადარიგო მსაჯი უნდა დარჩეს ტექნიკური ზონების მახლობლად.

სავალდებულო მანძილი

როდესაც საჯარიმო დარტყმა დანიშნულია მსაჯის ასისტენტთან ახლოს, მსაჯის ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა (როგორც წესი, მსაჯის მოთხოვნით) დასახმარებლად, რათა დარწმუნდეს, რომ მოთამაშეები განლაგებული არიან ბურთიდან 9.15მ (10 იარდი) მანძილზე. ამ შემთხვევაში, მსაჯი უნდა დაელოდოს, ვიდრე მსაჯის ასისტენტი დაბრუნდება საკუთარ პოზიციამდე თამაშის განახლებამდე.

შეცვლა

თუ არ არის სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ასისტენტი გადაადგილდება შუა ხაზისკენ შეცვლის პროცედურაში მსაჯის დასახმარებლად; მსაჯი უნდა დაელოდოს, ვიდრე მსაჯის ასისტენტი დაბრუნდება საკუთარ პოზიციამდე თამაშის განახლებამდე.

თუ არის სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ასისტენტისთვის არ არის სავალდებულო გადაადგილდეს შუა ხაზისკენ, ვინაიდან სათადარიგო მსაჯი ახორციელებს შეცვლის პროცედურას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ერთდროულად ხდება რამდენიმე შეცვლა, რა შემთხვევაშიც მსაჯის ასისტენტი გადაადგილდება შუა ხაზისკენ სათადარიგო მსაჯის დასახმარებლად.

სხეულის ენა, ურთიერთქმედება და სასტვენნი

1. მსაჯები

სხეულის ენა

სხეულის ენა არის საშუალება, რომელსაც მსაჯი იყენებს:

- მატრის კონტროლისთვის
- ავტორიტეტის და თვითკონტროლის დემონსტრირებისთვის

სხეულის ენა არ წარმოადგენს გადაწყვეტილების ასხნა-განმარტებას.

სიგნალები

იხილეთ სიგნალების დიაგრამები მე-5 წესში

სასტვენი

სასტვენი საჭიროა:

- თამაშის დასაწყებად (ძირითადი და დამატებითი დროის 1 და 2 ტაიმები), გატანილი გოლის შემდეგ
- თამაშის გასაჩერებლად:
 - საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმისთვის
 - თუ მატრი არის დროებით შეჩერებული ან შეწყვეტილი
 - ყოველი ტაიმის ბოლოს
- თამაშის განახლებისთვის:
 - საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას, როდესაც საჭიროა სავალდებულო მანძილის დაცვა
 - დარტყმებისას 11მ ნიშნულიდან
- თამაშის განახლებისთვის მას შემდეგ, რაც ის გაჩერებული იქნა:
 - გაფრთხილებისთვის ან გაძევებისთვის
 - ტრავმისთვის
 - შეცვლისთვის

სასტვენნი არ არის საჭირო:

- თამაშის გასაჩივრებლად აშკარა:
 - კარიდან დარტყმისთვის, კუთხური დარტყმისთვის, ბურთის შემოგდებისთვის ან გოლისთვის
- თამაშის განახლებისთვის:
 - უმეტესი საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებით, კარიდან დარტყმით, კუთხური დარტყმით, ბურთის შემოგდებით ან „სადავო ბურთით“

სასტვენს ნაკლები ეფექტი აქვს, როდესაც ის შედგება ხშირად/საჭიროების გარეშე არის გამოყენებული.

როდესაც მსაჯს სურს, რომ მოთამაშე/მოთამაშეები დაელოდონ სასტვენს თამაშის განახლებამდე (მაგ., როდესაც საჭიროა დამცველი მოთამაშეების დაყენება 9.15მ მანძილზე საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმებისას), მსაჯმა მკაფიოდ უნდა შეატყობინოს შემტევ მოთამაშეს/მოთამაშეებს, რომ ისინი უნდა დაელოდონ სასტვენს.

თუ მსაჯი შეცდომით ჩაბერავს სასტვენს და თამაში ჩერდება, თამაში განახლდება „სადავო ბურთით“.

2. მსაჯის ასისტენტები

ბიპ სიგნალი

ბიპ სიგნალი არის დამატებითი სასიგნალო სისტემა, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ მსაჯის ყურადღების მისაპყრობად. ბიპ სიგნალის გამოყენება შეიძლება სასარგებლო იქნას შემდეგ სიტუაციებში:

- თამაშგარე
- დარღვევები (მსაჯის მხედველობის არის მიღმა)
- ბურთის შემოგდება, კუთხური დარტყმა, კარიდან დარტყმა ან გოლი (რთული გადაწყვეტილებები)

კომუნიკაციის ელექტრონული სისტემები

როდესაც გამოყენებულია კომუნიკაციის ელექტრონული სისტემა, მსაჯი მატჩის წინ ინსტრუქციას მისცემს მსაჯის ასისტენტს, თუ როდის შეიძლება იყოს გამოყენებული საკომუნიკაციო სისტემა, ფიზიკურ სიგნალთან ერთად, ან მის გარეშე.

ალმის გამოყენების ტექნიკა

მსაჯის ასისტენტის ალაში ყოველთვის გაშლილი და ხილული უნდა იყოს მსაჯისთვის. ეს, როგორც წესი, გულისხმობს, რომ ასისტენტს ალაში უჭირავს მსაჯისგან უახლოეს ხელში. სიგნალის მიცემისას, მსაჯის ასისტენტი ჩერდება, პირისახით შეტრიალდება სათამაშო მოედნისკენ, ამყარებს ვიზუალურ კონტაქტს მსაჯთან და ასწევს ალაშს მკაფიო მოძრაობით (არა ნაჩქარევად ან გადაჭარბებულად). ალაში უნდა გამოიყურებოდეს, როგორც მკლავის ბუნებრივი გაგრძელება. მსაჯის ასისტენტმა ალაში უნდა ასწიოს იმ ხელით, რომელიც მიმდინარე სიტუაციაში გამოყენებული იქნება შემდგომი სიგნალისთვის.

თუ ვითარება შეიცვალა და მეორე ხელი უნდა იქნას გამოყენებული, მსაჯის ასისტენტმა ალაში მეორე ხელში უნდა გადაიტანოს წელს ქვევით მოძრაობით. თუ მსაჯის ასისტენტი ანიშნებს ბურთის თამაშიდან გასვლას, მან სიგნალის მიცემა უნდა გააგრძელოს, ვიდრე მსაჯი არ შეამჩნივს მას.

თუ მსაჯის ასისტენტი ანიშნებს, რომ მოხდა დარღვევა, რომელიც ისჯება გაქვებით და ის არ იქნა დაუყოვნებლივ დანახული:

- თუ თამაში გაჩერებული იქნა, განახლება შესაძლოა შეცვლილი იყოს წესების შესაბამისად (საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა, 11მ დარტყმა და ა.შ.)
- თუ თამაში განახლდა, მსაჯს ჯერ კიდევ შეუძლია სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, მარგამ არ შეუძლია დარღვევის დასჯა საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმით

უსტები

როგორც წესი, მსაჯის ასისტენტებმა არ უნდა გამოიყენონ ხელის აშკარა სიგნალები. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ფრთხილი, ფარული სიგნალი ხელით შესაძლოა დაეხმაროს მსაჯს. ხელით მიცემული სიგნალი გასაგები უნდა იყოს და უნდა შეთანხმდეს მატჩის წინ მსაჯების თათბირზე.

სიგნალები

იხილეთ სიგნალების დიაგრამა მე-ნ წესში

კუთხური დარტყმა/კარიდან დარტყმა

როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს, მსაჯის ასისტენტი ასწევს ალამს მარჯვენა ხელით (მხედველობის უკეთესი არე), რათა აცნობოს მსაჯს, რომ ბურთი თამაშიდან გავიდა და შემდეგ, თუ ის არის:

- მსაჯის ასისტენტის მახლობლად – აჩვენოს კარიდან დარტყმა ან კუთხური დარტყმა
- შორს მსაჯის ასისტენტიდან – დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და მიჰყვეს მის გადაწყვეტილებას

როდესაც ბურთი აშკარად გადაკვეთს კარის ხაზს, მსაჯის ასისტენტს არ სჭირდება ასწიოს ალაში იმის საჩვენებლად, რომ ბურთმა დატოვა სათამაშო მოედანი. თუ კარიდან დარტყმის ან კუთხური დარტყმის გადაწყვეტილება აშკარაა, არ არის აუცილებელი სიგნალის მიცემა, მით უმეტეს, თუ მსაჯი იძლევა ნიშანს.

დარღვევები

მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალაში, როდესაც წესი ირღვევა ან უდისციპლინო საქციელს ადგილი აქვს უშუალოდ ასისტენტთან ახლოს ან მსაჯის მხედველობის არის მიღმა. ყველა სხვა სიტუაციაში, მსაჯის ასისტენტი უნდა დაელოდოს და თუ საჭიროა, შესთავაზოს მსაჯს საკუთარი აზრი და შემდეგ აცნობოს მსაჯს, თუ რა დაინახა და რა მოისმინა მან და რომელი მოთამაშეები მონაწილეობდნენ.

ვიდრე დარღვევის გამო მისცემს სიგნალს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა განსაზღვროს, რომ:

- დარღვევა მოხდა მსაჯის მხედველობის არის მიღმა ან მსაჯის მხედველობის არე იყო დაფარული
- მსაჯი არ გამოიყენებდა უპირატესობას

როდესაც ადგილი აქვს დარღვევას, რომელიც საჭიროებს სიგნალს მსაჯის ასისტენტისაგან, მსაჯის ასისტენტმა უნდა:

- ასწიოს ალამი იმავე ხელით, რომლითაც იგი დაასრულებდა სიგნალს – ეს აძლევს მსაჯს იმის ნათელ ნიშანს, თუ ვის სასარგებლოდ უნდა დაინიშნოს საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა
- დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან
- ოდნავ გააქნიოს ალამი წინ და უკან (გადაჭარბებული ან აგრესიული მოძრაობის გარეშე)

მსაჯის ასისტენტმა უნდა გამოიყენოს „დაელოდე და შეხედე“ ტექნიკა, იმ მიზნით, რომ თამაში გაგრძელდეს და არ ასწიოს ალამი, როდესაც ის გუნდი რომლის წინააღმდეგაც მოხდა დარღვევა, მიიღებს სარგებელს უპირატესობისაგან; ამგვარად, მსაჯის ასისტენტისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ვიზუალური კონტაქტის დამყარება მსაჯთან.

წესების დარღვევები საჯარიმო მოედანში

როდესაც მცველი არღვევს წესს საჯარიმო მოედანში მსაჯის მხედველობის არის მიღმა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ეს ხდება მსაჯის ასისტენტის სიახლოვეს, მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან, რათა დაინახოს, თუ სად იმყოფება მსაჯი და რა მოქმედებას ახორციელებს. თუ მსაჯი არაფერს მოიძოქმედებს, მსაჯის ასისტენტმა ალმით უნდა მისცეს სიგნალი, გამოიყენოს ბიპ სიგნალი და შემდეგ აშკარად გადაადგილდეს გვერდითი ხაზის გასწვრივ კუთხური ალმისკენ.

წესების დარღვევები საჯარიმო მოედნის გარეთ

როდესაც მცველი არღვევს წესს საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა (საჯარიმო მოედნის საზღვრებთან ახლოს), მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან, რათა დაინახოს, თუ სად იმყოფება მსაჯი და რა მოქმედებას ახორციელებს და თუ საჭიროა, ალმით მისცეს სიგნალი. კონტრშეტევიების დროს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა შეძლოს ინფორმაციის მიიწოდება მსაჯისთვის იმის შესახებ, ჩადენილი იყო თუ არა დარღვევა და ჩადენილი იყო თუ არა დარღვევა საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ და რა სადისციპლინო მოქმედება არის განსახორციელებელი. მსაჯის ასისტენტი გარკვევით უნდა გადაადგილდეს გვერდითი ხაზის გასწვრივ შუა ხაზისკენ, რათა ანიშნოს, რომ დარღვევას ადგილი ჰქონდა საჯარიმო მოედნის გარეთ.

გოლი გატანილია – გოლი არ არის გატანილი

როდესაც აშკარაა, რომ ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი კარში, მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან რაიმე სხვა დამატებითი სიგნალის მიცემის გარეშე.

როდესაც გოლი გატანილია, მაგრამ არ არის ნათელი, გადაკვეთა თუ არა ბურთმა კარის ხაზი, მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა ასწიოს ალამი მსაჯის ყურადღების მიპყრობის მიზნით და შემდეგ დაადასტუროს გოლის გატანა.

თამაშგარე

პირველი მოქმედება, რასაც მსაჯის ასისტენტი ახორციელებს თამაშგარე მდგომარეობასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების მიღებისას, არის ალმის აწევა (მარჯვენა ხელის გამოყენებით, რაც აძლევს მსაჯის ასისტენტს მხედველობის უკეთეს არეს) და შემდეგ, თუ მსაჯი აჩერებს თამაშს, ალმის საშუალებით ანიშნებს, თუ სათამაშო მოედნის რომელ ნაწილში მოხდა დარღვევა. თუ მსაჯი დაუყოვნებლივ ვერ დაინახავს აწეულ ალამს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა გააგრძელოს სიგნალის მიცემა, ვიდრე ის არ იქნება დანახული ან ბურთი ნათლად არ იქნება დამცველი გუნდის კონტროლის ქვეშ.

11მ დარტყმა

თუ მეკარე ბურთის დარტყმამდე აშკარად ტოვებს კარის ხაზს და გოლი არ არის გატანილი, მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალამი.

შეცვლა

მას შემდეგ, რაც მსაჯს აცნობებენ (სათადარიგო მსაჯი ან გუნდის ოფიციალური პირი) მოთხოვნილი შეცვლის შესახებ, მსაჯის ასისტენტმა უნდა ანიშნოს მსაჯს ამის შესახებ თამაშის შემდგომი გაჩერებისას.

ბურთის შემოგდება

როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს გვერდით ხაზს:

- მსაჯის ასისტენტის მახლობლად – პირდაპირი სიგნალით ნაჩვენები უნდა იქნას ბურთის შემოგდების მიმართულება
- შორს მსაჯის ასისტენტისგან და ბურთის შემოგდების გადაწყვეტილება ნათელია – მსაჯის ასისტენტმა უნდა მისცეს პირდაპირი სიგნალი ბურთის შემოგდების მიმართულების საჩვენებლად
- შორს მსაჯის ასისტენტისგან და მსაჯის ასისტენტი არ არის დაწინაურებული ბურთის შემოგდების მიმართულებაში – მსაჯის ასისტენტმა ალმის აწევით უნდა ანიშნოს მსაჯს, რომ ბურთი თამაშიდან გასულია, დაამყაროს მსაჯთან ვიზუალური კონტაქტი და მიჰყვეს მსაჯის სიგნალს

3. მსაჯის დამატებითი ასისტენტები

მსაჯის დამატებითი ასისტენტები მსაჯთან კომუნიკაციისთვის იყენებენ რადიო საკომუნიკაციო სისტემას (და არა ალმებს). თუ რადიო საკომუნიკაციო სისტემა აღარ მუშაობს, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები გამოიყენებენ ელექტრონულ ფლაგშტოკებს ბიპ სიგნალით. როგორც წესი, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები არ იყენებენ ხელის აშკარა სიგნალებს, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ხელის თავშეკავებულმა სიგნალმა შესაძლოა მსაჯს მისცეს ღირებული მხარდაჭერა. ხელის სიგნალს უნდა ჰქონდეს ნათელი მნიშვნელობა და უნდა იყოს შეთანხმებული მატჩის წინ თათბირზე.

მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა, იმის განსაზღვრისას, მთლიანად გადაკვეთა თუ არა ბურთმა კარის ხაზი კარის შიგნით:

- დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მსაჯს საკომუნიკაციო სისტემის საშუალებით, რომ გატანილი გოლი უნდა ჩაითვალოს
- კარის ხაზის მართობული და მოედნის ცენტრისკენ მიმართული მარცხენა მკლავით აჩვენოს ნათელი სიგნალი (ასევე საჭიროა მარცხენა ხელში ფლაგშტოკის დაჭერა). ეს სიგნალი არ არის საჭირო, როდესაც ბურთი ძალიან აშკარად გადაკვეთს კარის ხაზს.

საბოლოო გადაწყვეტილებას გამოიტანს მსაჯი.

სხვა რჩევები

1. უპირატესობა

მსაჯს შეუძლია უპირატესობის გამოყენება ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს დარღვევას, მაგრამ უპირატესობის გამოყენების ან თამაშის გაჩერების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, უნდა გაითვალისწინოს შემდეგი:

- დარღვევის სიმძიმე – თუ დარღვევა იმსახურებს გაძევებას, მსაჯმა უნდა გააჩეროს თამაში და გააძევოს მოთამაშე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არსებობს გოლის გატანის ნათელი შესაძლებლობა
- დარღვევის ადგილი – რაც უფრო ახლოა მეტოქის კართან, მით უფრო ეფექტური შეიძლება აღმოჩნდეს უპირატესობა
- დაუყოვნებლივი, იმედისმომცემი შეტევის შანსები
- მატჩის ატმოსფერო

2. დაკარგული დროის დაბრუნება

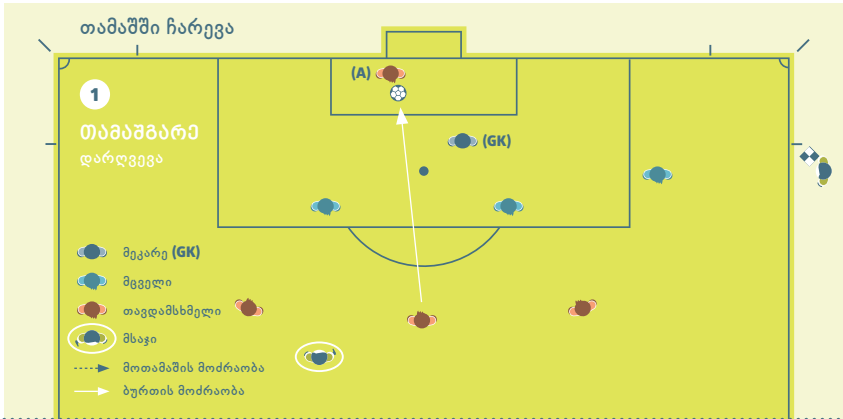
ხშირი პაუზები თამაშში სრულიად ბუნებრივია (მაგ.: ბურთის შემოგდება, კარიდან დარტყმები). დრო დაბრუნებული უნდა იქნას მხოლოდ მაშინ, როდესაც დაყოვნებები გადაჭარბებულია.

3. მეთოქის შეკავება

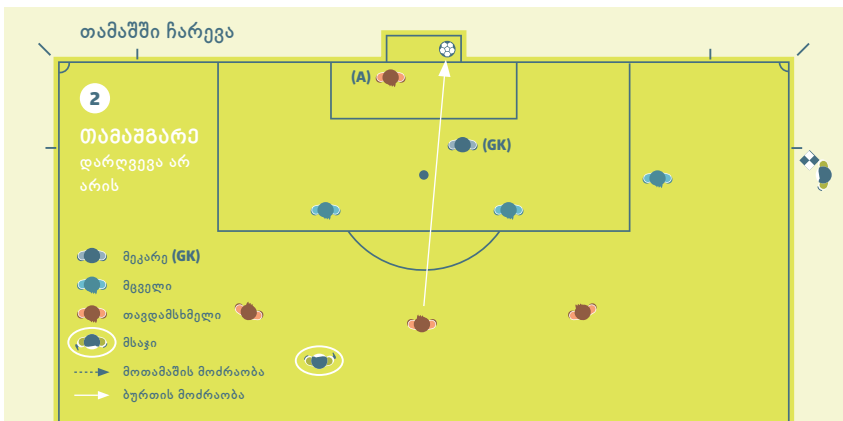
მსაჯებს მოეთხოვებათ დროულად ჩაერიონ და მტკიცედ იმოქმედონ შეკავებასთან დაკავშირებული დარღვევებისას, განსაკუთრებით საჯარიმო მოედანში კუთხური, საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას. ამ სიტუაციებთან გამკლავებისას მსაჯმა:

- სიტყვიერად უნდა გააფრთხილოს ნებისმიერი მოთამაშე, რომელიც აკავებს მეტოქეს ბურთის თამაშში შესვლამდე
- უნდა გააფრთხილოს მოთამაშე, თუ შეკავება გრძელდება ბურთის თამაშში შესვლამდე
- უნდა დანიშნოს საჯარიმო ან 11მ დარტყმა და გააფრთხილოს მოთამაშე, თუ ეს ხდება ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ

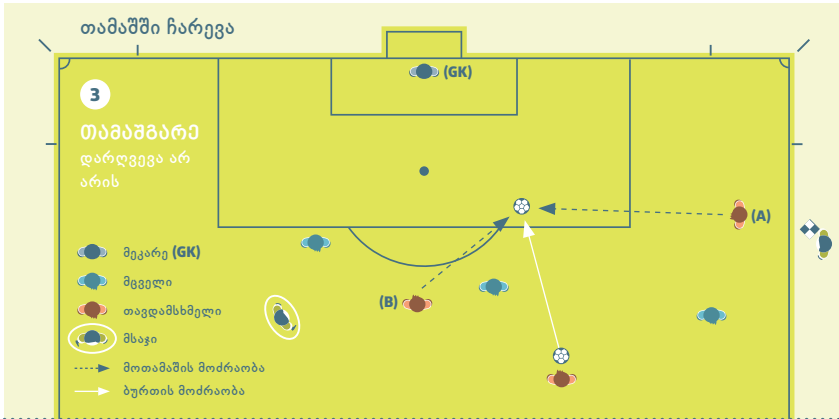
4 თამაშბარე

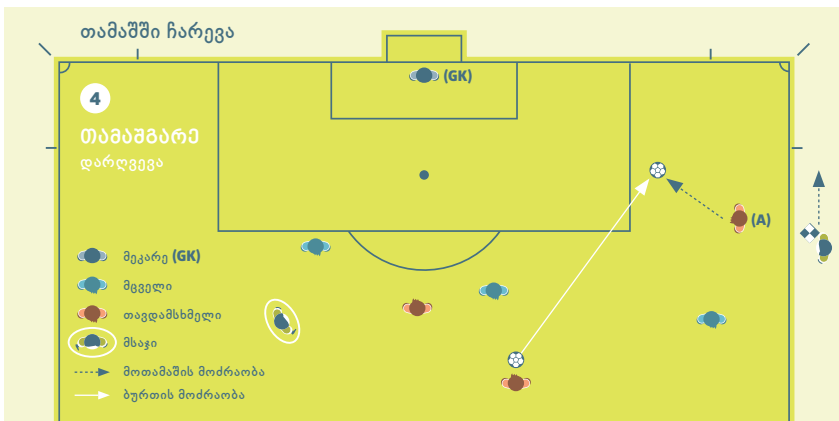
თავდამსხმელი იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), ხელს არ უშლის მეტოქეს, ეხება ბურთს. მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალამი, როდესაც მოთამაშე შეეხება ბურთს.

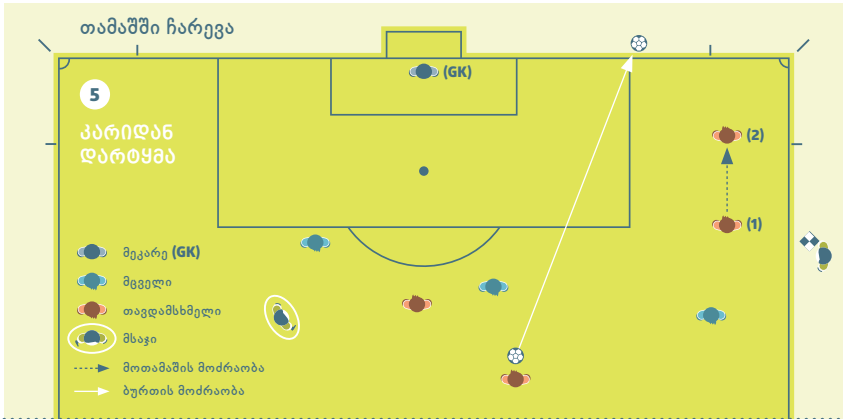
თავდამსხმელი იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), ხელს არ უშლის მეტოქეს, არ ეხება ბურთს. მოთამაშე არ უნდა დაისაჯოს, ვინაიდან არ შეეხებია ბურთს.

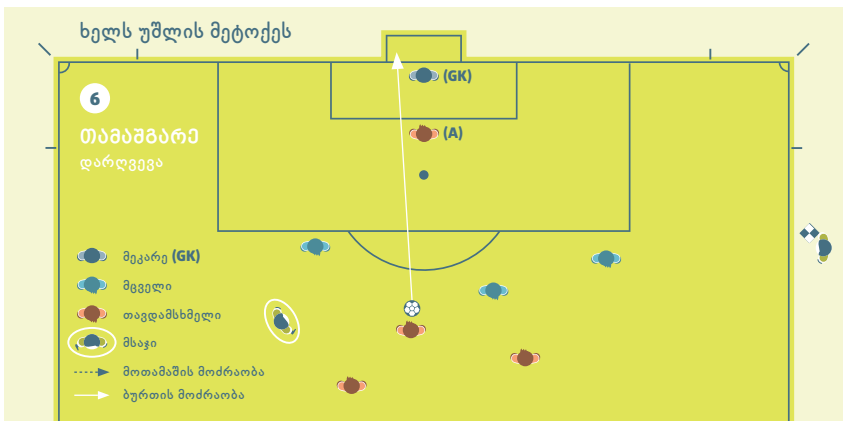
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), მირბის ბურთისკენ, ხოლო მისი თანაგუნდელი სწორი მდგომარეობიდან (B) აგრეთვე გარბის ბურთისკენ და თამაშობს ბურთზე. (A) არ შეიძლება დაჯარიმდეს, ვინაიდან იგი არ შეხებია ბურთს.

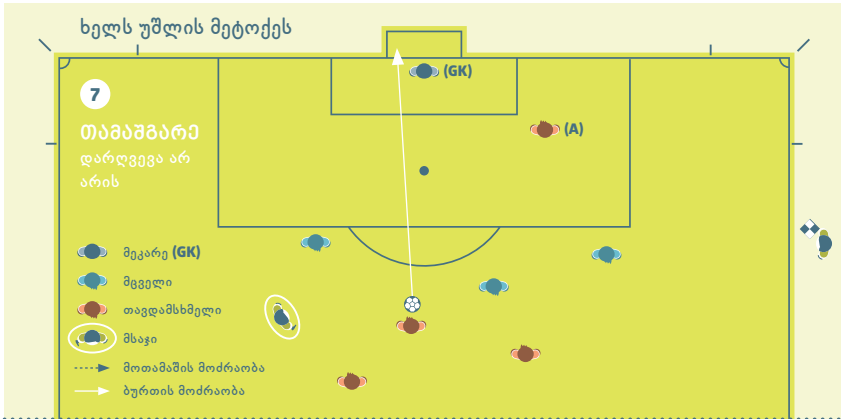
მოთამაშე, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), შეიძლება დაჯარიმებული იყოს, ვიდრე იგი ითამაშებს ან შეეხება ბურთს, თუ მსაკის აზრით, სხვა რომელიმე მის თანაგუნდელს არა აქვს შანსი ითამაშოს ბურთზე სწორი მდგომარეობიდან.

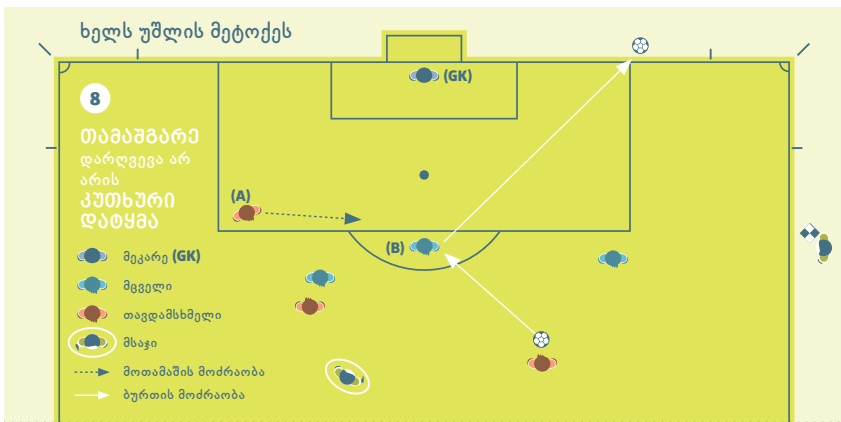
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (1), მირბის ბურთისკენ და არ ეხება ბურთს. ასისტენტმა უნდა ანიშნოს „პარიდან დარტყმა“.

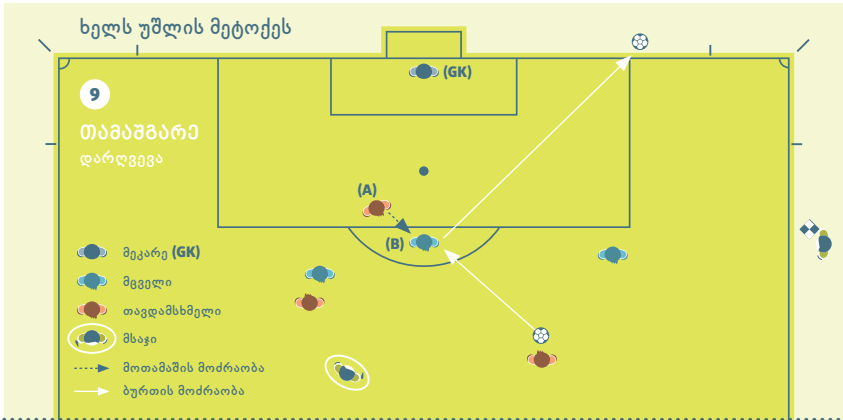
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), ამკარად ფარავს მეიარის მხედველობის არეს. იგი უნდა დაჯარიმდეს, ვინაიდან იგი ხელს უშლის მეტოქეს ითამაშოს ან ჰქონდეს შესაძლებლობა ითამაშოს ბურთზე.

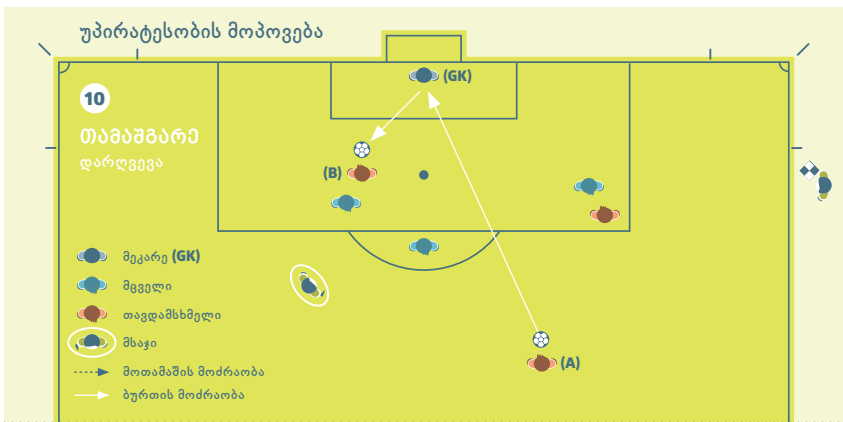
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება **თამაშობარე მდგომარეობაში (A)**, არ ფარავს მეკარის მხედველობის არეს ან არ შედის მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

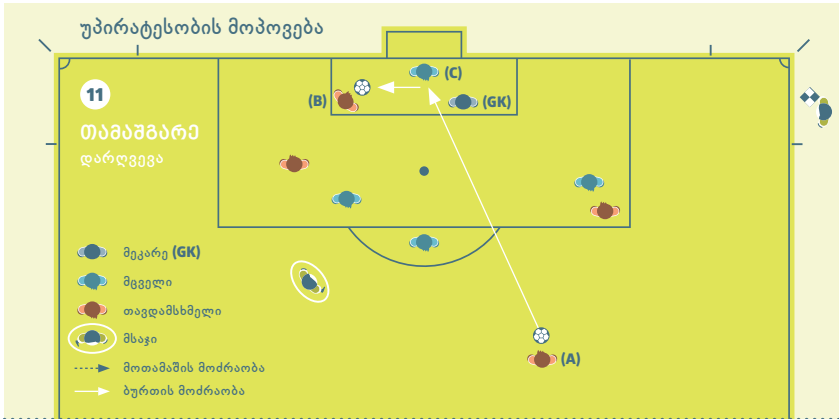
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება **თამაშობარე მდგომარეობაში (A)**, გარბის ბურთისკენ, მაგრამ ხელს არ უშლის მეტოქეს ბურთზე თამაშში ან ბურთზე თამაშის შესაძლებლობაში. თავდამსხმელი (A) არ შედის მეტოქესთან (B) ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

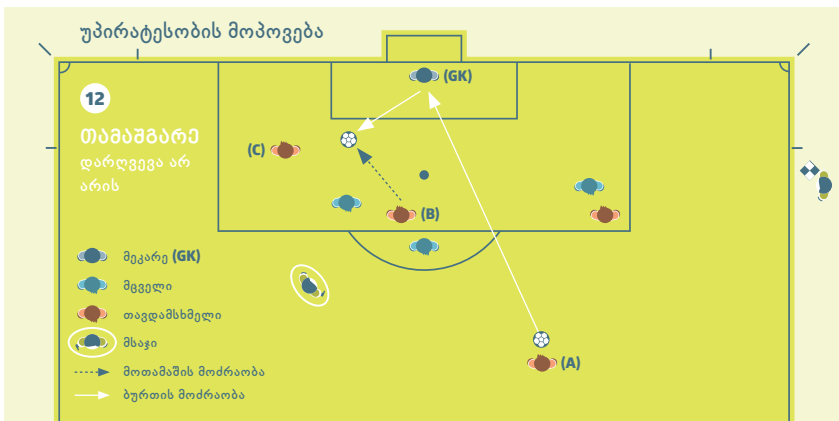
თავდამსხმელი, იმყოფება რა **თამაშობარე მდგომარეობაში (A)**, გარბის ბურთისკენ და მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში შესვლით **(B)**, ხელს უშლის მას ითამაშოს ბურთზე ან ჰქონდეს ბურთზე თამაშის შესაძლებლობა. თავდამსხმელი **(A)** შედის მეტოქესთან **(B)** ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

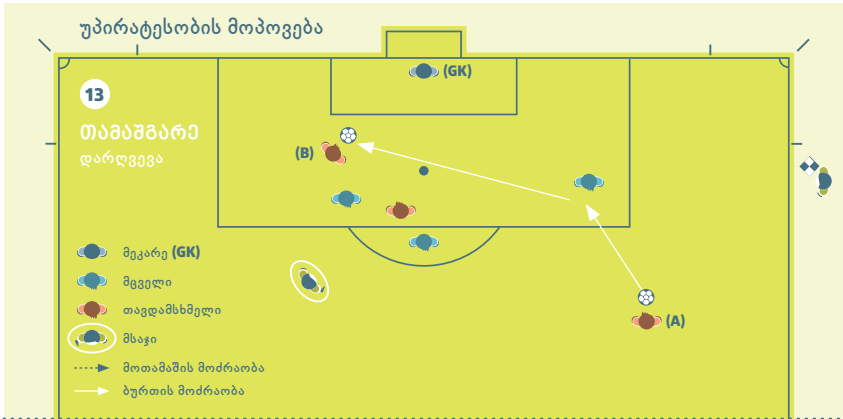
თავდამსხმელი, იმყოფება რა **თამაშობარე მდგომარეობაში (B)**, ისჯება ბურთზე **თამაშის ან შეხებისთვის**, რომელიც მისი მიმართულებით აისხლიტა მეკარისგან ან რომელიც ითამაშა მეკარემ გატანილი გოლისაგან საკუთარი კარის გამიზნულად გადარჩენისას, ვინაიდან თანაგუნდელის მიერ ბურთზე დარტყმის ან შეხების მომენტში, იგი იმყოფებოდა **თამაშობარე მდგომარეობაში**.

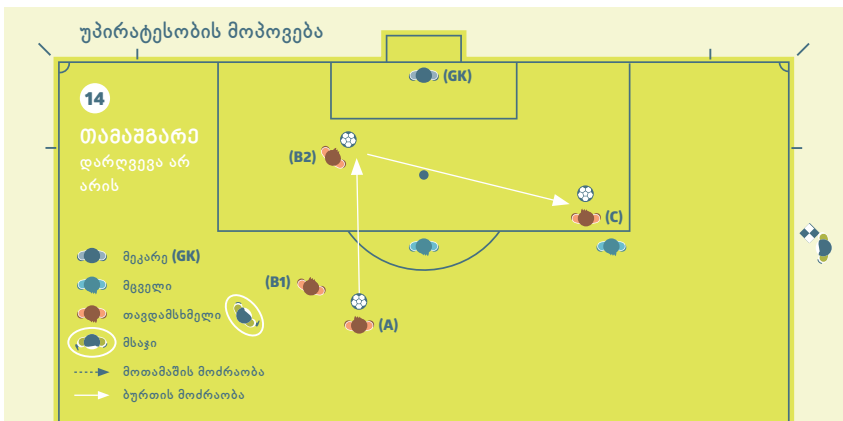
თავდამსხმელი, იმყოფება რა თამაშობარე მდგომარეობაში (B), ისჯება ბურთზე თამაშის ან შეხებისთვის, რომელიც მისი მიმართულებით აისხლიტა მცველის მიერ (C) გატანილი გოლისაგან საკუთარი კარის გამიზნულად გადარჩენისას, ვინაიდან თანაგუნდელის მიერ ბურთზე დარტყმის ან შეხების მომენტში, იგი იმყოფებოდა თამაშობარე მდგომარეობაში.

მოთამაშის (A) მიერ დარტყმული ბურთი აისხლიტა მეკარისგან. მოთამაშე (B) იმყოფება სწორ მდგომარეობაში და თამაშობს ბურთზე. მოთამაშე (C), რომელიც იმყოფება თამაშობარე მდგომარეობაში, არ ისჯება, ვინაიდან იგი არ მოიპოვებს უპირატესობას ამ მდგომარეობაში ყოფნით, რადგან იგი არ შეხება ბურთს.

მოთამაშის (A) მიერ კარში დარტყმული ბურთი აისხლიტება მეტოქისგან და მისდის მის თანაგუნდელს (B), რომელიც დაჯარიმდება ბურთზე თამაშის ან შეხებისთვის, ვინაიდან მანამდე იგი იმყოფებოდა თამაშობარე მდგომარეობაში.

თავდამსხმელი (C) იმყოფება თამაშობარე მდგომარეობაში და არ უშლის ხელს მეტოქეს, როდესაც მისი თანაგუნდელი (A) აძლევს პასს სწორ მდგომარეობაში მყოფ მოთამაშეს (B1), რომელიც გარბის მეტოქის კარის მიმართულებით და აწოდებს ბურთს (B2) თანაგუნდელს (C). თავდამსხმელი (C) არ შეიძლება იყოს დაჯარიმებული, ვინაიდან, როდესაც ბურთი მისკენ იქნა გადაწოდებული, იგი იმყოფებოდა სწორ მდგომარეობაში.

5. სამედიცინო დახმარება/შემონება გაფრთხილების/გაძვივების შემდეგ

წარსულში, ტრავმირებულ მოთამაშეს, რომელიც იღებდა სამედიცინო დახმარებას სათამაშო მოედანზე, უნდა დაეტოვებინა მოედანი თამაშის განახლებამდე. ეს შესაძლოა არასამართლიანი იყოს, ვინაიდან მეტოქე გუნდს, რომლის მიზეზით დაშავდა მოთამაშე, გააჩნია რიცხობრივი უპირატესობა თამაშის განახლებისას.

თუმცა, ეს მოთხოვნა შემოღებული იყო იმიტომ, რომ მოთამაშეები ხშირად არასპორტულად იყენებდნენ ტრავმას, რათა ტაქტიკური მიზნებით დაეცოვნებინათ თამაშის განახლება.

როგორც ბალანსი ამ ორ არასამართლიან სიტუაციას შორის, IFAB გადაწყვიტა, რომ მხოლოდ იმ დარღვევებისას, სადაც მეტოქე გაფრთხილებული ან გაძევებული იყო, ტრავმირებულ მოთამაშეს შეიძლება სწრაფად ჩაუტარდეს შემოწმება/მკურნალობა და შემდეგ ის დარჩეს სათამაშო მოედანზე.

პრინციპში, პაუზა არ უნდა იყოს იმაზე გრძელი, რაც ამჟამად მიღებულია, როდესაც სამედიცინო პერსონალი შედის მოედანზე ტრავმის შესამოწმებლად. განსხვავება იმაშია, რომ მსაჯი ითხოვდა სამედიცინო პერსონალის და მოთამაშის გასვლას, თუმცა ამჟამად სამედიცინო პერსონალი გადის მოედნიდან, ხოლო მოთამაშეს შეუძლია დარჩენა.

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ტრავმირებული მოთამაშე არ იყენებს/ აჭიანურებს დაყოვნებას არასამართლიანად, მსაჯებს ეძლევათ რჩევა:

- გააცნობიერონ მატჩში მომხდარი სახვადასხვა სიტუაციები და განახლების დაყოვნების შესაძლო ტაქტიკური მიზეზები
- მიაწოდონ ინფორმაცია დაშავებულ მოთამაშეს, რომ თუ საჭიროა სამედიცინო დახმარება, ის უნდა იყოს სწრაფი
- მისცენ სიგნალი სამედიცინო პერსონალს (და არა მზიდავებს) და თუ შესაძლებელია, შეახსენონ მათ დახმარების სწრაფად გაწევის აუცილებლობა

როდესაც მსაჯი გადაწყვეტს თამაშის განახლებას, არის ორი შესაძლებლობა:

- სამედიცინო პერსონალი გადის მოედნიდან და მოთამაშე რჩება, ან
- მოთამაშე გადის მოედნიდან შემდგომი შემოწმების/სამედიცინო დახმარების მიღების მიზნით (შესაძლოა საჭირო იყოს სიგნალი მზიდავებისთვის)

როგორც ძირითადი რეკომენდაცია, განახლება არ უნდა დაყოვნდეს 20-25 წამზე მეტად იმ მომენტიდან, როდესაც ყველა მზად არის თამაშის განახლებისთვის.

მსაჯმა მთლიანად უნდა დაამატოს მატჩის გაჩერებაზე დაკარგული დრო.

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

M. MUSA

2